

Projekt úpravy produktů na zajištění se na důchodový věk dle německého modelu

Bc. Daniel Dorazil

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Daniel Dorazil**
Osobní číslo: **M130300**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Projekt úpravy produktů na zajištění se na důchodový věk dle německého modelu**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši vztahující se k důchodovým systémům v ČR a SRN s důrazem na třetí pilíř.
- Popište jiné doplňkové možnosti zajištění se na důchodový věk a uveďte jejich výhody a nevýhody.

II. Praktická část

- Analyzujte současný třetí pilíř důchodového systému v ČR a SRN.
- Proveďte průzkum konkrétních produktů umožňujících dlouhodobé spoření a porovnejte tyto produkty v obou státech.
- Na základě analýzy navrhněte možné úpravy třetího pilíře v ČR a navrhněte produktová portfolia pro české občany.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

GRILL, Wolfgang a Hans PERCZYNSKI. Wirtschaftslehre des Kreditwesens. 38. Aufl. Stuttgart: Deutscher Sparkassen Verlag, 2004, 544 s. ISBN 303399020.
MUSÍLEK, Petr. Trhy cenných papírů. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2011, 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
PAVLÁT, Vladislav a kolektiv. Kapitálové trhy. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 296 s. ISBN 80-86419-33-9.
RÜHL, Andreas. Investmentfonds verstehen und richtig nutzen. 4. Aufl. München: FinanzBuch Verlag GmbH, 2006, 414 s. ISBN 978-3-89879-222-6.
ŠULC, Jaroslav. Penzijní připojištění. 2. vyd. Praha: Grada, 2004, 196 s. ISBN 8024707721.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Bc. Karel Prošek**
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

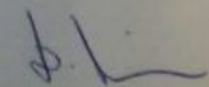
1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

30.04.2017

Jméno a příjmení:

DAVID DORAZIL

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá zpracováním Projektu úpravy produktů na zajištění se na důchodový věk dle německého modelu. Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část obsahuje přehled o současném důchodovém systému v ČR a SRN. Dále je na základě průzkumu tuzemské a zahraniční odborné literatury provedena rešerše, která se zaměřuje na srovnání vícepilířových důchodových systémů v obou zemích. Praktická část práce je rozdělena na analytickou a projektovou část. V analytické části jsou analyzovány a porovnány produkty třetího pilíře, kolektivního investování a životního pojištění. V projektové části je zpracována úprava třetího pilíře dle německého modelu a úprava investic do podílových fondů.

Klíčová slova: český důchodový systém, německý důchodový systém, doplňkové penzijní připojištění, Riester-Rente, podílové fondy, životní pojištění

ABSTRACT

This thesis engages in the processing of a project modification of products to ensure the retirement age by the German model. The thesis consists from theoretical and practical part. The theoretical part provides an overview of the current pension system in the Czech Republic and Germany. Furthermore, based on a survey of domestic and foreign academic literature conducted research that focuses on the comparison multi-pillar pension systems in both countries. The practical part is divided into analytical and project part. In the analytical part, there are analyzed and compared products of the third pillar, collective investment schemes, and life insurance. In the project part, there is processed adjustment of the third pillar, based on the German model and adjustment of investments in mutual funds.

Keywords: czech pension system, german pension system, supplementary pension savings, Riester-Rente, mutual funds, life insurance

Na tomto místě bych chtěl poděkovat panu Ing. Bc. Karlovi Proškovi za poskytnuté rady, připomínky a vedení v průběhu zpracování této diplomové práce. Velké poděkování patří také mé rodině.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČR	14
1.1 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	14
1.2 STAROBNÍ DŮCHOD.....	15
1.3 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ČR	15
1.4 VÍCEPILÍŘOVÝ DŮCHODOVÝ SYSTÉM	16
1.4.1 1. pilíř – Důchodové pojištění	17
1.4.2 2. pilíř – Důchodové spoření	17
1.4.3 3. pilíř – Doplnkové penzijní připojištění	17
2 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V SRN	18
2.1 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	18
2.2 STAROBNÍ DŮCHOD.....	19
2.3 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V SRN.....	20
2.4 VÍCEPILÍŘOVÝ DŮCHODOVÝ SYSTÉM	21
2.4.1 1. pilíř – Zákonné důchodové pojištění	21
2.4.2 2. pilíř – Podnikové zabezpečení	22
2.4.3 3. pilíř – Privátní zabezpečení (Riester-Rente)	22
3 TŘETÍ PILÍŘ V ČR	22
3.1 DÁVKY A DRUHY PENZÍ.....	23
3.1.1 Řádné ukončení smlouvy	23
3.1.2 Předčasné ukončení smlouvy	25
3.2 ALOKACE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	25
3.3 STÁTNÍ PODPORA.....	26
4 TŘETÍ PILÍŘ V SRN	27
4.1 VARIANTY RIESTER-RENTE	28
4.1.1 Riester-Rente přes banky a spořitelny.....	29
4.1.2 Riester-Rente přes pojišťovny.....	29
4.1.3 Riester-Rente přes investiční společnosti.....	29
4.1.4 Riester-Rente přes stavební spořitelny.....	30
4.2 DÁVKY A DRUHY PENZÍ.....	30
4.2.1 Dávky ze spořicíh účtů	31

4.2.2	Dávky z pojištění.....	31
4.2.3	Dávky z podílových fondů	31
4.2.4	Dávky ze stavebního spoření	32
4.3	STÁTNÍ PODPORA.....	32
5	KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ.....	33
5.1	INVESTIČNÍ FONDY	34
5.2	PODÍLOVÉ FONDY	34
5.3	DRUHY PODÍLOVÝCH FONDŮ.....	34
5.3.1	Akciové fondy	34
5.3.2	Dluhopisové fondy	35
5.3.3	Smíšené fondy	35
5.3.4	Fondy fondů	35
5.3.5	Nemovitostní fondy.....	35
5.3.6	Fondy peněžního trhu.....	36
6	ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	36
6.1	VARIANTY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	36
6.1.1	Rizikové životní pojištění	36
6.1.2	Životní pojištění pro případ dožití.....	37
6.1.3	Smíšené životní pojištění	37
6.1.4	Investiční životní pojištění	37
6.2	STÁTNÍ PODPORA V ČR A SRN	37
6.3	PŘIPOJIŠTĚNÍ K ŽIVOTNÍMU POJIŠTĚNÍ	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	40
7	NUTNOST PŘIPOJIŠTĚNÍ.....	41
8	ANALÝZA TŘETÍHO PILÍŘE V ČR.....	42
8.1	TRANSFORMOVANÉ FONDY.....	43
8.1.1	Výnos transformovaných fondů.....	45
8.1.2	Alokace finančních prostředků v TF	46
8.2	ÚČASTNICKÉ FONDY.....	46
8.2.1	Výnos účastnických fondů	49
8.2.2	Úplaty a poplatky u účastnických fondů	49
8.2.3	Alokace finančních prostředků v ÚF	49
9	ANALÝZA TŘETÍHO PILÍŘE V SRN.....	51
9.1	SROVNÁNÍ RIESTER-RENTE (VARIANTA KLASICKÉ POJIŠTĚNÍ)	53
9.1.1	Náklady u klasického pojištění	54
9.2	SROVNÁNÍ RIESTER-RENTE (VARIANTA STAVEBNÍ SPOŘENÍ).....	55

9.2.1	Náklady u stavebního spoření	56
9.3	SROVNÁNÍ RIESTER-RENTE (VARIANTA INVESTOVÁNÍ)	57
9.3.1	Náklady u investování	57
9.3.2	Konstrukce produktu	58
9.3.3	Alokace finančních prostředků	59
9.3.4	Příklad z praxe	61
10	ANALÝZA PRODUKTŮ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ V ČR A SRN	62
10.1	NÁKLADOVOST U ŽP	63
11	ANALÝZA INVESTIC DO PODÍLOVÝCH FONDŮ V ČR A SRN.....	64
11.1	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH AKCIOVÝCH FONDŮ V ČR A SRN	65
11.2	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH DLUHOPISOVÝCH FONDŮ V ČR A SRN	66
11.3	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH NEMOVITOSTNÍCH FONDŮ V ČR A SRN.....	67
12	PROJEKT ZAVEDENÍ NOVÉHO MODELU STÁTNÍ PODPORY	
	U DPS V ČR DLE NĚMECKÉHO MODELU	69
12.1	STÁTNÍ PODPORA	70
12.1.1	Státní podpora u DPS v ČR	70
12.1.2	Státní podpora u Riester-Rente v SRN	71
12.2	ÚPRAVA STÁTNÍ PODPORY U DPS DLE NĚMECKÉHO MODELU	71
12.3	ZÁKLADNÍ ÚDAJE PRO ÚPRAVU DPS DLE NĚMECKÉHO MODELU	72
12.4	MODELOVÝ PŘÍKLAD A	73
12.4.1	Stávající DPS	74
12.4.2	Modelový příklad A1	74
12.4.3	Modelový příklad A2	75
12.4.4	Modelový příklad A3	76
12.5	MODELOVÝ PŘÍKLAD B	77
12.5.1	Stávající DPS	77
12.5.2	Modelový příklad B1	77
12.5.3	Modelový příklad B2	78
12.5.4	Modelový příklad B3	79
12.6	MODELOVÝ PŘÍKLAD C	80
12.6.1	Stávající DPS	80
12.6.2	Modelový příklad C1	80
12.6.3	Modelový příklad C2	81
12.6.4	Modelový příklad C3	81
12.7	ZHODNOCENÍ ZMĚNY VÝŠE STÁTNÍ PODPORY V UPRAVENÉM DPS	82

12.8	ZHODNOCENÍ ZMĚNY VÝŠE VLASTNÍCH PROSTŘEDKŮ V UPRAVENÉM DPS.....	83
12.9	ZHODNOCENÍ VLIVU UPRAVENÉHO DPS NA STÁTNÍ ROZPOČET	83
13	PROJEKT ÚPRAVY INVESTIC DO PODÍLOVÝCH FONDŮ	
	DLE NĚMECKÉHO MODELU	85
13.1	ÚPRAVA PORTFOLIÍ ČESKÉHO A NĚMECKÉHO INVESTORA	85
13.2	INVESTIČNÍ HORIZONT 10 LET.....	89
13.3	INVESTIČNÍ HORIZONT 20 LET.....	90
13.4	INVESTIČNÍ HORIZONT 30 LET.....	91
13.5	ZHODNOCENÍ RIZIKOVOSTI A VÝNOSNOSTI PORTFOLIÍ	92
	ZÁVĚR	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	98
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	103
	SEZNAM OBRÁZKŮ	105
	SEZNAM TABULEK.....	106
	SEZNAM PŘÍLOH.....	109

ÚVOD

Zabezpečení se na stáří je téma, které bylo aktuální v minulých letech a je hodně diskutované i v současnosti. Diskuse ohledně budoucí podoby starobních důchodů se vedou v České republice i v Německu. Vzhledem k hrozbám (populační vývoj a růst průměrné delky života), kterým musí národní sociální systémy již nyní čelit, bude resp. bude muset být tohle téma v budoucnu předmětem diskuse každého z nás. Každý občan v produktivním věku by měl (nezávisle na věku) již nyní zvažovat, jaký životní standard si bude chtít v důchodovém věku ponechat. Podle toho by měl následně začít pracovat na budoucí skladbě svých důchodů (důchod ze státních a soukromých zdrojů). K tomu může využít produkty, které jsou v ČR i v SRN k dispozici.

Trend v minulých letech je v obou zemích zřejmý, přesun odpovědnosti o budoucím důchodů ze státu na občana. Tento trend doprovází vlády v obou zemích a vytvořily proto vícepilířový důchodový systém, který občanům umožní vytvořit si kapitál na budoucí důchod nad rámec zákonného (povinného) důchodového pojištění.

Cílem této je navrhnout úpravu českého tzv. třetího pilíře dle modelu, který existuje v SRN. Dalším dílčím cílem je poté úprava portfolií v případě investování do podílových fondů.

Uvedená diplomová práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části práce je provedena rešerše tuzemské a zahraniční literatury a odborných článků. Důraz je kladen na popis českého důchodového a vícepilířového systému. Dále bude představen německy důchodový a vícepilířový systém. Poté je volně navázáno na kapitoly, které se věnují životnímu pojištění a kolektivnímu investování.

Praktickou část práce lze rozdělit na analytickou a projektovou část. Praktická část je věnována analýze a srovnání třetího pilíře v obou zemích. Následující kapitoly jsou věnovány srovnání produktů životního pojištění a kolektivního investování.

Na analytickou část navazuje projektová část, kterou lze považovat za hlavní část diplomové práce. V této části budou navrženy nové podmínky u českého třetího pilíře, které vychází z německého modelu. V modelových příkladech bude následně třetí pilíř upraven a výsledky srovnány a vyhodnoceny. Závěr projektové části bude věnován srovnání portfolií v případě investování do podílových fondů. Na základě historických

vývoju bude českým investorům doporučeno portfolio, které opět vychází ze situace ze SRN.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČR

Dle Pekové (2008, s. 249) je sociální zabezpečení využíváno státem při řešení důsledků sociálních událostí, rizik a při garanci sociálních jistot. Sociální zabezpečení je ovlivňováno sociální politikou státu, o které se rozhoduje ve veřejné volbě. Při aplikaci sociální politiky je uplatňován tzv. průběžný systém financování sociálního zabezpečení a je využíván princip solidarity i zásluhovosti.

Mezi sociální rizika, před kterými má občany chránit systém sociálního zabezpečení, zařazuje Peková (2008, s. 249) zejména:

- nemoc, úraz, invalidita, těhotenství;
- stáří;
- narození dítěte, úmrtí rodinného příslušníka;
- ztráta zaměstnání.

1.1 Sociální pojištění

Plátcí resp. poplatníky sociálního pojištění jsou zaměstnanci, zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné. Tyto skupiny jsou povinny odvádět pojistné ve třech dílčích pojištěních:

- nemocenské pojištění;
- důchodové pojištění;
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Penize.cz, © 2000-2017).

Níže uvedená tabulka (Tab. 1.) uvádí sazby dílčích pojištění, které odvádí jednotlivé skupiny.

Tab. 1. Přehled pojistného na sociální zabezpečení v roce 2016

Typ soc. poj.	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Nemocenské pojištění	0 %	2,3 %	dobrovolné
Důchodové pojištění	6,5 %	21,5 %	28 %
Státní politika zaměstnanosti	0 %	1,2 %	1,2 %

In: Penize.cz (© 2000-2017)

Vybrané finanční prostředky jsou následně přerozděleny do těchto oblastí:

- důchody (starobní, invalidní, pozůstalostní, sirotčí, vdovské a vdovecké);
- nemoc (nemocenské dávky, mateřská, podpora při ošetřování člena rodiny apod.);
- zaměstnání (podpora v nezaměstnanosti, výdaje na služby zaměstnanosti;
- ostatní dávky (přídavky na děti, dávky péstounské péče, rodičovský příspěvek, sociální příplatek a pod.) (Peková, 2008, s. 285).

1.2 Starobní důchod

Starobní důchod může v ČR získat občan, který dosáhl důchodového věku a splnil potřebnou dobu pojištění (Finance.cz, © 2017). Starobní důchod není sociální dávkou, ale je považován za náhradu příjmu v poproduktivním věku. Peková (2008, s. 279) uvádí, že stanovení výše starobního důchodu probíhá na tzv. principu zásluhovosti, který odvozuje výši důchodu stále z větší části od předchozího příjmu účastníka.

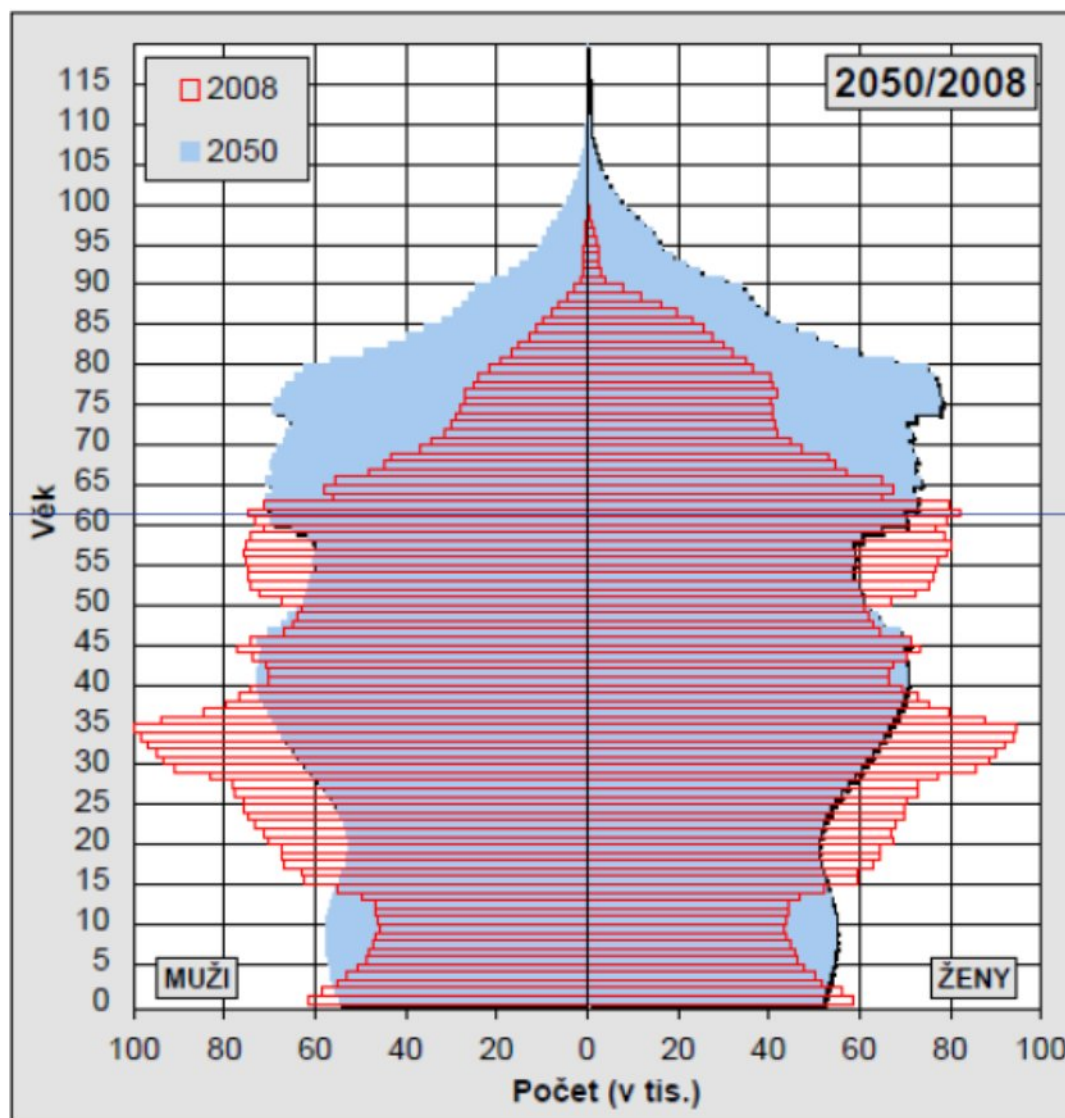
Výše starobního důchodu se skládá ze základní a procentní výměry. Výše základní výměry je pro rok 2015 stanovena pevnou částkou ve výši 2 400 Kč (pro rok 2016 je výše základní výměry stanovena na 2 440 Kč). Výše procentní výměry se v roce 2015 stanoví jako 1,5 % výpočtového základu za každý rok pojištění. Minimální výše procentní výměry je přitom stanovena na 770 Kč měsíčně (Finance.cz, © 2017).

Dávky z důchodového pojištění mají povahu mandatorních výdajů a objem těchto vyplacených finančních prostředků neustále roste. Tyto vyplácené důchody tvoří také podstatnou část výdajů na sociální zabezpečení a stát tedy musí reagovat na odchylky mezi příjmy a výdaji v důchodovém pojištění. Reformy důchodového systému v minulých letech přinesly mnoho změn a další reformy v budoucnu na sebe zcela jistě nenechají dlouho čekat. Viditelným trendem je snaha přenést větší tíhu odpovědnosti na samotné občany, kteří jsou motivováni, aby se na důchod zajistili i z vlastních finančních prostředků.

1.3 Demografický vývoj v ČR

Udržitelnost stávajícího důchodového systému velmi úzce souvisí s očekávaným demografickým vývojem v ČR. Již v dnešní době máme v ČR situaci, kdy se rodí málo dětí a ekonomicky aktivní část obyvatel stárne. Kučera a Burcin (2012) se domnívají, že nízká porodnost a rostoucí věk dožití budou mít za následek výraznou změnu věkové struktury obyvatel ČR v příštích desetiletích, kterou ilustruje obrázek (Obr. 1.). Budoucí

demografický obraz ČR má tedy již dnes poměrně zřetelné kontury. S největší pravděpodobností lze v ČR očekávat přibližně stejný počet obyvatel, méně obyvatel v produktivním věku (ve věku 20 až 40 let) a podstatně více seniorů, tedy obyvatel v poproduktivním věku (ve věku 60 až 80 let).

Obr. 1. Věková struktura obyvatel ČR v letech 2008 a 2050

In: Kučera a Burcin (2012)

1.4 Vícepilířový důchodový systém

Český důchodový systém funguje dlouhé roky na průběžném financování. V reakci na stále se zvyšující deficit v systému důchodového pojištění došlo v minulých letech k řadě reforem, které měly za následek např. pozdější důchodový věk. Roku 1994 také vzniká třetí pilíř v podobě penzijního připojištění se státním příspěvkem. Od roku 2013 se stalo

třetím pilířem doplňkové penzijní připojištění a vznikl druhý pilíř, který představuje důchodové spoření (Duchodovareforma.cz, © 2017). Dne 23.10.2015 však Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona o ukončení důchodového spoření, díky kterému došlo ke zrušení druhého pilíře důchodové reformy. Příslušný návrh zákona byl schválen i senátem a prezidentem a Česká republika má od té doby důchodový systém založen opět na dvou pilířích (Vláda ČR, © 2009-2017).

1.4.1 1. pilíř – Důchodové pojištění

Účastníky prvního pilíře jsou fyzické osoby, které jsou poplatníky důchodového pojištění. Tento pilíř zůstává základem stávajícího důchodového systému a účast v něm je povinná. První pilíř je založen na průběžném financování, tzn. že současní poplatníci hradí důchody současným seniorům (Duchodovareforma.cz, © 2017). Hlavní úlohou tohoto prvního pilíře je solidárně zajistit přiměřenou výši důchodů také pro lidi s nižšími příjmy, aby se mohli ve stáří vyhnout chudobě. Systém však musí být zároveň výhodný pro občany, kteří svou prací vytvářejí hodnoty, tedy platí sociální pojištění a další daně (MPSV, © 2017). V prvním pilíři tedy neexistuje přímá úměra mezi vloženými příspěvky a budoucími dávkami. Tento systém je financován procentuální sazbou z hrubé mzdy účastníků, která je v současné době ve výši 28 %.

1.4.2 2. pilíř – Důchodové spoření

Jak již bylo uvedeno, druhý pilíř zanikl k 1.1.2016. Klient, který se rozhodl pro vstup do tohoto pilíře, si mohl snížit odvody na důchodové pojištění o 3 procentní body na 25 % z hrubé mzdy. K tomu však byla nutná spoluúčast klienta, který musel odvádět 2 % z hrubé mzdy, ovšem z vlastních zdrojů. Tyto prostředky klient spořil a zhodnocoval u soukromých penzijních společností a vytvářel si tedy vlastní důchodové konto. Účast v tomto pilíři byla dobrovolná a naspořené peníze byly za určitých podmínek předmětem dědictví. Jak uvedl předseda vlády Bohuslav Sobotka, peníze, které si lidé do druhého pilíře naspořili, dostanou zpět na účet nebo mohou být převedeny do třetího pilíře (Vláda ČR, © 2009-2017).

1.4.3 3. pilíř – Doplňkové penzijní připojištění

Třetí pilíř důchodového systému slučuje účastníky transformovaných fondů, kteří uzavřeli do 30.11.2012 smlouvu o penzijním připojištění, a nové zájemce o doplňkové penzijní spoření. Účast v tomto pilíři je dobrovolná a peněžní prostředky účastníků jsou

uchovávány v účastnických fondech. Oproti prvnímu pilíři zde tedy funguje přímá úměra mezi vklady klientů a jejich budoucími dávkami. Stát k měsíčním příspěvkům účastníků vyplácí státní příspěvek a umožňuje odečíst část zaplacených příspěvků ze základu daně z příjmu (MFČR, © 2005-2013).

2 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A DŮCHODOVÝ SYSTÉM V SRN

Německé sociální pojištění jako základní element sociálního systému je založen na principu, při kterém jsou všechny potřebné rámcové podmínky nastaveny ve prospěch všeobecné potřeby po sociálním zabezpečení. Jeden ze základních principů je princip solidarity, jelikož se na zajištění rizik, které jsou pojištěna, podílí všichni pojištěnci (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

2.1 Sociální pojištění

Primárním úkolem německého sociálního pojištění je zajištění životního standardu a postavení v rámci společnosti v rizikových případech, které ohrožují existenci pojištěnce. Sociální pojištění v Německu je založeno na těchto principech:

- princip povinnosti pojištění;
- princip financování z pojistného (sazby pojistného se odvíjí od příjmů pojištěnců);
- princip solidarity;
- princip samostatné správy (řídící úkoly jsou ve správě veřejnoprávních institucí, které pracují na vlastní zodpovědnost a jsou pod právním dohledem státu);
- princip volnosti (je založen na právu volného pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb v rámci EU);
- princip ekvivalence (platí pouze pro důchodové pojištění) (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

Německé sociální pojištění kryje různá rizika, které mohou ohrozit existenci pojištěnců.

Waltermann (2016, s. 110) uvádí, že se sociální pojištění skládá z pěti pilířů:

- podpora zaměstnanosti;
- zákonné zdravotní pojištění;
- zákonné důchodové pojištění;

- zákonné úrazové pojištění;
- zákonné pojištění pro případ péče (Mülheims et al., 2015, s. 20-22).

Příspěvky na sociální pojištění jsou hrazeny ve formě odvodů zaměstnanci a zaměstnavateli. Jedinou výjimku tvoří dle Mülheimse et al. (2015, s. 19) příspěvky na zákonné úrazové pojištění, které jsou hrazeny pouze zaměstnavateli. Následující tabulka (Tab. 2.) ukazuje pojištěná rizika a výši sazeb, které u jednotlivých typů pojištění hradí zaměstnanci a zaměstnavatelé.

Tab. 2. Přehled pojistného na sociální zabezpečení v roce 2017

Typ soc. pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Podpora zaměstnanosti	1,5 %	1,5 %
Zdravotní pojištění	7,3 %	7,3 %
Důchodové pojištění	9,35 %	9,35 %
Úrazové pojištění	-	1,3 %
Pojištění pro případ péče	1,275 %	1,275 %

In: Imacc.de (© 2017)

2.2 Starobní důchod

Německý důchodový systém je založen na solidaritě mezi mláďím a stářím. Stejně jako český důchodový systém, je i německý systém založen na průběžném financování. Příspěvky plátců jsou vypláceny přímo důchodcům resp. občanům, kteří mají nárok na dávky z důchodového pojištění.

Důchodové pojištění je financováno především z příspěvků plátců. Zaměstnavatelé a zaměstnanci hradí příspěvky dle aktuální sazby každý z poloviny. Výše příspěvků se odvozuje od příjmů pojištěnce až do určité maximální hranice. Od 1. ledna 2015 platí procentní sazba ve výši 18,7 % ze mzdy resp. z příjmu. Maximální hranice příjmu, ze které se dle procentní sazby odvádí pojistné, je pro rok 2016 stanovena na 74 400 EUR ve starých spolkových zemích resp. 64 800 EUR v nových spolkových zemích (dřívější NDR) (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

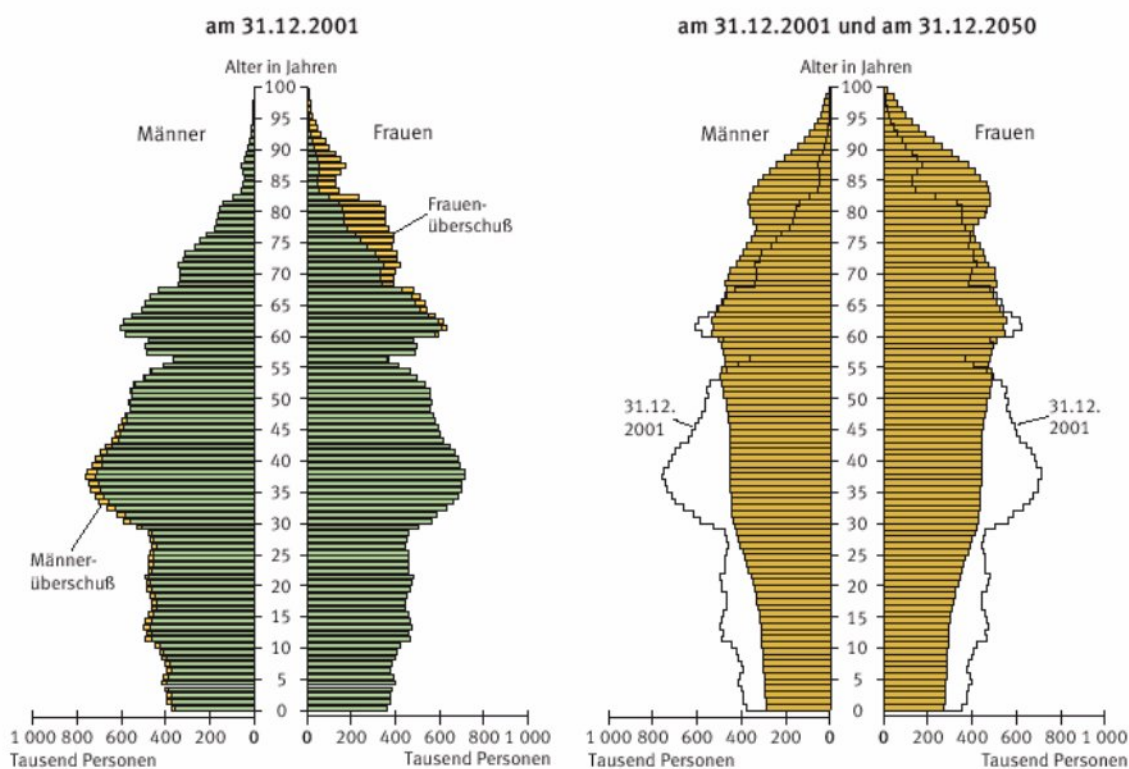
Dávky z důchodového pojištění se v Německu odvíjí od výše zaplacených příspěvků. Díky tomuto systému má být zajištěna relativní rovnováha mezi příjmem pojištěnce v produktivním věku a dávkami z důchodového pojištění v poproduktivním věku (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

Německé důchodové pojištění nezajišťuje pouze riziko stáří pomocí tzv. starobních důchodů. Důchodové pojištění v Německu vyplácí navíc tyto typy dávek:

- příspěvky na rehabilitaci;
- důchody z důvodů snížené pracovní schopnosti resp. pracovní neschopnosti;
- starobní důchody;
- důchody pro pozůstalé (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

2.3 Demografický vývoj v SRN

Německo stojí před rozsáhlými demografickými výzvami, jelikož se v dalších desetiletích očekává stárnutí obyvatelstva a celkový pokles počtu obyvatel. Dle tohoto scénáře poklesne počet obyvatel ze současných 82 miliónů na 70 miliónů obyvatel v roce 2050. Pro ekonomický vývoj je však daleko větším problémem stárnutí obyvatelstva, což povede k většímu zatížení ekonomicky aktivních občanů. To potvrzuje i Tauer (© 2017), který očekává pokles obyvatel v roce 2050 ve věku 30 až 50 let. Na druhé straně Tauer očekává růst obyvatel ve věku 65 až 90 let, jak ilustruje obrázek (Obr. 2.). Nelze očekávat, že i zvýšený migrační proud bude moct tento vývoj kompenzovat.

Obr. 2. Věková struktura obyvatel SRN v letech 2001 a 2050

In: Tauer (© 2016)

2.4 Vícepilířový důchodový systém

Systém zabezpečení se na důchodový věk se v Německu utvářel několik desetiletí a proto není překvapující, pokud je považován za nepřehledný. Přesto lze systém rozdělit na tři pilíře resp. úrovně:

- základní státní zabezpečení;
- podnikové zabezpečení;
- privátní zabezpečení (Bundeszentrale für politische Bildung, © 2016).

Základy státního důchodového pojištění lze dohledat již v roce 1889 vznikem zákona o zabezpečení invalidity a důchodového věku. Již v tomto zákoně byly ustanoveny základní prvky důchodového pojištění (solidárními příspěvky financované důchodové pojištění), které v německém důchodovém systému platí dodnes. I když druhý a třetí pilíř již existují velmi dlouho, až od roku 2000 zaznamenává nárůst pojištěnců. Právě v tomto roce zákonodárci schválili rozsáhlé změny, které pro následující roky znamenaly snížení dávek z prvního pilíře a naopak zatraktivnění druhého a třetího pilíře (Bundeszentrale für politische Bildung, © 2016).

2.4.1 1. pilíř – Zákonné důchodové pojištění

Grill a Perczynski (2004, s. 202) uvádí, že v zákoném důchodovém pojištění financuje vždy výdělečně činná generace pomocí svých příspěvků starobní příjmy generace důchodců na základě tzv. generační smlouvy. Účast v prvním pilíři je povinná pro všechny zaměstnance a jiné skupiny osob (např. učni, příjemci mateřské, pracující studenti, postižené osoby, osoby v civilní službě atd.). Dále je účast v prvním pilíři povinná pro některé skupiny osob, kteří se stávají pojištěnci v jiných systémech státního důchodového pojištění:

- úřednické zaopatření (pro úředníky, soudce a vojáky z povolání);
- zajištění na stáří pro zemědělce (pro zemědělce a jejich spolupracující rodinné příslušníky);
- sociální pojištění pro umělce (pro umělce a publicisty);
- povinné pojištění pro některé OSVČ (OSVČ v ošetřování a vzdělávání, řemeslníci, lodivodi, lodníci atd.) (Dt. Rentenversicherung © 2012-2017).

Jak již bylo uvedeno, pojistné ve výši 9,35 % z příjmů resp. ze mzdy hradí zaměstnanec i zaměstnavatel. U prvního pilíře došlo v Německu v posledních letech k mnoha úpravám.

Zásadní změnou je postupné snižování průměrné úrovně důchodů z prvního pilíře vzhledem k příjmům na 67 % do roku 2030. Grill a Perczynski (2004, s. 202) jsou toho názoru, že to by mělo uvolnit státu finanční prostředky, aby mohl být více podporován druhý a třetí pilíř.

2.4.2 2. pilíř – Podnikové zabezpečení

Podnikové zabezpečení je individuální důchodové konto, na kterém si zaměstnanec vytváří kapitál, který mu bude v důchodovém věku vyplácen formou pravidelného důchodu. Jedná se o smlouvu, která je uzavřena mezi zaměstnancem, zaměstnavatelem a společností, která nabízí podnikové zabezpečení. Nejčastější variantou podnikového zabezpečení je tzv. přeměna mzdy, při které zaměstnavatel vyčlení zaměstnanci část hrubé mzdy, kterou poté odvede do druhého pilíře zaměstnance. Díky tomu se zaměstnanci sníží odvody na sociální pojištění, zdravotní pojištění a snížena bude i daň z příjmu. Účast ve druhém pilíři je dobrovolná, ale zaměstnanec má od roku 2002 právo, aby mu zaměstnavatel druhý pilíř zřídil, pokud o to má zaměstnanec zájem (Frankfurter Allgemeine Zeitung, © 2001-2017).

2.4.3 3. pilíř – Privátní zabezpečení (Riester-Rente)

Grill a Perczynski (2004, s. 202-203) privátní zabezpečení (německy Riester-Rente) definují jako smlouvu, která je uzavřena dobrovolně mezi zájemcem o smlouvu a společností, která je oprávněna tyto certifikované smlouvy nabízet. Tyto smlouvy jsou státem podporovány ve formě příspěvků (základní příspěvek a příspěvek na dítě) a daňových úlev. Podporu u smluv mohou čerpat všichni účastníci prvního pilíře německého důchodového systému. Výše příspěvků, které musí hradit pojištěnec pro získání veškerých státních příspěvků, se odvíjí od výše jeho příjmů, počtu dětí a jejich věku. Při dosažení důchodového věku má pojištěnec k dispozici několik variant vyplácení svého kapitálu.

3 TŘETÍ PILÍŘ V ČR

Třetí pilíř českého důchodového systému vznikl již v roce 1994 ve formě tzv. penzijního připojištění, které je definováno především v zákoně č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Smlouvy o penzijním připojištění bylo možné sjednat do 30. listopadu 2012. Poté došlo na základě schválené důchodové reformy k drobným úpravám pro stávající účastníky třetího pilíře i nové zájemce o třetí pilíř. Stávajícím

účastníkům byly převedeny finance do tzv. transformovaných fondů, které nadále spravují penzijní společnosti s licencí od České národní banky. Podmínky u smluv nebyly upraveny a smlouvy jsou vedeny dle nezměněných pravidel. Od ledna 2013 je pro nové účastníky třetího pilíře k dispozici nová forma důchodového spoření, tzv. doplňkové penzijní spoření, které je definováno zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření (MFČR, © 2005-2013).

Zavedením třetího pilíře se stát snaží motivovat občany, aby si tvořili finanční rezervy, které poté mohou využít v důchodovém věku. Dále je tu snaha o diverzifikaci příjmů v důchodovém věku a snížení závislosti na prvním pilíři v důchodovém věku, která je právě v České republice velmi vysoká (viz Tab. 6.). Doplňkové penzijní spoření (dříve penzijní připojištění) je tedy vhodné pro všechny občany, kteří se staví odpovědně ke své budoucnosti a kteří chtějí mít dodatečný příjem z vlastních úspor nad rámec vypláceného státního důchodu ze státního průběžného pilíře (Duchodovareforma.cz, © 2017). Jak již bylo uvedeno v kapitole 1.4.3, stát podporuje spoření ve třetím pilíři formou státních příspěvků a možností daňových úspor u zaplacených příspěvků.

Šulc (2004, s. 46-48) popisuje průběh účasti ve třetím pilíři následovně:

- Založení smlouvy o doplňkovém penzijním spoření u zvolené penzijní společnosti.
- Volba investiční strategie.
- Pravidelný vklad finančních prostředků účastníkem popř. třetí osobou (např. zaměstnavatelem) po dobu trvání smlouvy.
- Pravidelné připisování státních příspěvků, které zajišťuje penzijní společnost.
- Pravidelné připisování výnosů.
- Pravidelné vyplácení nebo jednorázové vyplácení naspořených finančních prostředků dle zvolené formy.

3.1 Dávky a druhy penzí

Při dosažení důchodového věku má účastník na výběr několik variant čerpání svých finančních prostředků, které zahrnují kromě příspěvků účastníka i státní příspěvky a zhodnocení fondu. Za určitých podmínek je možné i předčasné vyplácení finančních prostředků, tedy čerpání před dosažením důchodového věku.

3.1.1 Řádné ukončení smlouvy

Při řádném ukončení smlouvy má účastník k dispozici tyto varianty vyplácení:

Starobní penze na určenou dobu

Na tuto penzi vzniká nárok po minimálně 60 měsících (maximálně však 120 měsících) spoření a současném dosažení věku 60 let. Starobní penze je následně vyplácena ve splátkách v určité výši nebo v určeném počtu splátek do vyčerpání prostředků účastníka (Česko, 2011).

Invalidní penze na určenou dobu

Nárok na tento druh penze vzniká po minimálně 36 měsících (maximálně však 60 měsících) spoření. Podmínkou vzniku nároku na invalidní penzi je pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně z důchodového pojištění. I u této varianty je penze vyplácena ve splátkách v určité výši nebo v určeném počtu splátek do vyčerpání prostředků účastníka (Česko, 2011).

Předdůchod

O předdůchod je možné požádat 5 let před dosažením důchodového věku, pokud žadatel spořil alespoň 60 měsíců. Předdůchod z DPS není přitom vázán na předčasný důchod, který je vyplácen ze státního rozpočtu. Předdůchodová penze je definována jako 30% průměrné hrubé mzdy a může být vyplácena po dobu 2 až 5 let. Zájemce o tento typ penze tedy musí mít na smlouvě dostatek finančních prostředků, aby mohla být požadovaná penze vyplácena po zvolenou dobu (Penzijní společnost České pojišťovny, © 2017).

Jednorázové vyrovnání

Stejně jako u starobní penze je i u jednorázového vyplacení finančních prostředků podmínkou dosažení věku 60 let a spoření po dobu minimálně 60 měsíců. Tento typ vyplacení naspořené částky je u DPS nejčastější, ovšem zpravidla nejméně výhodný. U jednorázového vyrovnání budou výnosy a případné příspěvky zaměstnavatele zatíženy daňovou sazbou ve výši 15 %. Zákonodárce tímto krokem demonstruje, že se mu jednorázové vyrovnání příliš nezamlouvá a motivuje občany, aby své peníze užívali raději pravidelně (Penize.cz, © 2000-2017).

Uhrazení jednorázového pojistného

Další možností čerpání prostředků je úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi nebo úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně

stanovenou výší důchodu. U této varianty nezajišťuje výplatu zvolené penze penzijní společnost, ale životní pojišťovna, kam jsou všechny prostředky převedeny. Finanční prostředky klienta již tedy nejsou zainvestovány v účastnických fondech, ale jsou úročeny podle stanovené pojistně-technické úrokové míry přímo pojišťovnou. Zvolenou variantu mohou využít účastníci, kteří dosáhnou věku 60 let a spoří minimálně 60 měsíců (maximálně však 120 měsíců) (Finance.cz, © 2017).

3.1.2 Předčasné ukončení smlouvy

Pokud nebude smlouva vedena do důchodového věku, je možné požádat o předčasné ukončení této smlouvy. V tomto případě obdrží účastník tzv. odbytné, které je však spojeno s určitou ztrátou. Předčasné ukončení smlouvy je možné, pokud účastník spořil po dobu minimálně 24 měsíců. Odbytné obsahuje příspěvky účastníka, které jsou vyplaceny v plné výši. Případné příspěvky zaměstnavatele a výnosy jsou účastníkovi vyplaceny po zdanění daňovou sazbou ve výši 15 %. Vyplacené státní příspěvky je nutné vrátit státu a výnos ze státních příspěvků zůstávají majetkem fondu. Dále bude nutné zpetně dodanit případné daňové úlevy (NN Penzijní společnost, © 2017).

3.2 Alokace finančních prostředků

Výnosnost a rizikovost účastnických fondů nejvíce ovlivňuje volba investiční strategie. Peněžní prostředky shromážděné účastnickými fondy musí být umístěny tak, aby byla zaručena bezpečnost, kvalita, likvidita a rentabilita skladby finančního umístění jako celku. Prostředky účastnických fondů mohou být dle Musílka (2011, s. 489) investovány zejména do těchto aktiv:

- dluhopisy, jejichž emitentem je členský stát OECD nebo centrální banka tohoto státu;
- dluhopisy, za které převzal záruku členský stát OECD;
- dluhopisy, vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj, Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj nebo jinou mezinárodní finanční institucí, jejíž je ČR členem;
- podílové listy otevřených podílových fondů;
- cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu země OECD;
- movité věci představující záruku bezpečného uložení finančních prostředků;

- nemovitosti poskytující záruku spolehlivého uložení finančních prostředků a sloužící zcela nebo převážně k podnikání či bydlení;
- vklady, se kterými je možno volně nakládat nebo termínované vklady u regulované banky;
- finanční deriváty, které jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (Česko, 2011).

Aby byla zajištěna diverzifikace a s tím spojená bezpečnost finančních prostředků, musí účastnické fondy splňovat regulatorní investiční pravidla. Tyto pravidla určují i tzv. investiční limity do určitých aktiv vůči jednotlivým emitentům. Vůči jedné osobě může penzijní společnost investovat nejvýše 5 % hodnoty majetku do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu. Vklady vůči jedné regulované bance mohou činit nejvýše 10 % hodnoty majetku. Účastnický fond může investovat až 20 % majetku do dluhopisů nebo nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou, pokud to je uvedeno v jeho statutu. Celkově však nesmí součet všech titulů vůči jedné osobě překročit 35 % hodnoty majetku v účastnickém fondu. Účastnický fond nesmí investovat do investičních cenných papírů vydaných penzijní společností, která jej obhospodařuje, nebo osobou, která patří do stejného koncernu jako penzijní společnost (Česko, 2011).

3.3 Státní podpora

Musílek (2011, s. 487) se domnívá, že právě státní podpora u doplňkového penzijního spoření je důležitým prvkem, který motivuje občany, aby si uzavřeli smlouvu a spořili si ve třetím pilíři na důchodový věk. Ze státního rozpočtu se poskytují ve prospěch účastníků doplňkového penzijního spoření dva typy podpory. Prvním způsobem podpory je státní příspěvek, jehož výše se odvíjí od výše měsíční úložky klienta. Druhou možností podpory je daňová úleva, jelikož příspěvky klienta jsou od určité výše položkou odečitatelnou ze základu daně z příjmu fyzické osoby. Výše celkové státní podpory (státní příspěvek a daňová úleva) pro jednotlivé výše příspěvků klienta jsou uvedeny v tabulce (Tab. 29.).

Z tabulky (Tab. 29.) je patrné, že optimální výší částky pro získání maximálního státního příspěvku je 1 000 Kč. Přesahuje-li roční naspořená částka klienta 12 000 Kč, představují prostředky zaplacené nad tuto částku položku odečitatelnou ze základu daně z příjmu fyzických osob. Maximálně však do výše 12 000 Kč ročně. Prakticky to znamená, že při ročním spoření 24 000 Kč získá účastník na prvních 12 000 Kč státní příspěvek a na dalších 12 000 Kč daňovou úlevu. Pro plné využití všech podpor doplňkového penzijního

spoření je tedy třeba spořit měsíčně částku 2 000 Kč (Penzijní společnost České pojišťovny, © 2017).

Po poslední úpravě výše státních příspěvků je zřejmé, že se stát snaží motivovat účastníky třetího pilíře, aby navyšovali výši měsíčních příspěvků. Od 1.1.2013 si tedy musí účastník spořit částku v minimální výši 300 Kč měsíčně, aby měl nárok na státní příspěvek (ve výši 90 Kč). Před tímto datem bylo možné spořit již částku ve výši 100 Kč měsíčně. V tomto případě klient obdržel státní příspěvek ve výši 50 Kč. Při měsíčním vkladu ve výši 1 000 Kč obdrží nyní klient státní příspěvek ve výši 230 Kč (do konce roku 2012 byl příspěvek ve výši 150 Kč). Státní příspěvek není poskytován na vklady, které za klienta hradí jeho zaměstnavatel.

4 TŘETÍ PILÍŘ V SRN

Třetí pilíř německého důchodového systému vznikl v roce 2002 jako reakce na reformu zákonného důchodového pojištění, která v roce 2001 snížila výši průměrného důchodu z prvního pilíře důchodového systému na 67 % (z původních 70 %) průměrné mzdy pojištěnce. Za zakladatele dobrovolného privátního zabezpečení je považován bývalý ministr práce a sociálních věcí Walter Riester, po kterém je třetí pilíř pojmenován tzv. Riester-Rente. Právní rámec Riester-Rente je definován v zákoně o důchodovém majetku a v zákoně o dani z příjmu (Spolková republika Německo, 2001).

Zájemce o Riester-Rente musí uzavřít smlouvu se specializovanou institucí, která je na základě zákona o důchodovém majetku oprávněna tyto certifikované smlouvy (Riester-Rente) nabízet. Za certifikované smlouvy jsou považované smlouvy, které splňují tyto základní podmínky:

- garance návratnosti investovaných prostředků a státních příspěvků společností;
- připisování vkladů pojištěnce na individuálním kontě a jejich zhodnocování společností;
- definovaná pravidla ohledně investování prostředků klienta a státních příspěvků ze strany společností;
- možnost převedení Riester-Rente k jiné společnosti;
- nemožnost postoupení nebo zastavení kapitálu ve třetím pilíři;
- nabídka různých variant vyplácení kapitálu při dosažení důchodového věku (Grill a Perczynski, 2004, s. 203).

Účastník třetího pilíře si pomocí Riester-Rente vytváří v produktivním věku kapitál, který může čerpat v postproduktivním věku. Tuto odloženou spotřebu stát podporuje ve formě státních příspěvků a daňových úlev. Na výši podpory ze strany státu má vliv několik faktorů:

- příjem účastníka;
- počet dětí účastníka;
- věk dětí resp. nárok na dětské přídatky pro děti účastníka.

Pro Riester-Rente platí, že jsou více zvýhodňovány nízkopříjmové skupiny obyvatel a rodiny, které mají více dětí. Pro tyto skupiny obyvatel platí, že mohou odvádět nižší příspěvky do třetího pilíře a přesto obdrží státní příspěvek ve stejné výši jako vícepříjmové skupiny. U Riester-Rente se tedy objevuje více sociálních prvků a prvků solidarity než je tomu u doplňkového penzijního spoření v ČR. Zájemce o třetí pilíř v Německu má k dispozici také více variant investiční strategie u svého spoření. Jednotlivé varianty Riester-Rente budou představeny v kapitole 4.1.

4.1 Varianty Riester-Rente

Zájemci o třetí pilíř si mohou vybrat z několika různých variant Riester-Rente. Díky možnosti výběru určité varianty si zájemci o Riester-Rente mohou vybrat přesně takový produkt, který nejlépe odráží jejich investiční strategii, tedy vztah k výnosu a riziku. Jak již bylo uvedeno v kapitole 4, Riester-Rente mohou nabízet instituce, které k provozování této činnosti mají certifikaci. Grill a Perczynski (2004, s. 203) mezi tyto instituce řadí banky a spořitelny, pojišťovny, investiční společnosti a stavební spořitelny. Tabulka (Tab. 3.) ukazuje, jaké varianty Riester-Rente mohou jednotlivé instituce nabízet.

Tab. 3. Varianty Riester-Rente

Typ instituce	Typ produktu
Banky a spořitelny	Spořicí účet
Pojišťovny	Pojištění s pevným úročením
	Investiční pojištění
Investiční společnosti	Podílové fondy
Stavební spořitelny	Stavební spoření

Tab. vlastní zpracování dle Spolková republika Německo (2001)

4.1.1 Riester-Rente přes banky a spořitelny

Německé banky a spořitelny poskytují Riester-Rente přes určité typy spořicíh účtů, na kterých je zpravidla již při uzavření smlouvy předem definováno fixní úročení. Tato varianta Riester-Rente se řadí mezi vklady s minimálním rizikem a velmi nízkým celkovým zhodnocením finančních prostředků. U tzv. smíšených spořicíh účtů lze sjednat i tzv. reinvestování úroků, které znamená nevyplacení sjednaných úroků, ale jejich investování do podílových fondů. Je nutné podotknout, že Riester-Rente přes banky a spořitelny není zpravidla z hlediska nízkých výnosů pro klienta a malé provize pro finanční instituce příliš rozšířeným a nabízeným produktem (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

4.1.2 Riester-Rente přes pojišťovny

U Riester-Rente, kterou lze sjednat přes pojišťovny, se jedná o důchodové pojištění, které klientům nabízí zpravidla vyšší zhodnocení než u produktů, které jsou nabízeny bankami a spořitelny. Finanční prostředky klientů jsou zhodnocovány úrokem a podílem na zisku. Úrok u důchodového pojištění je definován při uzavření smlouvy a je garantován po celou dobu trvání spoření. Výše úroku se odvíjí od výše tzv. technické úrokové míry a je pro všechny pojišťovny stanovena ve stejné výši. Kromě úroku zhodnocuje účastníkův kapitál také podíl na zisku, který je stanoven každý rok a je závislý na výsledku hospodaření pojišťovny. Důchodové pojištění je považováno za konzervativní produkt, u kterého klient nepodstupuje riziko a výnos je nízký až průměrný (dle výše podílu na zisku). Pokud má klient zájem o vyšší zhodnocení, lze ve smlouvě definovat tzv. reinvestování podílů na zisku. V tom případě pojišťovna nevyplácí podíl na zisku klientovi na jeho důchodové konto, ale investuje tyto prostředky do podílových fondů (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

4.1.3 Riester-Rente přes investiční společnosti

Riester-Rente, kterou si může zájemce o třetí pilíř sjednat přes investiční společnost, patří mezi nejrizikovější varianty privátního zabezpečení. Vklady klienta a státní příspěvky jsou investovány do cenných papírů přes podílové fondy. Investiční společnosti zpravidla využívají dva modely investování, které mají za cíl snížit riziko při investování a při tom zachovat možnost podílet se na pozitivním vývoji na trhu cenných papírů.

Prvním modelem je tzv. model životního cyklu. U tohoto modelu je smlouva rozdělena dle doby trvání do různých etap, které je vždy přiřazen určitý typ podílového fondu. Na začátku trvání smlouvy jsou finanční prostředky investovány do rizikovějších podílových fondů (např. akciové fondy). V posledních letech trvání smlouvy jsou naopak využívány konzervativnější typy podílových fondů (např. dluhopisové fondy a fondy peněžního typu).

Druhým modelem investování je tzv. model smíšeného fondu. U této varianty investuje klient své prostředky do jednoho podílového fondu po celou dobu trvání smlouvy. Manažer fondu investuje dle situace na trhu do rizikovějších aktiv (v případě rostoucího trhu) nebo do konzervativnějších aktiv (v případě klesajícího trhu) (Dt. Rentenversicherung, © 2012-2017).

4.1.4 Riester-Rente přes stavební spořitelny

Nejnovější variantou, kterou mají zájemci o Riester-Rente od roku 2008 k dispozici, je důchodové zabezpečení přes stavební spoření, tzv. Wohn-Riester. Stejně jako samotné stavební spoření je i Wohn-Riester vhodným produktem pro klienty, kteří si chtějí pořídit vlastní bydlení. Wohn-Riester se na začátku příliš neliší od klasického stavebního spoření. Klientovy příspěvky a státní prémie jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou na stavebním spoření. Po dosažení podmínek pro přidělení cílové částky je klientovi vyplacena jeho naspořená část (vč. státních příspěvků) a úvěr, na který získal nárok uzavřením smlouvy o stavebním spoření. Finanční prostředky lze použít následovně:

- koupě nebo výstavba vlastního bydlení;
- rekonstrukce vlastní nemovitosti na věkově přiměřené bydlení;
- přefinancování úvěrů, které byly použity na koupi nebo výstavbu vlastního bydlení.

Na následné splácení úvěru ze stavebního spoření lze použít kromě pravidelných splátek ze strany klienta i státní podporu, kterou stát nadále vyplácí ve prospěch stavebního spoření (N-tv.de, © 2017).

4.2 Dávky a druhy penzí

Jednotlivé druhy penzí, na které má účastník třetího pilíře při dosažení důchodového věku, se z velké části odvíjí od zvolené varianty Riester-Rente. Pro všechny varianty však platí, že řádné vyplácení Riester-Rente začíná ve věku, kdy účastníkovi vzniká nárok na důchod z prvního pilíře. Pro účastníky s rokem narození 1967 a mladší ročníky je tento věk stanoven na 67 let. Klienti však mohou žádat také o předčasné vyplácení Riester-Rente a

neztratí přitom nárok na státní příspěvky. V tomto případě je rozhodující datum uzavření smlouvy. Smlouvy uzavřené do konce roku 2011 umožňují předčasné vyplácení již v 60 letech. Smlouvy, které byly sjednané od roku 2012, umožňují výplatu prostředků v 62 letech. Při dosažení věku, kdy vzniká nárok na výplatu dávek, má účastník možnost jednorázového vyplácení financí ve výši 30 % z celkového kapitálu. Ani v tomto případě nevzniká účastníkovi povinnost vracet státní příspěvky. Zbytek financí je poté zpravidla vyplácen formou doživotní renty (Riester-rente.net, © 2001-2017).

4.2.1 Dávky ze spořicíh účtů

Riester-Rente, která byla uzavřena jako spoření u bank a pojišťoven, zpravidla nevyplácí finanční prostředky přímo ze spořicíh účtů. Při dosažení věku, kdy vzniká nárok na výplatu dávek, dojde k převedení veškerých finančních prostředků k předem uvedené pojišťovně, která klientovi zřídí důchodové pojištění. Z tohoto důchodového pojištění jsou následně vypláceny dávky, které jsou stejné jako u Riester-Rente sjednané od začátku přes pojišťovny (viz kapitola 4.2.2).

4.2.2 Dávky z pojištění

Po dosažení věku, kdy účastníkovi vzniká nárok na výplatu dávek, nabízí důchodové pojištění zpravidla dvě varianty vyplácení dávek. Základní dávkou je tzv. doživotní renta, která musí být účastníkovi vyplácena ve stejné výši až do jeho úmrtí. Především u této varianty renty je však nutné sjednání dostatečně dlouhé garantované doby renty. Garantovaná doba renty (Rentengarantiezeit) garantuje vyplácení finančních prostředků, které jsou na smlouvě ještě k dispozici, pozůstalým v případě úmrtí pojištěné osoby. V případě úmrtí účastníka po skončení garantované doby renty se finanční prostředky účastníka stávají majetkem pojišťovny. Druhou variantou dávky, kterou lze s pojišťovnou sjednat, je tzv. vyplácení po určitou dobu. Finanční prostředky klienta se rozpočítají na požadovaný počet let (min. do 85 let) a jsou vypláceny pravidelně formou renty po zvolené období (Juris GmbH, © 2017).

4.2.3 Dávky z podílových fondů

Riester-Rente uzavřena přes podílové fondy umožňuje výplatu přímo z podílových fondů pomocí postupného odprodávání podílových listů. Tato forma vyplácení finančních prostředků však musí být stejně jako u důchodového pojištění sjednána do věku min. 85 let klienta. Rühl (2006, s. 270) u této varianty spatřuje výhodu v možnosti dalšího

nadprůměrného zhodnocování finančních prostředků i v době vyplácení důchodů, jelikož finance jsou stále v podílových fondech. Druhou možností je převedení finančních prostředků k předem sjednané pojišťovně, která peníze vloží do důchodového pojištění a vyplácí definované dávky (viz kapitola 4.2.2).

4.2.4 Dávky ze stavebního spoření

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.1.4, Wohn-Riester není klasickým spořicí produktem, ve kterém si účastník hromadí majetek na postproduktivní věk. Z tohoto důvodu u Wohn-Riester neexistují žádné definované dávky. Pokud by však účastník nevyužil možnost zvýhodněného úvěru, na který má nárok, zůstane Wohn-Riester spořicí produktem až do dosažení důchodového věku, kdy budou finanční prostředky převedeny k pojišťovně a vypláceny jako u klasického důchodového pojištění.

4.3 Státní podpora

Účastník třetího pilíře má možnost čerpat státní prémii a své příspěvky může použít jako daňově uznatelný náklad ve svém daňovém priznání. Stát vyplácí tyto státní příspěvky:

- Základní příspěvek účastníkovi.
- Příspěvek za dítě (narozené po 1.1.2008).
- Příspěvek na dítě (narozené do 31.12.2007).
- Příspěvek účastníkovi do 25 let.

Částka, kterou musí účastník odvést do třetího pilíře, aby získal státní prémii v plné výši, se odvíjí od jeho příjmů. Pro určení této částky lze použít následující vzorec:

Tab. 4. Výpočet vlastního příspěvku účastníka u Riester-Rente

4 % z roční hrubé mzdy (max. 2 100 EUR)
- součet příspěvků, na které má účastník nárok za 1 rok
= vlastní příspěvek účastníka za 1 rok (min. 60 EUR)

In: vlastní zpracování dle Spolková republika Německo (2001)

Z uvedeného vzorce (Tab. 4.) je zřejmé, že základem výpočtu je stanovení ročních příjmů, ze kterých účastník odvádí sociální pojištění, což zpravidla odpovídá roční hrubé mzdě. Z této částky se vyčlení 4 %, které tvoří tzv. rozhodný příjem pro Riester-Rente (příjem, ze kterého se dopočítá vlastní příspěvek klienta). Rozhodný příjem je však stanoven na maximální částku 2 100 EUR. Od rozhodného příjmu jsou následně odpočteny státní příspěvky, na které má účastník nárok. Tato výsledná částka odpovídá vlastnímu

příspěvku, který musí účastník vložit v daném roce do Riester-Rente. Vlastní příspěvek je možné vložit jednorázově nebo pravidelně (měsíčně, čtvrtletně, apod.). Pokud by byl na základě uvedeného vzorce vlastní příspěvek záporný resp. velmi nízký, musí klient odvést minimální částku ve výši 60 EUR za rok (Spolková republika Německo, 2001).

Jak je zřejmé z uvedeného vzorce (Tab. 4.), Riester-Rente je vhodným produktem zejména pro nízkopříjmové skupiny a pro rodiny s více dětmi. Riester-Rente je také produktem, který musí účastník neustále sledovat a upravovat. Jakékoliv navýšení příjmů účastníka by mělo zpravidla znamenat také navýšení vlastních příspěvků účastníka. Pokud by klient svůj příspěvek nenavýšil, znamenalo by to pouze částečné vyplacení státních příspěvků v daném roce. I narození dítěte má u Riester-Rente vliv na výši příspěvků, které musí klient hradit. V tomto případě dojde zpravidla ke snížení těchto příspěvků, které musí klient odvádět.

Další typ podpory, kterou stát u Riester-Rente nabízí, je možnost uplatnění zaplacených příspěvků v daňovém priznání. Pokud z daňového priznání vznikne nárok na vrácení daní, odečte se od této částky výše státních příspěvků, které klient u Riester-Rente obdržel. Pokud je i poté výsledek kladný, obdrží klient tuto částku od finančního úřadu zpět (Grill a Perczynski, 2004, s. 205).

5 KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ

Kolektivní investování bylo v posledních letech jedním z nejrychleji rostoucích segmentů z celého investičního odvětví, proto je nutné se této oblasti věnovat detailněji. Z právního hlediska je kolektivní investování určitým typem podnikání, jehož předmětem je shromažďování peněžních prostředků od veřejnosti upisováním akcií investičního fondu nebo podílových listů podílového fondu, investování na principu rozložení rizika a další obhospodařování tohoto majetku. Z pohledu investora je kolektivní investování založeno na společném zájmu většího počtu individuálních investorů co možná nejefektivněji zhodnotit své volné finanční prostředky při současné snaze minimalizovat investiční rizika dostatečnou diverzifikací společného portfolia. Kolektivní investování je nabízeno přes investiční a podílové fondy (Musílek, 2011, s. 433).

5.1 Investiční fondy

Investiční fond je organizován jako akciová společnost. Investor, který své finance svěřuje investičnímu fondu, se stává akcionářem, jelikož za vložené finanční prostředky obdrží akcie investiční společnosti. Peníze, získané emisí akcií, jsou následně investovány do cenných papírů dle zvolené strategie společnosti. Každý investor (akcionář) tedy získává práva, které jsou s držbou akcií spojena (např. účast na valné hromadě, podíl na zisku, atd.). Je nutné podotknout, že tento způsob kolektivního investování není v České republice a v Německu příliš rozšířen (Dorazil, 2013, s. 20).

5.2 Podílové fondy

Podílový fond nemá oproti investičnímu fondu vlastní právní subjektivitu. Je založen investiční společností a tou je také spravován. Investiční společnosti spravují zpravidla více podílových fondů. Majetek fondu je přísně oddělen od majetku investiční společnosti. Investor se u této varianty investování stává podílníkem a nemá tedy právo zasahovat do správy fondu. Za své investované peníze obdrží tzv. podílové listy. Tato varianta investování je naopak velmi rozšířená v České republice i Německu (Dorazil, 2013, s. 20).

5.3 Druhy podílových fondů

Vzhledem k obrovskému množství podílových fondů, které mají investoři k dispozici, existuje i mnoho hledisek, dle kterých můžeme tyto fondy rozlišovat. Jedním ze základních hledisek je třídění dle předmětu investování. Fondy v tomto případě tedy rozlišujeme podle aktiv, do kterých podílové fondy akolují finanční prostředky investorů. Nejzákladnější typy těchto fondů jsou představeny v dalších kapitolách (Dorazil, 2013, s. 22).

5.3.1 Akciové fondy

Pavlát a kol. (2003, s. 185) akciové fondy definuje jako fondy trvale investující na akciovém trhu. Vzhledem k velkému množství akciových fondů lze tyto fondy dále třídit dle strategie investování (např. dosažení krátkodobých výnosů, vyvážené investování, investice do podhodnocených akcií, atd.). U akciových fondů je také důležitým hlediskem region a oblast podnikání akciových společností, do kterých fond investuje. Akciové fondy jsou zařazeny mezi investice s velkým rizikem.

5.3.2 Dluhopisové fondy

Dluhopisové fondy investují prostředky investorů do dluhopisů. Dle strategie může fond investovat do státních resp. komunálních nebo do podnikových resp. bankovních dluhopisů. Z lokálního hlediska může fond investovat na domácím nebo evropském resp. globálním trhu. Tyto fondy jsou považovány dle investiční strategie za konzervativní až středně rizikové investice (Dorazil, 2013, s. 22).

5.3.3 Smíšené fondy

Jako smíšené fondy jsou označovány fondy, které finanční prostředky investorů investují do akcií a dluhopisů. Klasický koncept smíšených fondů spočívá v aktivním managementu, kdy je akciím i dluhopisům přiřazena váha dle situace na trhu. Rühl (2006, s. 141) k tomu dodává, že v optimálním případě by měl být manažer fondu schopen zvýšit podíl akcií na tzv. býčím trhu a zvyšovat podíl dluhopisů při dosažení vrcholu na akciovém trhu. Smíšené fondy tedy kombinují bezpečnost financí s šancemi na zisk. Díky tomu by měly být tyto fondy méně volatilní než klasické akciové fondy.

5.3.4 Fondy fondů

Vklady investorů jsou ve fondu fondů investovány výhradně do jiných již existujících podílových fondů (tzv. cílových fondů). Výhoda těchto fondů spočívá především v dalším rozložení investičního rizika. Investoři, kteří disponují malými finančními prostředky mohou zpravidla investovat pouze do jednoho typu fondu. Fond fondů je tedy optimálním řešením pro ty investory, kteří chtějí i své malé úspory rozložit na více fondů a tím rozložit riziko. Nevýhodou těchto fondů jsou zpravidla vyšší náklady, jelikož poplatky vznikají v jednotlivých cílových fondech i v samotném fondu fondů (Rühl, 2006, s. 142).

5.3.5 Nemovitostní fondy

Nemovitostní fondy patří do kategorie fondů, které nejsou českým investorům příliš známé a ani v odborné literatuře nejsou často zmiňovány. Samotná nabídka těchto produktů je na českém trhu velmi omezená. Jedná se o fondy, u kterých manažeři alokují finanční prostředky investorů do nemovitostí, především do kancelářských budov a komerčních nemovitostí. Výnosy pro investora jsou tvořeny pronájmem prostor a rozdílem mezi kupní a prodejní cenou nemovitostí. V Německu se jedná o velmi oblíbenou investici, která se řadí mezi konzervativní produkty (Dorazil, 2013, s. 23).

5.3.6 Fondy peněžního trhu

Fondy peněžního trhu investují vklady klientů do krátkodobých cenných papírů na peněžním trhu. Tyto fondy slouží zpravidla jako krátkodobý finanční instrument, který vykazuje nízkou volatilitu a nelze u nich očekávat velké výnosy. Rühl (2006, s. 140) dále uvádí, že fondy peněžního trhu z těchto důvodů patří za jedny z nejkonzervativnějších podílových fondů.

6 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění hraje v ČR i v Německu důležitou roli při kumulaci kapitálu, který slouží občanům v postproduktivním věku. Dle Grilla a Perczynskeho (2004, s. 195) slouží životní pojištění především k pokrytí finančního rizika, které se odvíjí od nejistoty délky lidského života. Pokrytí rizika spočívá ve finančním zajištění pozůstalých v případě úmrtí pojištěné osoby a ve finančním zajištění pojištěné osoby v případě dožití.

6.1 Varianty životního pojištění

Životní pojištění zahrnuje sice krytí pouze dvou rizik, ale v rámci životního pojištění je krytí těchto rizik kombinováno v různých podobách. K základním podobám životního pojištění patří:

- rizikové životní pojištění, t.j. pojištění pro případ smrti;
- životní pojištění pro případ dožití;
- smíšené životní pojištění, t.j. pojištění pro případ smrti nebo dožití.

Jako spořicí produkt, který zajistí občanům kapitál v důchodovém věku, je využíváno zpravidla životní pojištění pro případ dožití a smíšené životní pojištění popř. rizikovější varianta, tzv. investiční životní pojištění (Ducháčková, 2009, s. 114).

6.1.1 Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění kryje riziko úmrtí pojištěné osoby během předem sjednané doby. Na konci této sjednané doby není zpravidla poskytováno žádné plnění. V případě úmrtí pojištěné osoby během sjednané doby je vyplaceno pojistné plnění. Jak uvádí Grill a Perczynski (2004, s. 195), je tento typ pojištění nejčastěji využíván jako doplňkový produkt k úvěrům popř. hypotékám, jelikož chrání pozůstalé před zadlužením.

6.1.2 Životní pojištění pro případ dožití

Ve své základní a nejjednodušší podobě je dle Ducháčkové (2009, s. 121) životní pojištění pro případ dožití obdobou spoření, jelikož se jedná pouze o tvorbu úspor. Tento typ pojištění má tedy pokrýt potřebnost kapitálu k určitému předem stanovenému datu. Základním typem tohoto životního pojištění je tzv. důchodové pojištění, které je využívaným produktem pro zajištění se na důchodový věk. Příspěvky klienta jsou zhodnocovány dle výše technické úrokové míry a dle výše výnosu z hospodaření pojišťovny resp. zhodnocení technických rezerv životního pojištění na kapitálových trzích.

6.1.3 Smíšené životní pojištění

Smíšené životní pojištění je kombinací pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití. Při uplatnění klasického smíšeného životního pojištění se pojišťovna zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku ve sjednaný den v případě, že se pojistník tohoto dne dožije. V případě, že se pojistník tohoto dne nedožije, vyplatí pojišťovna pojistné plnění před koncem sjednané pojistné doby ve prospěch tzv. obmyšlené osoby, tedy osoby, kterou určil sám pojistník. Smíšené životní pojištění bývá také označováno jako kapitálové životní pojištění (Ducháčková, 2009, s. 124). Tento typ pojištění je nejčastěji využívanou variantou životního pojištění, pomocí které si klienti v ČR a SRN tvoří kapitál na důchodový věk.

6.1.4 Investiční životní pojištění

Zvláštní formou smíšeného životního pojištění je investiční životní pojištění. U této varianty životního pojištění je pravidelně placené pojistné investováno do podílových fondů, akcií, pevně úročených cenných papírů nebo nemovitostí. Investiční životní pojištění tedy klientům nabízí vyšší výnosový potenciál při zhodnocování pojistného, ovšem za cenu vyššího rizika. Z tohoto důvodu může být pojistné plnění resp. hodnota naspořených prostředků předem nejistá nebo zcela neznámá. Riziko zhodnocení nebo znehodnocení finančních prostředků je tedy přesunuto zcela na klienta (Grill a Perczynski, 2004, s. 196).

6.2 Státní podpora v ČR a SRN

Státní podpora u životního pojištění je v ČR i v SRN zaručena přes daňové úlevy resp. daňové úspory, pokud se jedná o kapitálotvorný produkt, který slouží klientům

k zabezpečení se na důchodový věk. V ČR se daňová podpora uplatňuje ve formě možnosti odpočtu zaplaceného pojistného ze základu daně z příjmu u zaměstnanců i zaměstnavatelů, pokud svému zaměstnanci přispívají na životní pojištění. Pojištěný může odečíst ze základu daně z příjmu zaplacené pojistné maximálně ve výši 12 000 Kč za rok. U zaměstnavatele je tento příspěvek až do částky 30 000 Kč za rok osvobozen od daně z příjmu. Životní pojištění je však daňově uznatelné, pokud je smlouva sjednána minimálně na 5 let a minimálně do roku, kdy pojištěný dosáhne 60 let (Česká pojišťovna a.s., © 2017).

V Německu se daňová úspora u životního pojištění vztahuje pouze na fázi výplaty finančních prostředků. Možnost odpočtu pojistného ze základu daně z příjmu byla zrušena a platí pouze pro smlouvy, které byly uzavřeny do konce roku 2004. U smlouv uzavřených od roku 2004 stát umožňuje pouze snížené zdanění dávek, které jsou vypláceny z životního pojištění. Podmínkou je však minimální doba trvání smlouvy 12 let a vyplácení dávek minimálně ve věku 62 let (deutsche-altersvorsorgeberatung.de, © 2017).

6.3 Připojištění k životnímu pojištění

Pro životní pojištění je dnes typické, že kromě krytí rizika dožití a úmrtí je pojištění doplňováno o krytí neživotních rizik. Zájemce o životní pojištění si tedy může v této souvislosti sjednat různé varianty připojištění. Ducháčková (2009, s. 127) uvádí, že v ČR k těmto variantám patří zejména:

- úrazové připojištění;
- invalidní připojištění;
- pojištění vážných chorob;
- nemocenské pojištění;
- pojištění dlouhodobé péče.

Pro německé pojišťovny není příliš typické zahrnovat připojištění do životního připojištění. Připojištění lze zpravidla sjednat samostatně v rámci produktů, které jsou pro krytí těchto rizik určeny. Mezi tyto samostatné produkty patří například:

- pojištění pracovní neschopnosti;
- úrazové pojištění;
- existenční pojištění;
- tzv. zubní pojištění;

- pojištění výpadku mzdy z důvodu pracovní neschopnosti (SV Sachsen, © 2017).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 NUTNOST PŘIPOJIŠTĚNÍ

Potřeba resp. nutnost zabezpečit se na stáří nad rámec prvního pilíře, vychází z tabulky (Tab. 5.). Je zřejmé, že především v Německu dochází při přechodu z produktivního do postproduktivního věku k velkému poklesu příjmu u každého občana. V případě německého občana, který měl během celého produktivního věku příjem na úrovni minimální mzdy, bude státní důchod tvořit zhruba polovinu příjmů, které měl před odchodem do důchodu. Z tabulky (Tab. 5.) je také patrný růst poměru důchodu k čisté mzdě u německého občana u vyšších příjmů. V tomto případě se však nejedná o nadproporcionální růst důchodu, nýbrž o vyšší zdanění vyšších příjmů. To má za následek nižší čisté mzdy v poměru k hrubým mzdám u osob s vyššími výdělky. V případě českých občanů je poměr mezi čistou mzdou a důchodem lepší. V případě občana, který má po celý život příjem na úrovni minimální mzdy, je budoucí důchod dokonce vyšší než čistá mzda, kterou získal v produktivním věku.

Tab. 5. Poměr mezd a starobních důchodů v ČR a SRN

		Hrubá mzda	Čistá mzda	Starobní důchod	Podíl důchodu na hrubé mzdě	Podíl důchodu na čisté mzdě
SRN	Minimální mzda	1 414 EUR	1 053 EUR	505 EUR	35,7 %	48,0 %
	Průměrná mzda	3 022 EUR	1 898 EUR	1 079 EUR	35,7 %	56,8 %
	130 % prům.mzdy	3 929 EUR	2 331 EUR	1 404 EUR	35,7 %	60,2 %
ČR	Minimální mzda	11 000 Kč	9 640 Kč	10 625 Kč	96,6 %	110,2 %
	Průměrná mzda	27 526 Kč	21 033 Kč	14 557 Kč	52,9 %	69,2 %
	130 % prům.mzdy	35 784 Kč	26 718 Kč	16 135 Kč	45,1 %	60,4 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 33., Penize.cz (© 2000-2017), Brutto-netto-rechner.info (© 2017)

Lze předpokládat, že občan, který přijde do důchodového věku, nebude potřebovat příjmy, které měl během produktivního života. V důchodovém věku odpadnou náklady, které jsou spojené se zaměstnáním (např. dojíždění do práce, udržení pracovní schopnosti, stravování atd.). V ideálním případě by měl mít občan zajištěné vlastní bydlení, u kterého bude zcela doplacena hypotéka. Na druhou stranu se občan začne více věnovat rodině a svým koníčkům, s čímž jsou také spojené výdaje.

Tab. 6. Podíl příjmů z kapitalizovaných pilířů na celkových důchodových příjmech v roce 2008

Země	Podíl příjmů z kapitalizovaných pilířů na celkových důchodových příjmech (v %)
Kanada	50,6
Nizozemsko	46,5
USA	45,1
Průměr OECD	19,5
Německo	16,9
Itálie	5,3
Maďarsko	2,9
Rakousko	1,9
Polsko	1,2
Slovensko	1,1
Česká republika	0,7

In: Musílek (2011, s. 484)

Každý občan se během produktivního věku musí snažit pokrýt tzv. důchodovou mezeru, což je rozdíl mezi čistou mzdou (v produktivním věku) a budoucím důchodem (v postproduktivním věku). K tomu slouží v obou zemích (ČR a SRN) především třetí pilíř. Dále má občan k dispozici možnost investovat přes podílové fondy resp. pomocí životního pojištění. Je nutné, aby se především u českých občanů snížila závislost na prvním pilíři, jak ilustruje tabulka (Tab. 6.).

8 ANALÝZA TŘETÍHO PILÍŘE V ČR

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3, třetí pilíř prošel na přelomu roku 2012 a 2013 zásadní změnou. Tzv. penzijní připojištění bylo nahrazeno tzv. doplňkovým penzijním spořením. Penzijní připojištění si zájemci o třetí pilíř mohli sjednat do konce roku 2012. Do této doby sjednané smlouvy zůstávají v platnosti a finanční prostředky klientů evidují penzijní společnosti v tzv. transformovaných fondech. Od 1.1.2013 lze sjednat třetí pilíř již jen jako doplňkové penzijní spoření, u kterého jsou finanční prostředky klientů alokovány v tzv. účastnických fondech.

I když si zájemce o třetí pilíř v současné době již nemůže sjednat penzijní připojištění, v následujících kapitolách se budu věnovat srovnání účastnických i transformovaných fondů. Důvodem je zjištění, že finanční prostředky v transformových fondech nadále několikanásobně převyšují finanční prostředky v účastnických fondech.

Tab. 7. Vývoj počtu klientů ve třetím pilíři v ČR

Počet klientů	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	30.9.2016
Penzijní připojištění	4 870 174	4 557 812	4 256 679	4 042 385
Doplňkové penzijní spoření	91 027	228 812	367 728	500 434
PP (v %)	98,17	95,22	92,05	88,98
DPS (v %)	1,83	4,78	7,95	11,02

In: Apfcr.cz (© 2016)

Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 7.), počet klientů, kteří si ponechávají třetí pilíř za tzv. starých podmínek (PP), každým rokem klesá. Naopak stále rychlejším tempem roste počet klientů, kteří si sjednali třetí pilíř za tzv. nových podmínek (DPS). Lze předpokládat, že mnoho klientů zrušilo smlouvu o PP a založilo si novou smlouvu o DPS. Ve třetím čtvrtletí 2016 však stále podíl DPS na celkovém počtu smluv ve třetím pilíři dosahuje pouze 11 %.

Tab. 8. Vývoj majetku ve třetím pilíři v ČR

Majetek (v mil. Kč)	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	30.9.2016
Penzijní připojištění	280 688	312 102	339 311	357 445
Doplňkové penzijní spoření	1 265	4 840	10 133	15 847
PP (v %)	99,55	98,48	97,13	95,75
DPS (v %)	0,45	1,52	2,87	4,25

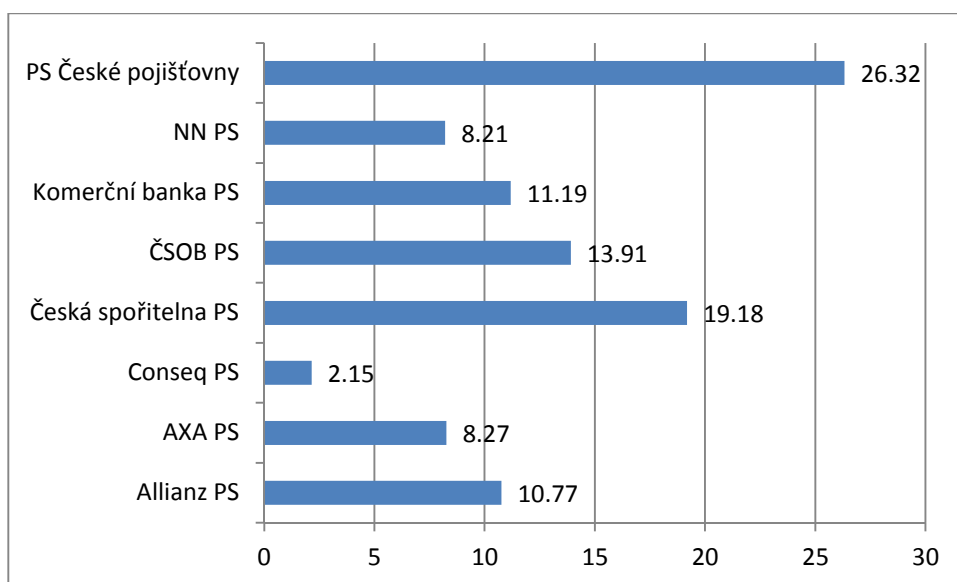
In: Apfcr.cz (© 2016)

Trochu jiné srovnání nabízí tabulka (Tab. 8.), kde je srovnání celkového majetku ve třetím pilíři, který je spravován penzijními společnostmi. Finanční prostředky, které jsou uloženy v účastnických fondech, dosahovaly ve třetím čtvrtletí 2016 podílu pouze 4,25 % na celkovém majetku ve třetím pilíři. Tento nepoměr lze samozřejmě odůvodnit časovým hlediskem, jelikož účastnické fondy za 4 roky existence ještě nedokázaly získat tolik finančních prostředků jako transformované fondy, které existují již od roku 1994.

8.1 Transformované fondy

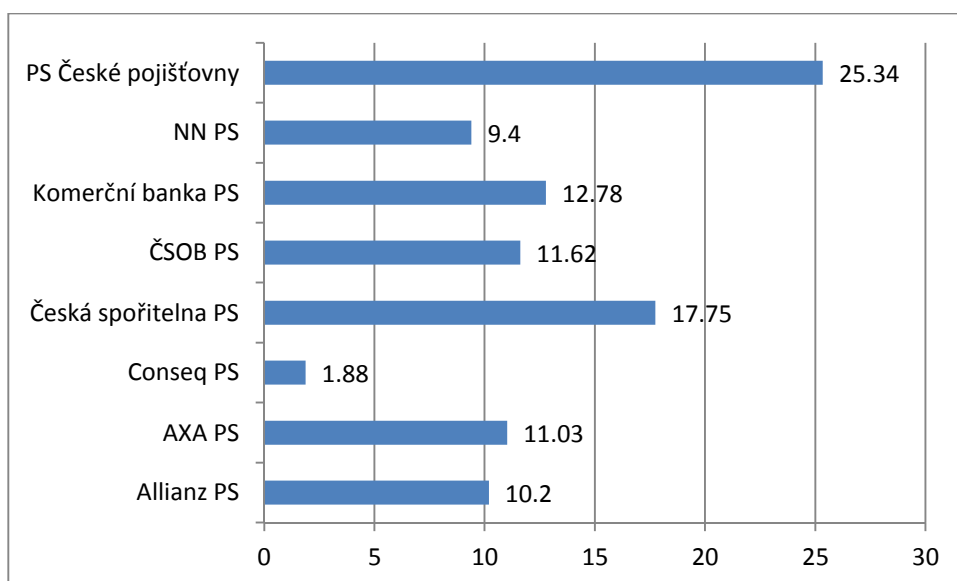
Finanční prostředky klientů v transformovaných fondech spravuje v současné době celkem osm penzijních společností. Mezi tři společnosti s největším podílem na trhu dle počtu klientů patří PS České pojišťovny, PS České spořitelny a PS ČSOB, jak ilustruje graf (Graf

1.). Pokud srovnáme podíl na trhu dle spravovaného majetku klientů, je pořadí velmi podobné, pouze PS Komerční banky se dostal na třetí místo před PS ČSOB. Grafy (Graf 1. a Graf 2.) také ukazují, že nejmenší podíl na trhu dle počtu klientů i dle spravovaného majetku má s velkým odstupem PS Conseq, což je společnost, která převzala klienty i majetek od dříve působící PS AEGON.

Obr. 3. Podíl transformovaných fondů na trhu (dle počtu klientů) k 30.09.2016

In: vlastní zpracování dle Apfcr.cz (© 2016)

Obr. 4. Podíl transformovaných fondů na trhu (dle majetku) k 30.09.2016

In: vlastní zpracování dle Apfcr.cz (© 2016)

8.1.1 Výnos transformovaných fondů

Výnos, kterým jsou zhodnocovány finanční prostředky klientů v transformovaných fondech, byl dřív jedním ze základních údajů, které hrály roli při vzájemném porovnání penzijních společností. Pro srovnání výnosů u penzijních společností bylo použito časové období od roku 2011 až 2015. V tomto sledovaném období dosáhla nejlepšího zhodnocení PS Allianz v roce 2011, který dosáhl hodnoty 2,69 %. Nejhoršího ročního zhodnocení dosáhla PS Conseq v roce 2015, kdy roční výnos byl ve výši 0,4 %. Tyto dvě společnosti zároveň stojí na začátku i na konci žebříčku průměrného zhodnocení ve sledovaném období. PS Allianz dosáhla průměrného ročního zhodnocení ve výši 1,83 %, PS Conseq pouze zhodnocení ve výši 1,42 %.

Pokud však srovnáváme výnos jednotlivých transformovaných fondů, který zhodnotil finance klientům, je dobré se podívat také na reálné zhodnocení, tedy zhodnocení po zohlednění inflace. V letech 2011 a 2012 dokázala pouze PS Allianz dosáhnout zhodnocení, které bylo nad úrovní inflace (zhodnocení ve výši 2,69 % v roce 2011). Ostatní společnosti dosáhly v těchto dvou letech záporného reálného zhodnocení. V letech 2013 až 2015 se již všem penzijním společnostem podařilo dosáhnout kladného reálného zhodnocení, což ilustruje tabulka (Tab. 9.). To však bylo způsobeno velmi nízkou mírou inflace, která byla daleko pod požadovanou inflační hodnotou ve výši 2 %, o kterou se snaží ČNB.

Tab. 9. Výnos transformovaných fondů v letech 2011 - 2015

v %	2011	2012	2013	2014	2015	Roční průměr 2011-2015
Allianz PS	2,69	1,85	1,6	1,64	1,38	1,83
AXA PS	1,47	1,23	2,29	1,46	1,1	1,51
Conseq PS	1,6	2,21	2,17	0,7	0,4	1,42
ČS PS	2,07	1,63	1,3	1,42	0,85	1,45
ČSOB PS	1,71	1,84	1,7	1,4	1,2	1,57
KB PS	2,0	1,58	1,44	1,35	1,16	1,45
NN PS	2,1	1,75	1,41	1,13	0,88	1,51
PS ČP	1,5	2,2	2,1	1,7	1,4	1,78
Inflace	2,4	2,9	1,1	0,5	0,1	-

In: Apfcr.cz (© 2016)

Penzijní společnosti byly v minulosti často kritizovány, že jejich transformované fondy nedokážou nabídnout dostatečné kladné reálné zhodnocení vkladů klientů. To je

způsobeno především alokací finančních prostředků, které se budu věnovat v následující kapitole.

8.1.2 Alokace finančních prostředků v TF

Strukturu jednotlivých finančních instrumentů a jejich váhu v transformovaných fondech ovlivňují především zákonné požadavky a opatrnost penzijních společností. Zákon definuje, do jakých finančních instrumentů může penzijní společnost investovat a jaký může být jejich maximální procentuální podíl na celkovém majetku fondu. Opatrnost při alokování financí vychází také ze zákona, který penzijním společnostem nařizuje tzv. nezáporné zhodnocení. Především z tohoto důvodu jsou finanční prostředky umístěny především do bezpečnějších cenných papírů, které mají velmi dobrý rating a nepodléhají kolísání.

Tab. 10. Alokace vybraných transformovaných fondů k 31.12.2015

v %	Státní dluhopisy ČR	Dluhopisy zemí OECD	Ostatní Dluhopisy	Hotovost / peněžní trh	Ostatní	Akcie
PS České pojišťovny	74,4	6,7	11,9	4,0	0,1	2,9
Česká spořitelna PS	57,3	11,0	16,8	14,3	0,6	0,0
ČSOB PS	93,7	0,0	2,9	3,2	0,0	0,2

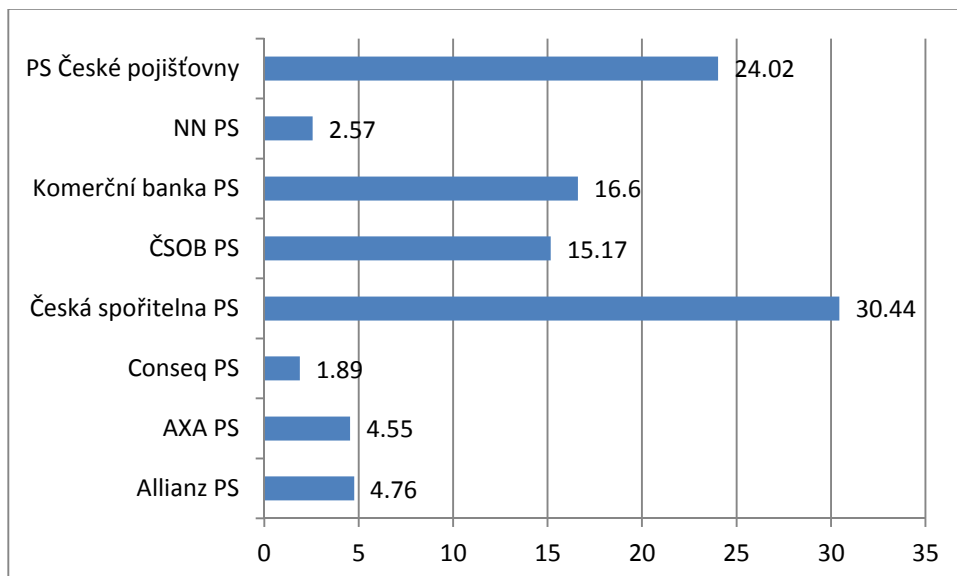
In: vlastní zpracování dle Pfcp.cz (© 2017), Csps.cz (© 2017), Csob-penze.cz (© 2016-2017)

Tabulka (Tab. 10.) ukazuje strukturu tří největších transformovaných fondů dle počtu klientů. Tabulka ukazuje, že všechny tři společnosti investují cca. 70 až 90 % majetku do státních dluhopisů ČR, státních dluhopisů zemí OECD a dluhopisů, jejichž emitenty jsou mezinárodní finanční instituce. Část majetku je také investována do ostatních dluhopisů popř. ponechána jako hotovost. Pouze PS České pojišťovny a PS ČSOB investují minimální část financí do akcií resp. akciových podílových fondů. Tato část rizikově investovaného kapitálu je však tak malá, že i případný negativní vývoj na akciových trzích nezpůsobí záporné zhodnocení celého transformovaného fondu.

8.2 Účastnické fondy

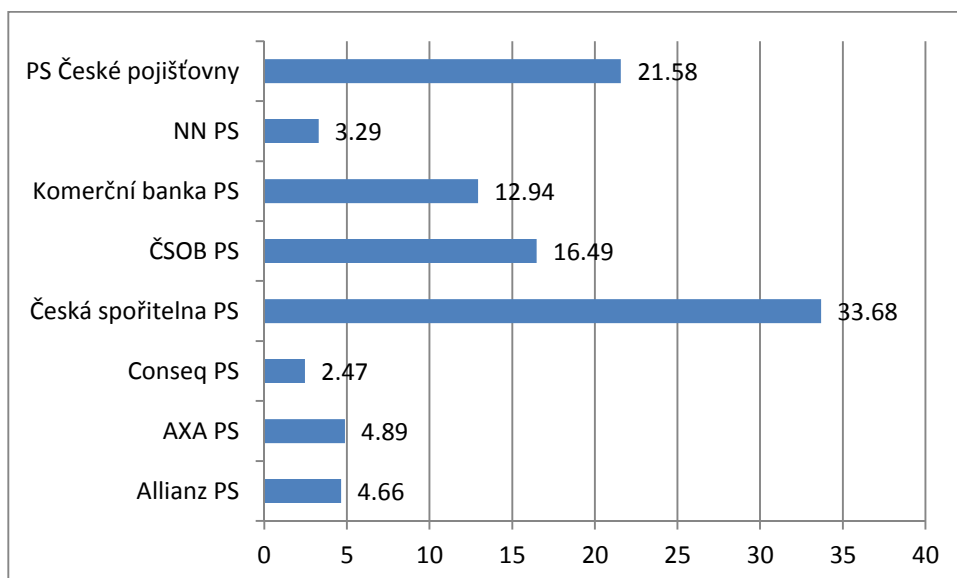
Finanční prostředky v účastnických fondech spravují stejné penzijní společnosti jako v případě transformovaných fondů. Největší podíl na trhu má dle počtu klientů i dle spravovaného majetku PS České spořitelny. Na druhém místě je PS České pojišťovny,

kteřá spravuje téměř čtvrtinu majetku v účastnických fondech. Třetí největší penzijní společností je dle počtu klientů PS Komerční banky a dle výše spravovaného majetku PS ČSOB.

Obr. 5. Podíl účastnických fondů na trhu (dle počtu klientů) k 30.09.2016

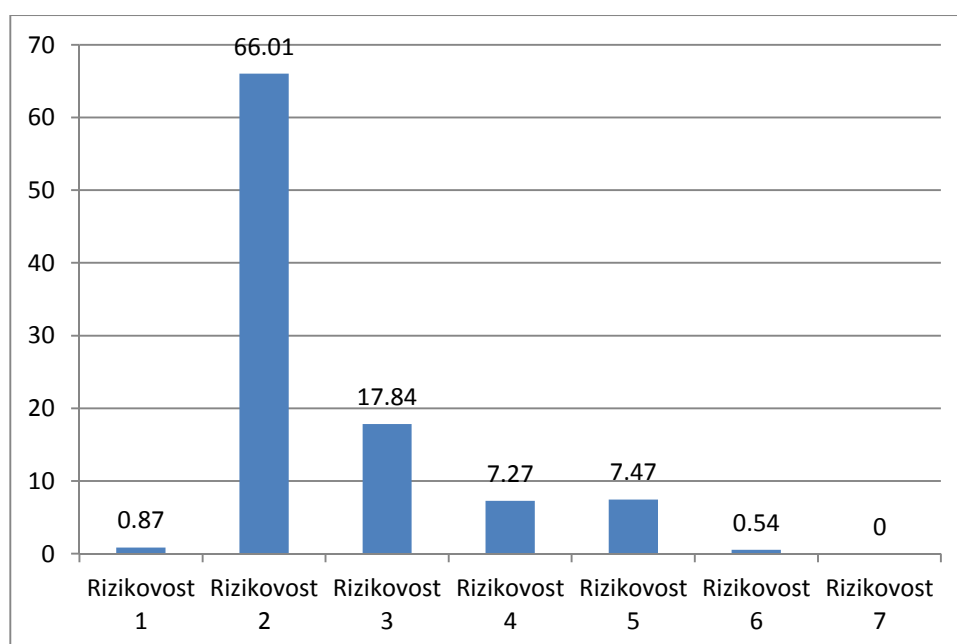
In: vlastní zpracování dle Apfcr.cz (© 2016)

Obr. 6. Podíl účastnických fondů na trhu (dle majetku) k 30.09.2016

In: vlastní zpracování dle Apfcr.cz (© 2016)

Jak již bylo uvedeno v kapitole 8.1.2, účastníci transformovaných fondů neměli možnost volby investiční strategie. Jejich finanční prostředky jsou alokovány pouze do bezpečných cenných papírů a investici lze tedy hodnotit (i díky nutnosti nezáporného zhodnocení) jako bezrizikovou resp. investici s minimálním rizikem. Po zavedení účastnických fondů však přišla v tomto ohledu zásadní změna a zájemce o DPS má nyní možnost volby, jelikož každá penzijní společnost nabízí tři resp. čtyři různé fondy, které se liší investiční strategií. Klient se tedy může rozhodnout, zda u svého vkladu vyžaduje větší výnos a je schopen akceptovat vyšší riziko nebo má zájem o konzervativní vklad, u kterého je očekávaný výnos a riziko kolísání nižší.

Obr. 7. Rozdělení majetku v účastnických fondech dle rizikovosti k 30.09.2016

In: vlastní zpracování dle Apfcr.cz (© 2016)

Graf (Obr. 7.) ukazuje, že se i přes možnost volby rizikovější investiční strategie zájemci o DPS rozhodují převážně pro konzervativnější účastnické fondy. Téměř 67 % klientů má své finance v účastnických fondech, které se vyznačují nízkým (číslo 2 na stupnici rizikovosti) resp. velmi nízkým rizikem (číslo 1 na stupnici rizikovosti). Jedna třetina klientů se rozhodla pro fondy se středním rizikem (číslo 3 až 5 na stupnici rizikovosti) a pouze 0,54 % klientů zvolilo rizikovou variantu u svého DPS (číslo 6 a 7 na stupnici rizikovosti).

8.2.1 Výnos účastnických fondů

Vzhledem k velkému množství, různé investiční strategii a krátké historii je přímé srovnání účastnických fondů složité. Detailní přehled výnosů jednotlivých fondů v minulých letech je uveden v příloze (Příloha P II) této práce. Jak již bylo uvedeno v kapitole 8.2, přibližně dvě třetiny majetku účastnických fondů jsou uloženy v konzervativně orientovaných fondech, především v povinně konzervativních fondech. Tyto typy účastnických fondů však v roce 2016 zaznamenaly převážně záporné zhodnocení a nejlepšího výsledku dosáhl PKF penzijní společnosti NN (kladný výnos v roce 2016 ve výši 0,21 %). Z přehledu je však také zřejmé, že existují účastnické fondy, které zaznamenaly v roce 2016 nadprůměrné zhodnocení. Jedná se o fondy, u kterých jsou finanční prostředky z velké části nebo zcela alokovány do akcií nebo akciových podílových fondů. Jelikož byl rok 2016 na akciových trzích úspěšným rokem, dokázaly některé účastnické fondy dosáhnout zhodnocení mezi 8 a 10 % (např. NN růstový ÚF nebo Conseq globální akciový ÚF). Je také nutné zmínit, že zvolenou investiční strategii si klient nemusí ponechat do dosažení důchodového věku. Všechny penzijní společnosti umožňují klientům převedení financí do jiného účastnického fondu (většina společností nabízí jednu změnu za rok bezplatně).

8.2.2 Úplaty a poplatky u účastnických fondů

Úplaty a poplatky, které mohou penzijní společnosti požadovat za správu účastnických fondů, jsou definovány zákonem o doplňkovém penzijním spoření. Dle tohoto zákona lze za správu fondů účtovat pouze úplatu za obhospodařování a úplatu za zhodnocení. V prvním případě může být tato úplata ve výši max. 1 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu (u PKF max. 0,4 %). Úplata za zhodnocení může být ve výši max. 15 % (u PKF max. 10 %). Z přílohy P II je zřejmé, že ve 3. čtvrtletí 2016 byla téměř u všech účastnických fondů nastavena poplatková politika nastavena na maximální hodnoty. Kladně lze hodnotit penzijní společnost NN, která u svého PKF neúčtuje žádnou úplatu za zhodnocení a úplata za obhospodařování je u vyváženého fondu snížena.

8.2.3 Alokace finančních prostředků v ÚF

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.2, alokace finančních prostředků do jednotlivých finančních instrumentů je přímo ovlivněna investiční strategií daného fondu. A investiční strategie následně ovlivňuje rizikovost fondu a očekávaný výnos. Účastnické fondy s větším podílem rizikovějších cenných papírů (např. akcie nebo rizikovější korporátní

dluhopisy) jsou vystaveny silnějšímu kolísání a skrývají větší riziko. Z dlouhodobého hlediska však zpravidla nabízí vyšší zhodnocení.

Tab. 11. Alokace účastnických fondů PS České spořitelny k 31.12.2016

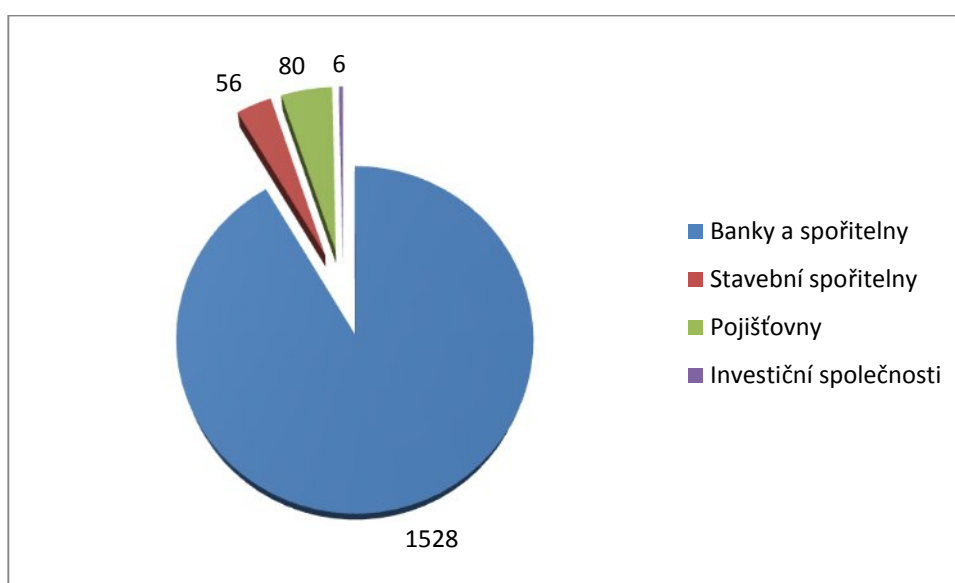
v %	Povinně konzervativní ÚF	Vyvážený ÚF	Dynamický ÚF
Peněžní trh	26,0	23,3	11,5
Státní dluhopisy ČR	55,5	26,3	8,8
Státní dluhopisy ostatní	18,5	11,0	8,9
Státní dluhopisy USA	-	5,1	4,4
Akcie USA	-	13,7	29,9
Akcie SRN	-	10,3	16,6
Akcie ostatní	-	10,3	19,9
Průměrný roční výnos 2013-2016	0,56 %	2,37 %	3,39 %
Rizikovost (1-7)	2	3	5

In: Csps.cz (© 2017)

Aby bylo zřejmé, jaký je vztah mezi alokací finančních prostředků, rizikovostí investice a dosaženým výnosem, byly srovnány tři účastnické fondy penzijní společnosti s největším podílem na trhu, tedy PS České spořitelny. Z tabulky (Tab. 11.) vyplývá, že PKF investuje své finanční prostředky pouze do státních dluhopisů ČR a jiných zemí OECD. Čtvrtina financí je investována na peněžním trhu do krátkodobých cenných papírů. Dle dosavadního vývoje byl fond zařazen na stupnici rizikovosti investice na čísle 2 (investice s nižším rizikem). Vyvážený ÚF je určen pro odvážnější investory, jelikož jedna třetina finančních prostředků je investována do akcií resp. akciových podílových fondů. Přitom převažují vklady do akcií amerických a německých společností. Podíl dluhopisové složky je proti PKF nižší a podíl financí na peněžním trhu je na srovnatelné úrovni. Dle historického vývoje je fond zařazen na stupnici rizikovosti na čísle 3 (investice s nižším resp. středním rizikem). Dynamický ÚF je určen pro klienty s nejnižší averzí k riziku, jelikož podíl rizikových cenných papírů značně převyšuje podíl bezpečných cenných papírů. Téměř dvě třetiny majetku jsou investovány do akciové složky (se zaměřením na americké akcie). Pouze třetina finančních prostředků je umístěna do státních dluhopisů a na peněžní trh. Vzhledem k zaměření na rizikovější cenné papíry a historickému vývoji je tento fond zařazen na stupnici rizikovosti na čísle 5 (investice s vyšším rizikem). Tabulka (Tab. 11.) dokazuje platnost pravidla, že rizikověji zaměřené účastnické fondy dosahují vyšších průměrných ročních výnosů. Vzhledem ke krátké existenci těchto fondů (pouze čtyřletá historie) však tohle pravidlo nelze potvrdit pro účastnické fondy v dlouhodobém časovém horizontu.

9 ANALÝZA TŘETÍHO PILÍŘE V SRN

V kapitole 4.1 je uvedeno, že třetí pilíř (tzv. Riester-Rente) mohou v Německu nabízet banky a spořitelny, pojišťovny, stavební spořitelny a investiční společnosti. Zájemce o Riester-Rente si tedy musí nejdřív zvolit pro něj nejvhodnější variantu (Riester-Rente jako spořicí účet, pojištění, stavební spoření nebo investici do cenných papírů), a poté vybrat vhodnou společnost, u které si produkt zřídí. Graf (Obr. 8.) ukazuje, kolik společností mělo v roce 2016 certifikaci k zřizování Riester-Rente v různých variantách.

Obr. 8. Počet institucí, které nabízí Riester-Rente k 31.12.2016

In: vlastní zpracování dle Bundeszentralamt für Steuern (2015)

Z grafu (Obr. 8.) vyplývá, že v roce 2016 existovalo v Německu celkem 1528 bank a spořitel, které mohly nabízet Riester-Rente ve variantě spořicí účet. Tento údaj je však částečně zavádějící, jelikož především banky typu Volksbank und Reiffeisenbank (celkem jich v Německu působí 1021) a spořitelny typu Sparkasse (celkem jich v Německu působí 438) v Německu fungují jako regionální banky a tedy jako samostatné subjekty. Z uvedeného grafu lze dále zjistit, že pouze 6 investičních společností disponuje certifikací nabízet Riester-Rente jako investici do cenných papírů. Lze se domnívat, že pouze velké a silné investiční společnosti jsou schopny u Riester-Rente zajistit garanci vloženého kapitálu, což je vyžadováno zákonem.

Tab. 12. Podíl jednotlivých variant Riester-Rente na celkovém množství smluv

v %	2006	2011	2. čtvrtletí 2016
Pojištění	80,6	71,3	66,3
Spořicí účet	4,3	4,9	4,8
Podílové fondy	15,1	19,2	19,0
Stavební spoření	-	4,6	9,9
Počet smluv celkem	8 143 tis.	15 416 tis.	16 492 tis.

In: vlastní zpracování dle Bundesministerium für Arbeit und Soziales (© 2017)

Podíl jednotlivých variant Riester-Rente na celkovém množství se během 14 let existence třetího pilíře vyvíjel a měnil. Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 12.), postupně klesá podíl smluv, které jsou uzavřeny jako klasické pojištění. V minulých letech lze naopak zaznamenat neustálý rostoucí podíl smluv evidovaných jako stavební spoření. Mnoho zájemců o Riester-Rente u této varianty láká možnost spojit zajištění se na stáří s koupí nemovitosti. Dalším důvodem může být pokles úrokových sazeb, který si zájemci o stavební spoření zajistí u svých úvěrů i do budoucna. Počet smluv uzavřených přes investiční společnosti se naopak ustálil a tvoří jednu pětinu všech smluv ve třetím pilíři. Počet smlouv uzavřených jako spořicí účet v posledních 5 letech klesá. Tato varianta Riester-Rente již není dle zjištění z ledna 2017 u žádné z bank a spořitelen nabízen. Aktualně zvažují pouze tři banky a spořitelny (Sparkasse Halle, Sparkasse Holstein a Volksbank Mainz) opětovné zavedení Riester-Rente ve formě spořicího účtu v roce 2017. Důvodem je především přetrvávající období velmi nízkých resp. nulových úrokových sazeb, které ze spořicího účtu dělají nerentabilní produkty pro klienty i finanční instituce. Z tohoto důvodu nebude tato varianta Riester-Rente v dalších kapitolách více komentována. Vzhledem k velkému množství společností, které nabízejí Riester-Rente v různých variantách, budou v dalších kapitolách detailněji představeny a porovnány produkty tří finančních institucí, které mají v Německu největší podíl na trhu dle počtu klientů. Jedná se o tyto banky:

- Sparkasse;
- Volksbank und Reiffeisenbank;
- Deutsche Bank.

9.1 Srovnání Riester-Rente (varianta klasické pojištění)

V kapitole 9 bylo uvedeno, že podíl Riester-Rente ve formě klasického pojištění neustále klesá. Stále se však jedná o variantu, která eviduje nejvíce smluv (cca. 11 mil. smluv Riester-Rente ve formě klasického pojištění v roce 2016). Zájemce o tento typ třetího pilíře má u většiny pojišťoven možnost volby ze dvou variant klasického pojištění:

- pojištění s pevným úročením;
- investiční pojištění.

V prvním případě jsou finanční prostředky klientů a státní příspěvky úročeny garantovaným úrokem. Kromě toho vyplácí pojišťovna podíly na svém hospodaření. Tyto podíly také zhodnocují majetek klienta, ale nejsou pojišťovnou garantovány. U druhé varianty není garantovaný úrok a podíl na hospodaření vyplacen ve prospěch smlouvy, ale tyto peníze jsou reinvestovány do vybraných podílových fondů s cílem dalšího resp. vyššího zhodnocení.

Tab. 13. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta pojištění s pevným úročením) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v EUR	Doba trvání smlouvy	Naspořený kapitál	Doživotní důchod	Důchodový faktor
SV Sachsen	20 let	24 277	75,15	30,95
	40 let	49 081	139,01	28,32
R+V	20 let	23 978	77,98	32,00
	40 let	50 298	149,42	29,00

In: SV-Sachsen.de (© 2017), Ruv.de (© 2017)

Tab. 14. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta investiční pojištění) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v EUR	Doba trvání smlouvy	Naspořený kapitál	Doživotní důchod	Důchodový faktor
SV Sachsen	20 let	24 277	75,15	30,95
	40 let	49 081	139,01	28,32
R+V	20 let	23 806	77,39	32,00
	40 let	47 766	141,87	29,00
Zürich	20 let	23 806	71,39	29,99
	40 let	47 766	130,88	27,40

In: SV Sachsen.de (© 2017), Ruv.de (© 2017), Zurich.de (© 2017)

Pro srovnání pojištění u jednotlivých pojišťoven bylo použito 5 produktů (2 tarify standartního pojištění a 3 tarify investičního pojištění) společností SparkassenVersicherung

Sachsen, R+V Versicherung a Zürich. V tabulce (Tab. 14.) je uveden naspořený kapitál a doživotní důchod, který pojišťovny u svých produktů garantují po 20 resp. 40 letech spoření. U dvacetileté varianty garantuje nejvyšší kapitál SV Sachsen, u čtyřicetileté varianty společnost R+V Versicherung. Nejhorších výsledků naopak dosahuje pojišťovna Zürich, která garantuje pouze návratnost klientem naspořeného kapitálu (včetně státních příspěvků). Pokud však porovnáme výši garantovaných důchodů, nejlepších výsledků dosahuje ve všech variantách R+V Versicherung. Nejnižší důchody garantuje opět pojišťovna Zürich. Tyto rozdíly jsou způsobeny rozdílnou poplatkovou politikou jednotlivých společností, která bude představena v další kapitole. Je také nutné podotknout, že u uvedených částek (garantovaný kapitál a garantovaný důchod) není zohledněn podíl na hospodaření pojišťoven, který je většinou pravidelně vyplácen, ale pojišťovny jej nemohou garantovat. Nejvíce vypovídající hodnotu má tzv. důchodový faktor. Dle této hodnoty lze pojistné produkty nejlépe mezi sebou porovnat. Důchodový faktor uvádí garantovanou výši měsíčního doživotního důchodu, který bude klientovi vyplácen za každých 10 000 EUR naspořeného kapitálu. Vyšší hodnota znamená výhodnější pojištění. Dle tohoto údaje nabízí nejlepší tarify opět R+V Versicherung, nejhorší tarify má pojišťovna Zürich.

9.1.1 Náklady u klasického pojištění

Výše garantovaného kapitálu a garantovaného důchodu je ovlivněna zhodnocením (navyšuje tyto částky) a poplatky (snižují tyto částky). V tabulkách (Tab. 13. a Tab. 14.) jsou uvedeny pouze garantované hodnoty, které vychází ze zhodnocení garantovaným úrokem. Tento úrok je však u všech pojišťoven jednotný (od 1.1.2017 je garantovaný úrok pro zhodnocování kapitálově tvorných pojištění ve výši 0,9 %) a nemá tedy vliv na výsledné hodnoty garantovaného kapitálu a důchodu v tabulkách (Tab. 13. a Tab. 14.). Rozdíly mezi jednotlivými tarify jsou tedy způsobeny poplatky, které si účtují jednotlivé pojišťovny. Pojišťovny si zpravidla účtují úplatu z přijatého vkladu (zde se jedná o pojistné hrazené klientem a přijaté státní příspěvky) a úplatu za obhospodařování majetku (t.j. správní poplatky) klienta. Tyto úplaty jsou kalkulovány ve fázi spoření. Jakmile dojde k ukončení spořicí fáze a pojišťovna začne vyplácet sjednaný důchod, účtuje si úplatu za správu majetku v tzv. fázi vyplácení. Všechny uvedené typy poplatků jsou uvedeny v tabulce (Tab. 15.), ze které je zřejmé, že výše poplatků se u uvedených produktů velmi liší a rozpětí výše úplaty je velmi široké. Z důvodu možnosti lepšího porovnání různých produktů pro klienta jsou pojišťovny povinny zahrnout všechny poplatky do jedné

hodnoty, která se nazývá efektivní náklady. Vyšší hodnota znamená vyšší náklady, které následně snižují výnos pro klienta a snižují výši garantovaného kapitálu a důchodu. Nejvyšší efektivní náklady má u svého pojištění společnost Zürich. Tyto náklady by měly způsobit nižší hodnoty garantovaného kapitálu a důchodu oproti konkurentům, což bylo prokázáno v minulé kapitole. Zájemce o třetí pilíř ve formě klasického pojištění by měl vzít v potaz také poplatky za případné zrušení smlouvy popř. převedení k jiné společnosti. I tyto poplatky jsou u pojišťoven různé a u sledovaných tarifů se pohybují mezi 90 a 150 EUR.

Tab. 15. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta pojištění s pevným úročením) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v %	Doba trvání smlouvy	Vstupní poplatky	Správní poplatky	Poplatky při vyplácení	Efektivní náklady
SV Sachsen	20 let	0,28	0,00	3,0	0,79
	40 let	0,25	0,00	3,0	0,86
R+V	20 let	3,16	0,36	1,5	0,93
	40 let	3,70	0,36	1,5	1,11

In: SV-sachsen.de (© 2017), Ruv.de (© 2017)

Tab. 16. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta investiční pojištění) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v %	Doba trvání smlouvy	Vstupní poplatky	Správní poplatky	Poplatky při vyplácení	Efektivní náklady
SV Sachsen	20 let	0,28	0,77	3,0	1,10
	40 let	0,25	0,77	3,0	1,23
R+V	20 let	7,0	0,5	1,5	1,69
	40 let	7,0	0,5	1,5	1,39
Zürich	20 let	6,5	1,51	1,0	2,65
	40 let	6,5	1,51	1,0	2,06

In: SV-sachsen.de (© 2017), Ruv.de (© 2017), Zurich.de (© 2017)

9.2 Srovnání Riester-Rente (varianta stavební spoření)

Riester-Rente ve formě stavebního spoření je nejmladší variantou třetího pilíře v Německu a je k dispozici od roku 2008. Z tabulky (Tab. 12.) je však patrné, že jde o velmi oblíbenou variantu a její obliba v posledních letech roste. Prvotním cílem této varianty Riester-Rente není výnos resp. zhodnocení kapitálu, ale využití státních příspěvků, které se podílí na splácení úvěru ze stavebního spoření. Jak je uvedeno v tabulce (Tab. 17.), u čtyř sledovaných tarifů tří stavebních spořitelén se úroková sazba v tzv. spořicí fázi (kterou je zhodnocován majetek klientů a připsané státní příspěvky) pohybuje v rozmezí 0,10 až 0,48

%. Zájemce o tuto variantu Riester-Rente by se měl zajímat především o úrokové sazby, které stavební spořitelny nabízí v tzv. úvěrové fázi. Z tohoto srovnání vychází nejlépe tarif Immo 1 společnosti Schwäbisch Hall, která u řádných úvěru ze stavebního spoření nabízí úrokovou sazbu ve výši 2,15 %.

Tab. 17. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta stavební spoření)

Stavební spořitelna	Úrok ve fázi spoření (v %)	Úrok v úvěrové fázi (v %)
LBS Ost	0,25	2,5
Deutsche Bauspar AG	0,48	2,35
Schwäbisch Hall - Immo 1	0,1	2,15
Schwäbisch Hall - Start	0,25	2,4

In: Lbs.de (© 2017), Deutsche-bank-bauspar.de (© 2016), Schwaebisch-hall.de (© 2017)

9.2.1 Náklady u stavebního spoření

Zájemcům o třetí pilíř ve formě stavebního spoření vznikají zpravidla stejné náklady jako při uzavření standardní smlouvy o stavebním spoření v ČR nebo SRN. Jedná se o jednorázový poplatek za uzavření smlouvy, který je účtován jako procentní sazba ze sjednané cílové částky, a poplatek za vedení smlouvy, který je fixní a je účtován jednou ročně. V tabulce (Tab. 18.) jsou tyto poplatky u sledovaných společností uvedeny. Nejvyšší sazbu za uzavření smlouvy si účtuje společnost Deutsche Bauspar AG, a to ve výši 1,6 %. Tato stavební spořitelna však svým klientům neúčtuje žádný poplatek za vedení smlouvy, který je u konkurenčních společností jednotný ve výši 18 EUR za rok. Nejlepší údaj, který umožní zájemcům o spoření srovnat jednotlivé tarify, nabízí opět efektivní náklady. Efektivní náklady u smluv, které jsou sjednány na delší časový horizont, u všech sledovaných společností klesají. To je způsobeno především poplatkem za uzavření smlouvy, který se u déle trvajících smluv rozloží na více let a tím snižuje nákladovost smlouvy v jednom sledovaném roce.

Tab. 18. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta stavební spoření) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v %	Poplatek za uzavření	Vedení účtu	Efektivní náklady	Poplatek při změně společnosti	Poplatek za výpověď smlouvy
LBS Ost	1	18 EUR	0,13-0,25	150 EUR	50 EUR
Deutsche Bauspar	1,6	0 EUR	0,13-0,23	100 EUR	100 EUR
Schw. Hall Immo 1	1	18 EUR	0,16-0,25	50 EUR	50 EUR

Schw. Hall Start	1	18 EUR	0,22-0,25	50 EUR	50 EUR
-------------------------	---	--------	-----------	--------	--------

In: Lbs.de (© 2017), Deutsche-bank-bauspar.de (© 2016), Schwaebisch-hall.de (© 2017)

9.3 Srovnání Riester-Rente (varianta investování)

Jak již bylo uvedeno v kapitole 9, Riester-Rente ve formě investování je druhou nejrozšířenější variantou třetího pilíře a tvořila v roce 2016 téměř pětinu všech evidovaných smluv. Zájemci o tuto variantu očekávají z dlouhodobého hlediska nejvyšší zhodnocení ze všech typů Riester-Rente. Na druhou stranu se však jedná o typ spoření, u kterého si investiční společnosti účtují nejvyšší poplatky, které budou detailněji představeny v další kapitole. V tabulce (Tab. 19.) jsou představeny produkty tří investičních společností s dobou spoření 20, 30 a 40 let. Jelikož u této varianty spoření společnosti nemohou garantovat žádný minimální výnos, bylo při srovnání kalkulováno s ročním zhodnocením finančních prostředků ve výši 2 %, 3 % a 4 %. Nejvyšších dosažených hodnot naspořené kapitálu ve všech variantách dosáhla společnost Union Investment. Nejhorší výsledky v tomto srovnání jsou u produktu ZukunftsPlan společnosti Deka Bank.

Tab. 19. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta podílové fondy) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v EUR	Doba trvání smlouvy	Zhodnocení ve výši 2 % p.a.	Zhodnocení ve výši 3 % p.a.	Zhodnocení ve výši 4 % p.a.
Deka Bank - ZukunftsPlan	20 let	24 920	27 633	30 706
	30 let	37 269	43 566	51 206
	40 let	49 610	n/a	76 249
DWS - TopRente	20 let	24 469	27 120	30 123
	30 let	38 391	44 944	52 905
	40 let	52 549	n/a	81 378
Union Investment – Uni Profi Rente	20 let	25 361	28 104	31 209
	30 let	39 508	n/a	n/a
	40 let	54 783	n/a	n/a

In: Deka.de (© 2017), Dws.de (© 2017), Union-investment.de (© 2017)

9.3.1 Náklady u investování

Poplatky hrají u Riester-Rente, která je uzavřena jako investování, velmi důležitou roli, jelikož výrazně snižují naspořené kapitál klienta. Z každé platby, která bude připsána ve prospěch účtu klienta (spořicí částka nebo připsaný státní příspěvek), je odečten tzv. vstupní poplatek, který se u sledovaných produktů pohybuje ve výši 3 až 5 %. Kromě

vstupního poplatku musí klient počítat také s poplatkem za správu investičního majetku, který je účtován každý rok jako procentní sazba z majetku klienta a pohybuje se v rozmezí 0,2 až 2,7 %. Posledním nákladem, se kterým musí klient počítat, je poplatek za vedení smlouvy. U tohoto poplatku se jedná o fixní částku (mezi 10 a 18 EUR) a je účtován každý rok. Klienti mohou stejně jako u ostatních variant Riester-Rente využít pro srovnání nabídek údaj efektivní náklady. Nejnižší efektivní náklady garantuje společnost Union. Tímto lze odůvodnit zjištění z předešlé kapitoly, kde právě společnost Union u svého produktu garantuje nejvyšší hodnoty naspořené kapitálu.

Tab. 20. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta podílové fondy) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně

v %	Vstupní poplatky	Správní poplatky	Roční poplatek	Efektivní náklady	Změna společnosti / výpověď smlouvy
Deka Bank	3	0,2-2,7	10 EUR	1,53-1,79	50 EUR
DWS	4,5	0,27-1,47	18 EUR	1,50-1,71	0 EUR
Union Investment	5	1,46	13,50 EUR	1,32-1,37	50 EUR

In: Deka.de (© 2017), Dws.de (© 2017), Union-investment.de (© 2017)

9.3.2 Konstrukce produktu

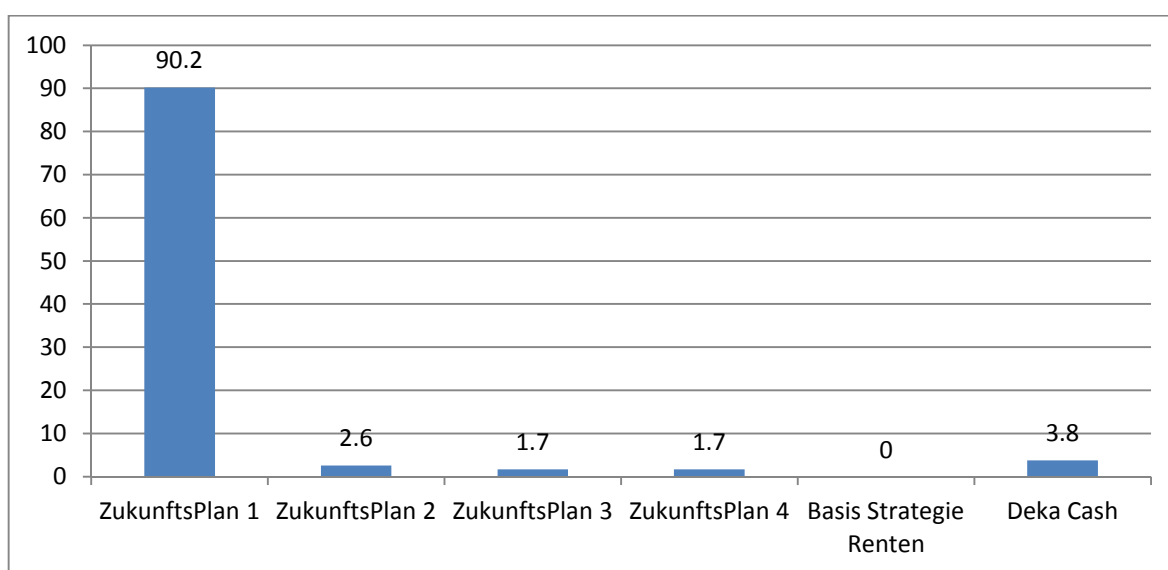
V kapitole 9.3.1 byla zmíněna vysoká nákladovost u produktů Riester-Rente, které jsou sjednány ve variantě investování. Za tuto cenu však klient získává komplexní produkt, ve kterém je majetek klienta aktivně řízen a individuálně spravován. Na příkladu produktu ZukunftsPlan společnosti Deka Bank bude tato varianta Riester-Rente představena.

ZukunftsPlan si zřizují zájemci o třetí pilíř, kteří u své smlouvy kladou důraz na zhodnocení majetku. Cílem tohoto produktu je zajistit klientovi garanci investovaného kapitálu a umožnit mu, podílet se na růstu akciových trhů. Každá klientská smlouva je řízena individuálně a alokace finančních prostředků se odvíjí od výše majetku klienta, situace na trhu a od doby, po kterou ještě smlouva poběží. K alokaci majetku je u ZukunftsPlan využíváno těchto šest jednotlivých fondů:

- ZukunftsPlan 1 (fond fondů);
- ZukunftsPlan 2 (fond fondů);
- ZukunftsPlan 3 (fond fondů);
- ZukunftsPlan 4 (fond fondů);
- Deka Basis Strategie Renten (dluhopisový fond);

- Deko Cash (fond peněžního trhu).

Ve fázi spoření je majetek klienta umístěn vždy do jednoho z uvedených fondu fondů nebo do Deko Cash. Finanční prostředky tedy nejsou přímo přes fondy investovány do jednotlivých cenných papírů, nýbrž do jiných podílových fondů. Produkty ZukunftsPlan 1 až 4 investují do akciových a dluhopisových fondů resp. do fondů peněžního trhu. Detailní představení jednotlivých fondů je uvedeno v kapitole 9.3.3. Po dosažení důchodového věku je majetek převeden do dluhopisového fondu popř. zůstává v Deko Cash. Z těchto fondů je klientovi vyplácen sjednaný důchod.

Obr. 9. Alokace ZukunftsPlan k 31.01.2017

In: vlastní zpracování na základě interních dokumentů Ostsächsische Sparkasse Dresden

Graf (Obr. 9.) ukazuje, jaká byla alokace finančních prostředků všech klientů k 31.01.2017. Je zřejmé, že k tomuto datu je 90 % majetku umístěno v ZukunftsPlan 1, tedy ve fondu s téměř stoprocentním podílem akcií (viz kapitola 9.3.3). Deko Bank tedy k tomuto datu využívá pozitivní nálady na akciových trzích.

9.3.3 Alokace finančních prostředků

V kapitole 9.3.2 bylo uvedeno, že u varianty ZukunftsPlan jsou finanční prostředky klientů alokovány do cenných papírů přes šest podílových fondů. Jednotlivé fondy investují majetek do tří skupin cenných papírů, do akcií, dluhopisů a instrumentů peněžního trhu. Jednotlivé fondy ve svých statutech definují maximální podíly (t.j. limity) u těchto skupin cenných papírů. V tabulce (Tab. 21.) jsou uvedeny limity těchto skupin a také alokace

k 31.12.2016. Podílové fondy ZP 1 a ZP 2 k tomuto datu téměř zcela využívají limity u akcií, což je pravděpodobně způsobeno dobrou náladou na akciových trzích v prosinci 2016. Fondy ZP 3 a ZP 4 volí naopak konzervativnější strategii a podíl akcií byl poloviční resp. čtvrtinový proti možnému limitu. Fond ZP 4 má téměř dvě třetiny majetku alokováno na peněžním trhu a je tedy velmi orientován na bezpečnost a uchování kapitálu.

Tab. 21. Investiční limity a alokace ZukunftsPlan k 31.12.2016

v %	Limity			Alokace k 31.12.2016		
Typ cenného papíru	Akcie	Dluhopisy	Peněžní trh	Akcie	Dluhopisy	Peněžní trh
ZP 1	50-100	0-25	0-25	97,9	0	2,1
ZP 2	0-90	0-50	0-50	83,4	14,1	2,5
ZP 3	0-70	0-75	0-75	34,9	60	5,1
ZP 4	0-40	0-100	0-100	8,8	30,5	60,7
Basis Str. Renten	-	75-100	0-25	-	95,6	4,4
Deka Cash	-	-	100	-	-	100

In: Deka.de (© 2017)

Detailnější přehled o alokaci jednotlivých podílových fondů ilustruje níže uvedená tabulka (Tab. 22.). Pro všechny do akcií investující fondy platí, že finance jsou umístěny především do akciových fondů, které jsou zaměřeny na globální celosvětové akciové společnosti. Menší podíly připadají na akciové fondy evropských resp. severoamerických společností. Pouze ZP 1 a ZP 2 investuje malou část majetku do akciových fondů, které se orientují na akcie z rozvíjejících se trhů. U alokace do dluhopisů jsou u všech sledovaných fondů finance umístěny do dluhopisových fondů, které se zaměřují na státní dluhopisy zemí eurozóny.

Tab. 22. Alokace jednotlivých fondů ZukunftsPlan k 31.12.2016

v %	ZP 1	ZP 2	ZP 3	ZP 4	Basis Strategie Renten	Deka Cash
Akcie svět	44,8	44,7	32,2	8,8	-	-
Akcie Evropa	34,9	22,7	2,7	-	-	-
Akcie Severní Amerika	14,8	15	-	-	-	-
Akcie emerging markets	3,4	1	-	-	-	-
Dluhopisy státní svět	-	4,4	2	2,1	-	-
Dluhopisy státní eurozóna	-	3,8	48,4	22,5	79,6	-
Dluhopisy státní Evropa	-	1	-	-	9,2	-
Dluhopisy státní emerging markets	-	4,9	4,8	1,1	-	-
Dluhopisy firemní	-	-	4,8	4,8	6,8	-
Peněžní trh	2,1	2,5	5,1	60,7	4,4	100

In: vlastní zpracování dle Deka.de (© 2017)

9.3.4 Příklad z praxe

Majetek klienta je u produktu ZukunftsPlan umístěn vždy do jednoho z fondu fondů ZP 1 až ZP 4 popř. do fondu peněžního trhu. Manažeři fondů se snaží využívat rostoucích akciových trhů a majetek klientů v tom případě umístí do fondů s agresivnější strategií (např. ZP 1 nebo ZP 2). V případě, že investiční společnost očekává pokles na akciových trzích, přesune majetek do konzervativnějších fondů (např. ZP 3 nebo ZP 4). V posledních 5 letech trvání smlouvy je majetek klienta spravován zpravidla pouze fondem peněžního trhu. Na základě reálné smlouvy ZukunftsPlan, kterou si sjednal klient (datum narození 22.05.1970) u společnosti Deka Bank dne 25.7.2011, se pokusíme zjistit, zda se investiční společnosti daří naplňovat investiční strategii. Jak již bylo uvedeno v kapitole 9.3.3, mezi akciemi mají v jednotlivých podílových fondech největší zastoupení celosvětové resp. globální akcie. Z tohoto důvodu bude vývoj u klientské smlouvy porovnán s vývojem indexu MSCI World.

Tab. 23. Srovnání vývoje ZukunftsPlan a MSCI World v období 07/2011-07/2016

v %	Alokace	Vývoj ZP	Vývoj MSCI World
25.07.2011-09.08.2011	ZP 1	-13,20	-12,98
10.08.2011-11.08.2011	ZP 2	9,35	3,27
12.08.2011-14.08.2011	ZP 4	0,00	1,64
15.08.2011-15.08.2011	ZP 1	0,24	-0,62
16.08.2011-23.08.2011	ZP 3	-0,73	-3,26
24.08.2011-01.09.2011	ZP 4	0,10	3,14
02.09.2011-04.10.2011	ZP 3	-0,87	-4,26
05.10.2011-31.10.2011	ZP 2	6,12	8,90
01.11.2011-23.11.2011	ZP 1	-6,00	-5,39
24.11.2011-05.12.2011	ZP 2	4,83	11,84
06.12.2011-18.07.2016	ZP 1	64,98	56,05

In: vlastní zpracování na základě interních dokumentů Ostsächsische Sparkasse Dresden

Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 23.), u klienta došlo během trvání smlouvy celkem k deseti přesunům mezi jednotlivými fondy, přičemž ke všem přesunům došlo v roce 2011. Celkem dvakrát byl majetek klienta krátkodobě umístěn do fondu ZP 4, což je nejkonzervativnější typ fondu fondů. Tento fond nepřinesl nadprůměrný výnos, ale udržel majetek na stejné úrovni. V tomto období však index MSCI World rostl. Lze tedy předpokládat, že pokud by byl majetek klienta v tomto období umístěn do ZP 1 nebo ZP 2, celkový majetek klienta by byl lépe zhodnocen. Umístění majetku do ZP 3, ke kterému došlo také dvakrát, lze naopak

považovat za úspěch, jelikož v daném období došlo k většímu propadu indexu MSCI World. Majetek klienta v tomto fondu zaznamenal pouze minimální propad. Lze také konstatovat, že majetek umístěný do fondu ZP 1 a ZP 2 zpravidla nedosahoval takového růstu, jaký bylo možné sledovat u indexu MSCI World. Výjimkou je závěrečné dlouhé období (prosinec 2011 až červenec 2016), kde ZP 1 dosáhl lepšího zhodnocení než srovnávací index. Dne 18.7.2016 došlo k předčasnému zrušení smlouvy na přání klienta (vyplacená částka 4 330,64 EUR, z toho výnos 951,23 EUR). Celkově lze u této smlouvy hodnotit práci manažerů fondů průměrně resp. lehce nadprůměrně. Jak je z tabulky (Tab. 23.) zřejmé, v několika obdobích manažeři nedokázaly reagovat na negativní vývoj na akciových trzích a přesunout majetek do méně rizikových fondů. V několika obdobích byl naopak majetek alokovan konzervativně, i když akciové trhy zažívaly růstové období. Velmi pozitivně však hodnotím závěrečný výnos pro klienta, u kterého jsou již zohledněny všechny poplatky.

10 ANALÝZA PRODUKTŮ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ V ČR A SRN

Jak již bylo uvedeno v kapitole 6, nabídka životních pojištění je v ČR a SRN značně rozdílná. Zatímco v ČR se k životnímu pojištění zpravidla sjednávají různé typy připojištění, v SRN se jedná o kapitálotvorné pojištění. Z důvodů těchto rozdílností není možné detailnější srovnání jednotlivých produktů. Ke stručnému srovnání budou využity produkty ŽP na přání od Kooperativy a PrivatRente od SV Sachsen.

K ŽP na přání je možné sjednat tyto typy připojištění:

- pojištění pro případ úmrtí;
- pojištění pro případ nemoci;
- pojištění pro případ úrazu.

K tomuto ŽP si zájemce může sjednat tzv. spořicí resp. investiční složku. V případě spořicí složky jsou prostředky klienta zhodnocovány garantovaným úrokem, který se odvíjí od výše technické úrokové míry (v roce 2016 byla TÚM ve výši 1,3 %). Kromě garantovaného úroku jsou klientovi přičteny i podíly na hospodaření pojišťovny. Tento výnos dosáhl v roce 2016 u Kooperativy hodnoty 3,0 %. Zájemce o rizikovější typ spoření zvolí ke svému životnímu pojištění investiční složku. U této varianty jsou finanční prostředky klienta investovány do podílového fondu, který si klient zvolí s ohledem na svůj vztah k riziku a očekávanému výnosu.

U PrivatRente se jedná zcela o spořicí produkt. SV Sachsen umožňuje pouze sjednání doplňkového připojištění, které chrání klienta před pracovní neschopností resp. invaliditou. V případě těchto pojistných událostí převezme pojišťovna placení pojistného za klienta. PrivatRente je možné sjednat v těchto variantách:

- Classic;
- Plus;
- Fonds.

V prvním případě se jedná o pojištění, ve kterém jsou vklady klienta zhodnocovány garantovaným úrokem, jehož výše závisí na hodnotě technické úrokové míry (v roce 2016 byla TÚM ve výši 0,9 %), a výnosy, které se odvíjí od hospodaření pojišťovny (v roce 2016 byl výnos u SV Sachsen ve výši 3,15 %). U varianty Plus není garantovaný úrok a podíl na hospodaření vyplacen klientovi, ale tyto prostředky jsou reinvestovány do podílových fondů. Varianta Fonds umísťuje vklady klienta do zvoleného podílového fondu stejně jako u ŽP v ČR.

10.1 Nákladovost u ŽP

Vzhledem k rozdílnosti v produktech ŽP v ČR a SRN není možné porovnání garantovaných nebo očekávaných obnosů na konci doby pojištění. Pojišťovny však u svých produktů zveřejňují poplatky a tak je možné porovnat nákladovost životního pojištění u sledovaných pojišťoven. V tabulce (Tab. 24.) jsou porovnány produkty dvou českých (ČSOB a ČP) a dvou německých (SV Sachsen a R+V) pojišťoven.

Tab. 24. Srovnání nákladů u životního pojištění

v %	Doba trvání smlouvy	PER	Vstupní poplatky
SV Sachsen – Kapital LV	20 let	6,39	1,0-5,26
	40 let	7,07	
R+V – Kapital LV	20 let	-	1,42-5,0
	40 let	4,65	
ČSOB - Forte	20 let	8,75	1,09-3,0
	40 let	8,75	
ČP - Můj život	20 let	5,25	0,74-5,0
	40 let	-	

In: vlastní zpracování dle SV-sachsen.de (© 2017), Ruv.de (© 2017), Csobpoj.cz (© 2017), Ceskapojistovna.cz (© 2017)

Pomocí ukazatele PER (Product expense ratio) je možné porovnat životní pojištění mezi sebou. PER je definován jako poměr mezi náklady a zaplaceným pojistným. Nižší hodnota

PER značí nižší náklady a tedy výhodnější podmínky pro klienta. Z tabulky (Tab. 24.) je zřejmé, že mezi sledovanými pojišťovnami jsou rozdíly a nejnižší náklady má R+V. Nelze však konstatovat, že německé pojišťovny mají nižší náklady než české. U ŽP s investiční složkou jsou účtovány ještě poplatky za umístění finančních prostředků do podílových fondů. Tabulka ukazuje rozpětí u vstupních poplatků mezi jednotlivými pojišťovnami, které však nejsou významně rozdílné v obou zemích.

11 ANALÝZA INVESTIC DO PODÍLOVÝCH FONDŮ V ČR A SRN

Vývoj majetku v podílových fondech má v posledních letech v ČR i v SRN rostoucí tendenci. V obou zemích lze také sledovat růst podílu majetku v podílových fondech na celkových úsporách domácností, který je cca. ve výši 10 %. V SRN spravovali investiční společnosti k 31.12.2015 majetek v podílových fondech v celkové výši 955 384 mil. EUR. Při přepočtu na jednoho obyvatele (počet obyvatel SRN cca. 81 mil. obyvatel) se dostaneme na částku 11 795 EUR. V ČR evidovali investiční společnosti k 31.12.2015 majetek v podílových fondech ve výši 14 149 mil. EUR (cca. 382 012 mil. Kč). Průměrně připadá na jednoho obyvatele (počet obyvatel ČR cca. 10,5 mil. obyvatel) majetek v hodnotě 1 348 EUR. Z uvedené kalkulace je patrné, že průměrný občan SRN má v podílových fondech cca. devětkrát více majetku než občan ČR, i když podíl majetku v podílových fondech na celkovém majetku domácnosti je velmi podobný (cca. 10 %).

Tab. 25. Srovnání alokace majetku v podílových fondech v ČR a SRN k 31.12.2015

v %	ČR	SRN
Fond peněžního trhu	1,13	1,29
Dluhopisový fond	29,28	19,98
Akciový fond	18,15	33,79
Smíšený fond	36,08	22,76
Fond fondů	4,69	7,57
Strukturovaný fond	7,41	5,85
Nemovitostní fond	3,26	8,76
Celkem	100 (14 149 mil. EUR)	100 (955 384 mil. EUR)

In: vlastní zpracování dle Akatcr.cz (© 2016), Bvi.de (© 2017)

České i německé domácnosti investují desetinu svého majetku do podílových fondů. Alokační tohoto majetku do jednotlivých fondů se však v obou zemích liší, jak zobrazuje tabulka (Tab. 25.). Pro investory z obou zemí je typické, že pouze minimální část majetku (1 – 1,5 %) je uložena ve fondech peněžního trhu. U těchto fondů se jedná o krátkodobou investici a výnos je v posledních letech téměř nulový. Čeští investoři více upřednostňují

investici do dluhopisových fondů (cca. 29 %) před vkladem do akciových fondů (cca. 18 %). Tento poměr je u německých investorů přesně opačný, jelikož investice do akciových fondů tvoří třetinu a úložky v dluhopisových fondech pětinu majetku v podílových fondech. Německé občany lze tedy považovat za agresivnější investory. Smíšené fondy jsou v České republice nejoblíbenějším typem fondů, ve kterých je uloženo přes 36 % majetku. Pomocí smíšených fondů se čeští investoři mohou podílet na pozitivním vývoji na akciových trzích při nižším riziku, které by jinak měli u přímých investic do akciových fondů. Velmi podobné jsou v obou zemích podíly ve fondech fondů (4,5 – 7,5 %) a ve strukturovaných fondech (6 – 7,5 %). U německých investorů lze zaznamenat větší zájem o nemovitostní fondy (cca. 9 %), které jsou vzhledem k výnosu nad úroveň inflace a nízké rizikivosti velmi oblíbeným vkladem.

11.1 Srovnání vybraných akciových fondů v ČR a SRN

Nabídka akciových fondů je u českých a německých bank a investičních společností velká. Pro srovnání byly použity dva akciové fondy společností ČSOB a ČS, které patří k největším akciovým fondům (dle majetku fondu), které jsou v ČR nabízeny. Tyto dva fondy budou porovnány s dvěma akciovými fondy společnosti Deka Bank. Pro srovnání byly vybrány fondy, které mají stejnou resp. podobnou investiční strategii. Akciové fondy ČSOB Akciový fond dividendových firem a Deka-Dividenden Strategie jsou fondy, které se zaměřují na akciové společnosti, které u svých akcií vyplácí stabilní a vysokou dividendu. Fondy ČS Top Stocks a Deka-Mega Trends se dle stanov orientují na akcie největších světových společností.

Tab. 26. Srovnání vybraných akciových fondů k 31.12.2016

	ČSOB Akciový fond dividendových firem	Deka-Dividenden Strategie	ČS Top Stocks	Deka-Mega Trends
ISIN	BE6239644220	DE000DK2CDS0	CZ0008472404	DE0005152706
TOP 5 zemí	USA (57,8 %) JAP (9,0 %) GB (8,1 %) Francie (6,2 %) SRN (2,6 %)	USA (36,1 %) Francie (9,3 %) GB (9,1 %) JAP (5,7 %) Švýcarsko (5,7 %)	USA (71,0 %) Dánsko (6,9 %) GB (6,2 %) AT (4,8 %) NL (4,1 %)	USA (52,8 %) JAP (8,4 %) GB (6,7 %) SRN (4,8 %) AUS (3,3 %)

TOP 3 akcie	Johnson & Johnson (2,6 %) Apple Inc. (2,5 %) Microsoft (2,3 %)	Allianz SE (2,1 %) AXA (1,8 %) Nestlé S.A. (1,5 %)	Dufry (4,8 %) Tiffany & Co. (4,5 %) Pandora (4,5 %)	Apple Inc. (1,9 %) Microsoft (1,8 %) Wells Fargo (1,1 %)
Rizikovost (1-7)	5	5	6	5
Vstupní poplatek	3,0 %	3,75 %	3,0 %	3,75 %
Výstupní poplatek	5,0 %	0 %	0 %	0 %
Průběžné náklady	1,88 %	1,43 %	2,5 %	1,46 %
Rok založení	2012	2010	2006	2001
Výnos 2012	-	12,0 %	14,7 %	14,5 %
Výnos 2013	28,0 %	20,2 %	33,9 %	22,0 %
Výnos 2014	9,7 %	17,3 %	21,8 %	18,1 %
Výnos 2015	-0,1 %	11,5 %	8,1 %	10,6 %
Výnos 2016	8,2 %	3,8 %	0,6 %	6,0 %

In: Deka.de (© 2017), Csob.cz (© 2017), Cz.products.erstegroup.com (© 2017)

Pro všechny sledované fondy je typická velká orientace na americký akciový trh, která dosahuje u fondu ČS Top Stocks podílu přes 70 %. Fondy se dále orientují na akcie japonských, britských a francouzských společností. U sledovaných německých fondů je zřejmá také větší diverzifikace majetku na větší množství jednotlivých akciových titulů, jelikož i podíl akcií firem s největším zastoupením ve fondu dosahuje pouze 1 – 2 %. Rozdílná je také nákladová politika českých a německých fondů. U českých podílových fondů lze zaznamenat nižší vstupní poplatky než u sledovaných německých fondů. Tyto nižší poplatky jsou však kompenzovány vyššími správními resp. průběžnými náklady, které jsou účtovány investorům v dalších letech. Lze tedy konstatovat, že u delšího investičního horizontu bude mít investor u německých akciových fondů nižší celkové náklady. Srovnání výnosnosti jednotlivých fondů v letech 2012 až 2016 nepřináší zásadní rozdíly. Pouze v případě ČSOB Akciového fondu je překvapivý nulový výnos v roce 2015, jelikož ostatní tři sledované fondy dosáhly v tomto roce zhodnocení kolem 10 %.

11.2 Srovnání vybraných dluhopisových fondů v ČR a SRN

Ke srovnání dluhopisových fondů byl vybrány fondy společností IKS a Deka Bank. IKS Dluhopisový Plus je fond, který patří k největším dluhopisovým fondům (dle majetku fondu), který je v ČR nabízen. Oba sledované fondy se zaměřují především na státní

dluhopisy a korporátní dluhopisy emitentů s dobrým ratingem. U obou fondů je typická orientace na vládní dluhopisy a dluhopisy bank a pojišťoven. Rozdíl je patrný v regionální alokaci, jelikož IKS Dluhopisový Plus investuje téměř dvě třetiny majetku do dluhopisů emitovaných ČR nebo v ČR. Rozdělení majetku v Deko Basis Strategie Renten je více diverzifikované a finanční prostředky jsou rozloženy na dluhopisy ve více zemích. U sledovaných dluhopisových fondů je patrné, že vstupní poplatky jsou nižší než v případě akciových fondů. Toto zjištění je patrné na celém trhu podílových fondů v obou zemích. U obou fondů nelze spatřovat výrazné rozdíly při srovnání výnosnosti, která byla především v roce 2012 nadprůměrná.

Tab. 27. Srovnání vybraných dluhopisových fondů k 31.12.2016

	IKS Dluhopisový Plus	Deka Basis Strategie Renten
ISIN	CZ0008471976	LU0107368036
TOP 5 zemí	ČR (62,2 %) Francie (10,6 %) Polsko (5,3 %) Maďarsko (4,4 %) Nizozemsko (3,0 %)	Itálie (25,9 %) Francie (12,8 %) Nizozemsko (11,9 %) Španělsko (9,9 %) SRN (9,3 %)
TOP 3 sektory	Finanční služby (48,2 %) Vládní sektor (42,4 %) Síťové služby (3,0 %)	Vládní sektor (53,1 %) Finanční služby (38,7 %) Autoprůmysl (4,1 %)
Rizikovitost (1-7)	3	3
Vstupní poplatek	1,0 %	1,0 %
Výstupní poplatek	2,0 %	0 %
Průběžné náklady	1,3 %	0,67 %
Rok založení	2000	2000
Výnos 2012	10,6 %	8,0 %
Výnos 2013	1,3 %	2,7 %
Výnos 2014	5,2 %	4,1 %
Výnos 2015	-0,6 %	0,6 %
Výnos 2016	1,5 %	-0,5 %

In: Iks-kb.cz (© 2017), Deka.de (© 2017)

11.3 Srovnání vybraných nemovitostních fondů v ČR a SRN

Nabídka podílových fondů je u českých a německých bankovních institucí velká a velmi pestrá. Klient si může zpravidla u každé banky vybrat z několika desítek (v Německu i stovek) různých akciových, dluhopisových a jiných fondů. Výjimku tvoří právě nabídka nemovitostních fondů, která je v České republice velmi omezena, jak již bylo uvedeno v kapitole 5.3.5. Detailnější pohled na jednotlivé nemovitostní fondy v ČR navíc ukazuje, že se tyto fondy nemohou příliš srovnávat z hlediska velikosti fondu (t.j. majetek fondu),

strukturu a rizikovitost s nemovitostními fondy, které jsou nabízeny v Německu. Největší nemovitostní fondy jsou charakteristické velmi nízkou rizikovitostí (na stupnici rizikovitosti zpravidla 1-2), zaměřením na objekty v evropských resp. světových metropolích a stabilním výnosem nad úrovní inflace.

Tab. 28. Srovnání vybraných nemovitostních fondů k 31.12.2016

	ČS Reico nemovitostní	Deka-Immobilien Europa
ISIN	CZ0008472545	DE0009809566
Top 3 země	ČR (66,8 %) SR (33,2 %)	SRN (33,6 %) Francie (20,8 %) Velká Británie (16,0 %)
Top 3 sektory	Kanceláře (76,0 %) Maloobchod (14,0 %) Ostatní (7,0 %)	Kanceláře (63,9 %) Maloobchod (19,1 %) Logistika (6,9 %)
Top 3 budovy	Forum Business Center Bratislava (47 mil. EUR) Melantrich Praha (43 mil. EUR) Park One Bratislava (36 mil. EUR)	The St. Botolph Building London (542,5 mil. EUR) Le Centorial Paris (370,1 mil. EUR) Moor House London (345,5 mil. EUR)
Počet budov	11	137
Pronajmutá plocha	94,5 %	94,1 %
Majetek fondu	499 mil. EUR	14 403 mil. EUR
Rok založení	2007	1997
Vstupní poplatek	1,5 %	5,26 %
Výstupní poplatek	0 %	0 %
Průběžné náklady	1,86 %	0,64 %
Průměrný roční výnos v letech 2007-2017	1,32 %	2,99 %

In: Reico.cz (© 2008), Deka.de (© 2017)

Vzhledem k výše uvedeným faktům byl pro srovnání vybrán největší nemovitostní fond (dle majetku), který je v ČR nabízen, ČS Reico nemovitostní a produkt Deka Bank Deka-Immobilien Europa, který se zaměřuje na nemovitosti v evropských metropolích. Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 28.), Deka-Immobilien Europa spravuje několikanásobně větší majetek, který mu umožňuje tyto finanční prostředky rozložit na větší množství objektů. Rozdílná je i geografická oblast, na kterou se jednotlivé fondy orientují. ČS Reico nemoitostní vlastní celkem 11 objektů, které se nachází v českých velkoměstech a v Bratislavě. Deka-Immobilien Europa vlastní objekty v několika státech Evropy a mezi nejhodnotnější nemovitosti patří objekty v Londýně a v Paříži. U obou sledovaných fondů je naopak typické zaměření převážně na budovy, které nabízí kancelářské prostory. Velmi podobný je také podíl pronajatého prostoru ve všech objektech, který je u obou fondů

kolem 94 %. Velmi rozdílná je však poplatková politika sledovaných fondů. Pro německé nemovitostní fondy je typický vysoký vstupní poplatek, který se pohybuje zpravidla mezi 4 a 6 % z investovaného kapitálu. V dalších letech však klient hradí nižší roční náklady za správu a obhospodařování majetku. U ČS Reico nemovitostní jsou vstupní poplatky naopak nižší (pouze 1,5 %) než u Deko-Immobilien Europa. Tento fond však požaduje vyšší průběžné roční poplatky, které dosahují téměř 2 %. Velký rozdíl lze také spatřit při porovnání průměrného ročního výnosu za posledních deset let. Průměrný roční výnos u ČS Reico nemovitostní dosáhl hodnoty 1,32 %, což je způsobeno především negativním vývojem v roce 2009, kdy fond zaznamenal ztrátu ve výši 13,8 %. Tato ztráta byla způsobena snížením hodnoty nemovitostí v majetku fondu po propuknutí finanční krize. Deko-Immobilien Europa dosáhla v posledních deseti letech průměrného ročního zhodnocení ve výši téměř 3 %. Je nutné podotknout, že tento a ani žádný jiný nemovitostní fond společnosti Deko Bank nevykázal v dvacetileté historii negativní rok, t.j. rok, ve kterém by bylo zhodnocení záporné. Lze předpokládat, že právě orientace na objekty v evropských metropolích, které jsou méně volatilní, umožňuje fondu udržovat hodnotu majetku i v krizových letech. Velikost fondu také umožňuje vytvářet dostatečné rezervy, ze kterých se mohou pokrýt případné ztráty při ocenění hodnoty objektů.

12 PROJEKT ZAVEDENÍ NOVÉHO MODELU STÁTNÍ PODPORY U DPS V ČR DLE NĚMECKÉHO MODELU

Projektová část této práce navazuje na předchozí kapitoly, které byly věnovány analýze a srovnání produktů, které slouží zájemcům o zabezpečení se na důchodový věk v ČR a SRN. Zjištěné poznatky budou použity pro realizaci cíle této práce, kterou je úprava DPS v ČR dle německého modelu. V následujících kapitolách budu postupovat chronologicky následovně:

- Určení aktuálních hodnot státní podpory u DPS v ČR.
- Určení aktuálních hodnot státní podpory u Riester-Rente v SRN.
- Úprava hodnot státní podpory u DPS dle německého modelu.
- Určení modelových příkladů s ohledem na různou příjmovou a rodinnou situaci.
- Určení předpokladů pro simulaci modelových příkladů.
- Simulace modelových příkladů DPS dle německého modelu.
- Zhodnocení výsledků.

- Zhodnocení vlivu na státní rozpočet.

12.1 Státní podpora

Jak již bylo uvedeno v kapitolách 1.4.3 a 2.4.3, stát podporuje účastníky třetího pilíře v ČR a SRN formou státních příspěvků a daňových úlev. Vzhledem k rozdílnému způsobu uplatňování daňových úlev v obou zemích budou u následujících simulací zohledněny pouze příspěvky, které státy vyplácí přímo ve prospěch kont účastníků.

12.1.1 Státní podpora u DPS v ČR

U DPS je státní podpora vyplácena nezávisle na výši příjmu klienta. Výše státní podpory se odvíjí od měsíční spořicí částky, kterou klient do DPS přispívá, a je uvedena v tabulce (Tab. 29.). Minimální vklad klienta musí být 300 Kč měsíčně, aby vznikl nárok na státní příspěvek. Český stát nevyplácí žádné státní příspěvky na děti, státní podpora se vztahuje pouze na klienta, který si smlouvu o DPS uzavřel.

Tab. 29. Výše státních příspěvků u DPS

Příspěvek účastníka (v Kč za měsíc)	Státní příspěvek (v Kč za měsíc)
300	90
400	110
500	130
600	150
700	170
800	190
900	210
1 000 a více	230

In: Apfcr.cz (© 2016)

Jak je z tabulky (Tab. 29.) zřejmé, výše vyplácených státních příspěvků obsahuje určité prvky solidarity. Pokud bude klient spořit částku 300 Kč měsíčně, obdrží státní podporu ve výši 90 Kč, což je podpora ve výši 30 %. V případě měsíční spořicí částky ve výši 1 000 Kč obdrží klient podporu ve výši 230 Kč, což odpovídá podpoře ve výši 23 %. Stát se tedy částečně snaží motivovat i nízkopříjmové skupiny obyvatel, aby si spořili částku alespoň ve výši 300 Kč měsíčně.

12.1.2 Státní podpora u Riester-Rente v SRN

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4, na výši částky, kterou musí klient spořit pro získání plné státní podpory, má vliv několik faktorů. Tuto částku lze získat podle níže uvedeného vzorce.

Tab. 30. Výpočet vlastního příspěvku účastníka u Riester-Rente

4 % z roční hrubé mzdy (max. 2 100 EUR)
- součet příspěvků, na které má účastník nárok za 1 rok
= vlastní příspěvek účastníka za 1 rok (min. 60 EUR)

In: vlastní zpracování dle Deutsche-rentenversicherung.de (© 2012-2017)

Zájemce o Riester-Rente má možnost získat státní příspěvek za sebe a za své děti. Pokud je smlouva uzavřena do 25 let klienta, vyplácí stát dodatečně jednorázovou státní prémii ve výši 200 EUR. Maximální výše státních příspěvků je uvedena v tabulce (Tab. 31.). Z výše uvedeného vzorce a tabulky 31. lze odvodit dvě zjištění. Více státních příspěvků získá klient, který má více dětí (především narozených po 1.1.2008). Nízkopříjmové skupiny osob musí spořit nižší částku, aby získaly stejný státní příspěvek jako osoby s vyšším příjmem.

Tab. 31. Výše státních příspěvků u Riester-Rente

Typ příspěvku	Roční výše příspěvku
Příspěvek pro účastníka	154 EUR
Příspěvek za dítě (nar. do 31.12.2007)	185 EUR
Příspěvek za dítě (nar. od 01.01.2008)	300 EUR
Příspěvek při uzavření smlouvy do 25 let	200 EUR jednorázově

In: Deutsche-rentenversicherung.de (© 2012-2017)

12.2 Úprava státní podpory u DPS dle německého modelu

Aby bylo možné stanovit výši státních příspěvků a spořicí částek, které musí klient do DPS odvést, je nutné tyto hodnoty dopočítat. Vztažnou veličinou v tomto případě bude průměrná mzda v SRN (viz Tab. 33.) a částky se budou uvádět jako roční hodnoty. Při kalkulaci modelových příkladů se bude vycházet z vzorce uvedeného v kapitole 12.1.2.

Tab. 32. Výpočet nových hodnot státní podpory u DPS

	Aktuální výše v SRN	Procentní výše hodnoty z průměrné mzdy v SRN	Nová výše v ČR
Příspěvek pro účastníka	154 EUR	0,42 %	1 400 Kč
Příspěvek pro 1 dítě (nar. do 31.12.2017)	185 EUR	0,51 %	1 700 Kč
Příspěvek pro 1 dítě (nar. od 1.1.2008)	300 EUR	0,83 %	2 100 Kč
Minimální výše příspěvku účastníka	60 EUR	0,17 %	560 Kč
Maximální rozhodný příjem	2 100 EUR	5,80 %	19 200 Kč

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 31. a Tab. 33.

V tabulce (Tab. 32.) jsou uvedeny **nové státní příspěvky**, které budou vypláceny u DPS. V tabulce je dále uveden tzv. maximální rozhodný příjem pro dopočet vlastního příspěvku klienta a minimální výše příspěvku klienta. Tyto hodnoty budou dále použity ve všech modelových příkladech.

12.3 Základní údaje pro úpravu DPS dle německého modelu

V následujících kapitolách bude simulována úprava smlouvy o DPS dle německého modelu pro 3 typy klientů:

- účastník (věk 25 let), který má dvě děti ve věku 5 a 0 let;
- účastník (věk 35 let), který má jedno dítě ve věku 12 let;
- účastník (věk 45 let), který nemá žádné děti.

U všech tří účastníků bude simulace provedena s různou příjmovou situací. U účastníků bude simulace provedena s příjmem na úrovni:

- minimální mzdy v ČR;
- průměrné mzdy v ČR;
- 130 % průměrné mzdy v ČR.

Výše uvedených ročních mezd v ČR a SRN je uvedena v tabulce (Tab. 33.). U těchto údajů se jedná o hrubé roční mzdy.

Tab. 33. Přehled vybraných mezd v ČR a SRN k 31.12.2016

za rok	Minimální mzda	Průměrná mzda	130 % průměrné mzdy
SRN	16 973 EUR	36 267 EUR	47 147 EUR
ČR	132 003 Kč	330 318 Kč	429 408 Kč
ČR	4 889 EUR	12 234 EUR	15 904 EUR

In: vlastní zpracování dle Statista.com (© 2016), Ministerstvo práce a sociálních věcí (© 2017), Kurzy.cz (© 2000-2017)

Vzhledem k výše uvedeným vstupním hodnotám bude provedeno celkem 9 simulací úpravy DPS dle německého modelu. Při tom budou zohledněny různé skupiny osob (různý věk a různá rodinná situace) a různé příjmové situace (účastníci s nízkou, průměrnou a nadprůměrnou mzdou). Následující tabulka (Tab. 34.) ukazuje všech 9 kombinací, které budou simulovány v následujících kapitolách.

Tab. 34. Přehled modelových příkladů, u kterých bude provedena simulace

	Minimální mzda	Průměrná mzda	130 % průměrné mzdy
Účastník (25 let) a 2 děti	A1	A2	A3
Účastník (35 let) a 1 dítě	B1	B2	B3
Účastník (45 let) bez dětí	C1	C2	C3

In: vlastní zpracování

Simulace úpravy DPS dle německého modelu bude vycházet z těchto předpokladů:

- doba trvání smlouvy do 65 let věku účastníka;
- nárok na státní příspěvky pro děti do 21 let věku dětí;
- nebude zohledněno zhodnocení finančních prostředků;
- nebudou zohledněny daňové úspory resp. daňové úlevy;
- důraz bude kladen na získání 100 % státních příspěvků, na které má klient nárok.

12.4 Modelový příklad A

V tomto modelovém příkladu bude simulace provedena u účastníka, kterému je 25 let a vychovává 2 děti. Obě děti jsou narozené po 1.1.2008 a účastník má v upraveném DPS nárok na vyšší státní příspěvky za obě děti.

12.4.1 Stávající DPS

Tab. 35. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 25 let + 2 děti)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 40 letech	480 000 Kč / 110 400 Kč
Celkový kapitál po 40 letech	590 400 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	81 % / 19 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 29.

U stávajícího DPS není u výplaty státních příspěvků zohledňován příjem klienta. Stát nebere v potaz ani rodinnou situaci a fakt, že klient vychovává dvě děti, nemá na výši státních příspěvků vliv. Pro získání maximální státní podpory ve výši 2 760 Kč za rok, musí klient spořit každý rok částku ve výši 12 000 Kč. Po 40 letech bude mít klient naspořeno celkem 590 400 Kč. Podíl státních příspěvků bude tvořit 19 %.

12.4.2 Modelový příklad A1 (Upravené DPS)

Tab. 36. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, min. mzda + 2 děti)

Základní vzorec	1 účastník + 2 děti	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	5 280 Kč	5 280 Kč	5 280 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč
- příspěvek pro 1. dítě	- 2 700 Kč	- 2 700 Kč	
- příspěvek pro 2. dítě	- 2 700 Kč		
= vlastní příspěvek účastníka (min. 560 Kč)	= 560 Kč	= 1 180 Kč	= 3 880 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	560 Kč / 6 800 Kč	1 180 Kč / 4 100 Kč	3 880 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	16 let	5 let	19 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 37. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, min. mzda + 2 děti)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 16 letech trvání situace	8 960 Kč / 108 800 Kč
Naspořeno po 5 letech trvání situace	5 900 Kč / 20 500 Kč
Naspořeno po 19 letech trvání situace	73 720 Kč / 26 600 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 40 letech	88 580 Kč / 155 900 Kč
Celkový kapitál po 40 letech	244 480 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	36 % / 64 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Upravené DPS přináší klientovi, který vychovává dvě děti a má příjem na úrovni minimální mzdy, velké změny. V prvních 16 letech trvání smlouvy bude klient čerpat každý rok státní příspěvky za sebe a dvě děti ve výši 6 800 Kč. Aby tyto příspěvky získal, musí si spořit částku 560 Kč ročně. I v dalších 5 letech bude čerpat státní příspěvky, které přesahují částku, kterou musí do DPS sám odvést. V posledních 19 letech již klient bude čerpat pouze státní příspěvek za sebe ve výši 1 400 Kč ročně. Aby tuto částku získal, bude muset spořit každý rok 3 880 Kč. Po 40 letech bude mít klient k dispozici částku ve výši 244 480 Kč, což je výrazně méně než v případě stávajícího DPS. V upraveném DPS získá klient vyšší celkovou hodnotu vyplacených státních příspěvků a poměr těchto příspěvků na celkové částce bude 64 %.

12.4.3 Modelový příklad A2 (Upravené DPS)

Tab. 38. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, prům. mzda + 2 děti)

Základní vzorec	1 účastník + 2 děti	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	13 213 Kč	13 213 Kč	13 213 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč
- příspěvek pro 1. dítě	- 2 700 Kč	- 2 700 Kč	
- příspěvek pro 2. dítě	- 2 700 Kč		
= vlastní příspěvek účastníka	= 6 413 Kč	= 9 113 Kč	= 11 813 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	6 413 Kč / 6 800 Kč	9 113 Kč / 4 100 Kč	11 813 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	16 let	5 let	19 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 39. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, prům. mzda + 2 děti)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 16 letech trvání situace	102 608 Kč / 108 800 Kč
Naspořeno po 5 letech trvání situace	45 565 Kč / 20 500 Kč
Naspořeno po 19 letech trvání situace	224 447 Kč / 26 600 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 40 letech	372 620 Kč / 155 900 Kč
Celkový kapitál po 40 letech	528 520 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	71 % / 29 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

V případě klienta, který má příjem na úrovni průměrné mzdy, bude celková výše státních příspěvků dosahovat stejných hodnot jako v případě klienta, který má minimální mzdu. Vzhledem k vyšší mzdě však bude muset klient spořit vyšší částku, která bude v prvních 16 letech ve výši 6 413 Kč ročně. V dalších letech bude klesat výše státních příspěvků, na

kteřé má klient nárok. Naopak dojde k růstu částky, kterou bude muset do DPS odvést klient. Po 40 letech bude mít klient k dispozici částku 528 520 Kč, což je nepatrně méně než v případě stávajícího DPS. Klient však do DPS odvede téměř o 100 000 Kč méně a získá přesto více na státních příspěvcích než v případě stávajícího DPS.

12.4.4 Modelový příklad A3 (Upravené DPS)

Tab. 40. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, nadprům. mzda + 2 děti)

Základní vzorec	1 účastník + 2 děti	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	17 176 Kč	17 176 Kč	17 176 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč	- 1.400 Kč
- příspěvek pro 1. dítě	- 2 700 Kč	- 2 700 Kč	
- příspěvek pro 2. dítě	- 2 700 Kč		
= vlastní příspěvek účastníka	= 10 376 Kč	= 13 076 Kč	= 15 776 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	10 376 Kč / 6 800 Kč	13 076 Kč / 4 100 Kč	15 776 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	16 let	5 let	19 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 41. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, nadprům. mzda + 2 děti)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 16 letech trvání situace	166 016 Kč / 108 800 Kč
Naspořeno po 5 letech trvání situace	65 380 Kč / 20 500 Kč
Naspořeno po 19 letech trvání situace	299 744 Kč / 26 600 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 40 letech	531 140 Kč / 155 900 Kč
Celkový kapitál po 40 letech	687 040 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	77 % / 23 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

I v případě klienta, jehož mzda je 30 % nad průměrnou mzdou, bude výše státních příspěvků, na které má nárok, totožná. Tento klient však bude muset vzhledem k vyšší mzdě již od prvního roku trvání smlouvy odvádět do DPS více vlastních prostředků. V posledních 19 letech bude muset klient odvádět každý rok částku 15 776 Kč, aby získal příspěvek od státu ve výši 1 400 Kč. Po 40 letech však bude profitovat z vyšší konečné částky, kterou bude mít k dispozici a která bude ve výši 687 040 Kč. V tomto modelovém příkladu klient odvede do DPS více vlastních prostředků a vyšší budou i celkové vyplacené státní příspěvky. Poměr státních příspěvků na celkové částce bude také vyšší než u stávajícího DPS a bude dosahovat 23 %.

12.5 Modelový příklad B

V modelovém příkladu B bude simulace úpravy DPS provedena u účastníka, kterému je 35 let. Účastník má v péči jedno dítě, které je narozené před 1.1.2008. Účastník má tedy v upraveném DPS nárok na nižší státní příspěvek za dítě.

12.5.1 Stávající DPS

Tab. 42. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 35 let + 1 dítě)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 30 letech	360 000 Kč / 82 800 Kč
Celkový kapitál po 30 letech	442 800 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	81 % / 19 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 29.

Ani v případě druhého modelového případu nemá příjem klienta a počet dětí resp. jejich věk žádný vliv na výši státních příspěvků. I tento klient bude muset spořit každoročně částku 12 000 Kč, aby získal podporu od státu ve výši 2 760 Kč za rok. Po 30 letech bude mít klient k dispozici 442 800 Kč a poměr vlastních příspěvků na celkové částce bude 81 %.

12.5.2 Modelový příklad B1 (Upravené DPS)

Tab. 43. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, min. mzda + 1 dítě)

Základní vzorec	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	5 280 Kč	5 280 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč
- příspěvek pro 1 dítě	- 1 700 Kč	
= vlastní příspěvek účastníka	= 2 180 Kč	= 3 880 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky		
	2 180 Kč / 3 100 Kč	3 880 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	9 let	21 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 44. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, min. mzda + 1 dítě)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 9 letech trvání situace	19 620 Kč / 27 900 Kč
Naspořeno po 21 letech trvání situace	81 480 Kč / 29 400 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 30 letech	101 100 Kč / 57 300 Kč
Celkový kapitál po 30 letech	158 400 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	64 % / 36 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

V tomto modelovém příkladu bude mít klient v prvních 9 letech nárok na státní příspěvek za sebe a za jedno dítě. Minimální mzda, kterou klient pobírá bude mít vliv na částku, kterou bude muset sám spořit a která bude v prvních 9 letech ve výši 2 180 Kč ročně. V dalších letech bude mít klient nárok již jen na státní příspěvek na svou osobu a dojde k tedy růstu příspěvku, který bude muset spořit sám. Po 30 letech spoření bude mít klient k dispozici částku 158 400 Kč, z toho 57 300 Kč budou tvořit státní příspěvky. Poměr státních příspěvků na celkové částce bude 36 % a bude tedy výrazně vyšší než ve stávajícím DPS. Čistá hodnota vyplacených státních příspěvků však bude nižší než ve stávajícím DPS. I celková částka, kterou bude mít klient v důchodovém věku k dispozici, bude výrazně nižší než ve stávajícím DPS.

12.5.3 Modelový příklad B2 (Upravené DPS)

Tab. 45. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, prům. mzda + 1 dítě)

Základní vzorec	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	13 213 Kč	13 213 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč
- příspěvek pro 1 dítě	- 1 700 Kč	
= vlastní příspěvek účastníka	= 10 113 Kč	= 11 813 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	10 113 Kč / 3 100 Kč	11 813 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	9 let	21 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 46. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, prům. mzda + 1 dítě)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 9 letech trvání situace	106 317 Kč / 27 900 Kč
Naspořeno po 21 letech trvání situace	248 073 Kč / 29 400 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 30 letech	354 390 Kč / 57 300 Kč
Celkový kapitál po 30 letech	411 690 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	86 % / 14 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Po dobu prvních 9 let bude mít klient nárok na státní příspěvek za sebe a za jedno dítě. V tomto období bude spořit částku 10 113 Kč ročně a od státu získá každý rok 3 100 Kč. V dalších letech bude klient čerpat státní příspěvek již jen na sebe ve výši 1 400 Kč, což je téměř polovina státního příspěvku, na který by měl nárok v současném DPS. Výše vlastních příspěvků je však téměř stejná jako v současném DPS a dosahuje výše 11 813 Kč ročně. Po 30 letech bude mít klient k dispozici částku 411 690 Kč. Tato částka je o cca. 30

000 Kč nižší ve srovnání se současným DPS. Klient po dobu 30 let odvede téměř stejnou částku, ovšem výše vyplacených státních příspěvků je v upraveném DPS nižší.

12.5.4 Modelový příklad B3 (Upravené DPS)

Tab. 47. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, nadprům. mzda + 1 dítě)

Základní vzorec	1 účastník + 1 dítě	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	17 176 Kč	17 176 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč	- 1 400 Kč
- příspěvek za 1 dítě	- 1 700 Kč	
= vlastní příspěvek účastníka	= 14 076 Kč	= 15 776 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky		
	14 076 Kč / 3 100 Kč	15 776 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	9 let	21 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 48. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, nadprům. mzda + 1 dítě)

Kumulované hodnoty	
Naspořeno po 9 letech trvání situace	141 984 Kč / 27 900 Kč
Naspořeno po 21 letech trvání situace	331 296 Kč / 29 400 Kč
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 30 letech	473 280 Kč / 57 300 Kč
Celkový kapitál po 30 letech	530 580 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	89 % / 11 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Klient bude v tomto modelovém příkladu nárok na stejné státní příspěvky jako v modelových příkladech B1 a B2. Po dobu prvních 9 let získá klient příspěvek za sebe a jedno dítě. Příspěvky budou v těchto letech ve výši 3 100 Kč ročně. Vzhledem k nadprůměrné mzdě bude muset klient spořit každý rok částku 14 076 Kč. V dalších letech se tato částka navýší až na 15 776 Kč a klient získá od státu každý rok základní příspěvek na sebe ve výši 1 400 Kč. Vysoká částka vlastních příspěvků, které bude muset klient spořit, má velký vliv na celkovou částku, kterou bude mít klient po 30 letech k dispozici. Poměr státních příspěvků na celkové částce bude 11 % a bude tedy výrazně horší než ve stávajícím DPS.

12.6 Modelový příklad C

V tomto modelovém příkladu bude provedena simulace u účastníka, kterému je 45 let. Jelikož účastník nemá žádné děti, bude čerpat v upraveném DPS příspěvek pouze na svou osobu.

12.6.1 Stávající DPS

Tab. 49. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 45 let, bez dětí)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 20 letech	240 000 Kč / 55 200 Kč
Celkový kapitál po 20 letech	295 200 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	81 % / 19 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 29.

V posledním modelovém příkladu již klient nevychovává žádné děti. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, klientův příjem nijak neovlivňuje výši státních příspěvků. Pokud chce klient získat maximální podporu ve výši 2 760 Kč ročně, musí do DPS odvést každý rok celkem 12 000 Kč. Po 20 letech bude mít klient k dispozici částku 295 200 Kč. Z této částky tvoří 19 % státní příspěvky.

12.6.2 Modelový příklad C1 (Upravené DPS)

Tab. 50. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, min. mzda, bez dětí)

Základní vzorec	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	5 280 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč
= vlastní příspěvek účastníka	= 3 880 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	
	3 880 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	20 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 51. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, min. mzda, bez dětí)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 20 letech	77 600 Kč / 28 000 Kč
Celkový kapitál po 20 letech	105 600 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	73 % / 27 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Klient ve věku 45 let, který již nemá v domácnosti žádné děti, bude po celou dobu trvání smlouvy čerpat pouze základní příspěvek na svou osobu ve výši 1 400 Kč ročně.

Vzhledem jeho výdělkům, které jsou na úrovni minimální mzdy, bude muset spořit každý rok částku 3 880 Kč. Po 20 letech spoření bude mít klient k dispozici celkem 105 600 Kč. Celková výše připsaných státních příspěvků bude 28 000 Kč, což je 27 % celkově naspořené částky.

12.6.3 Modelový příklad C2 (Upravené DPS)

Tab. 52. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, prům. mzda, bez dětí)

Základní vzorec	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	13 213 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč
= vlastní příspěvek účastníka	= 11 813 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	
	11 813 Kč / 1 400 Kč
Doba trvání situace	
	20 let

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 53. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, prům. mzda, bez dětí)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 20 letech	236 260 Kč / 28 000 Kč
Celkový kapitál po 20 letech	264 260 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	89 % / 11 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

I v tomto modelovém příkladu má klient nárok pouze na státní příspěvek na svou osobu. Aby získal tento příspěvek ve výši 1 400 Kč, musí spořit částku 11 813 Kč každý rok. Tento roční příspěvek je tedy téměř ve stejné výši jako v případě stávajícího DPS. V upraveném DPS tedy klient spoří stejnou částku jako ve stávajícím DPS, ale výše státního příspěvku, který získá, je téměř poloviční. Po 20 letech bude mít klient k dispozici částku 264 260 Kč. V této částce jsou započteny státní příspěvky ve výši 28 000 Kč, které tvoří 11 % celkového majetku.

12.6.4 Modelový příklad C3 (Upravené DPS)

Tab. 54. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, nadprům. mzda, bez dětí)

Základní vzorec	1 účastník + 0 dětí
4 % z roční hrubé mzdy	17 176 Kč
- příspěvek pro účastníka	- 1 400 Kč
= vlastní příspěvek účastníka	= 15 776 Kč
Poměr vlastní příspěvek / státní příspěvky	
	15 776 Kč / 1 400 Kč

Doba trvání situace	20 let
----------------------------	--------

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Tab. 55. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, nadprům. mzda, bez dětí)

Kumulované hodnoty	
Příspěvky účastníka / státní příspěvky po 20 letech	315 520 Kč / 28 000 Kč
Celkový kapitál po 20 letech	343 520 Kč
Poměr příspěvky účastníka / státní příspěvky	92 % / 8 %

In: vlastní zpracování na základě Tab. 30., Tab. 32. a Tab. 33.

Jak je z tabulky (Tab. 55.) zřejmé, u klienta, který nemá žádné děti a má nadprůměrný příjem, je poměr státních příspěvků ve vztahu k naspořeným prostředkům klienta nejnižší. V tomto modelovém příkladu má klient náro na základní příspěvek na sebe ve výši 1 400 Kč. Aby tuto částku získal, musí vzhledem ke svým příjmům spořit každý rok 15 776 Kč, což je výrazně víc než ve stávajícím DPS. Vysoké pravidelné příspěvky klienta však znamenají vyšší částku, kterou bude mít klient k dispozici v důchodovém věku. Podíl státních příspěvků na celkové částce je však pouze 8 %.

12.7 Zhodnocení změny výše státní podpory v upraveném DPS

V upraveném DPS má na výši celkově vyplacených státních příspěvků vliv faktor počet dětí a jejich věk. Na výši státních příspěvků naopak nemá žádný vliv příjmová situace klienta. Ta ovlivňuje pouze výši příspěvků, které musí zaplatit sám klient, pokud chce získat státní příspěvky v plné výši. Jak je zřejmé z tabulky (Tab. 56.), upravené DPS by pouze klientům s dvěma dětmi přineslo celkově vyšší státní příspěvky než v původním DPS. V ostatních modelových příkladech by celková výše vyplacených státních příspěvků byla nižší než v původním DPS.

Tab. 56. Vliv upraveného DPS na výši státních příspěvků

	Minimální mzda	Průměrná mzda	130 % průměrné mzdy
Účastník (25 let) a 2 děti	↑	↑	↑
Účastník (35 let) a 1 dítě	↓	↓	↓
Účastník (45 let) bez dětí	↓	↓	↓

In: vlastní zpracování na základě Tab. 29. – Tab. 55.

12.8 Zhodnocení změny výše vlastních prostředků v upraveném DPS

Tabulka (Tab. 57.) ilustruje, jak se v upraveném DPS změní celkové množství příspěvků, které musí uhradit sám klient, aby získal státní příspěvky v plné výši. V upraveném DPS platí, že menší příjem účastníka znamená nižší vlastní prostředky do DPS. To potvrzuje tabulka (Tab. 57.), jelikož klient s příjmem na úrovni minimální mzdy bude v upraveném DPS (nezávisle na rodinné situaci) odvádět do DPS nižší částky. V případě klienta s příjmem na úrovni průměrné mzdy jsou výsledky v upraveném DPS velmi podobné jako v původním DPS. Pouze klient, který má v péči dvě děti, bude odvádět nižší vlastní příspěvky. Nezávisle na rodinné situaci budou klienti s nadprůměrnými příjmy u upraveného DPS odvádět vyšší částky.

Tab. 57. Vliv upraveného DPS na výši vlastních příspěvků účastníka

	Minimální mzda	Průměrná mzda	130 % průměrné mzdy
Účastník (25 let) a 2 děti	↓	↓	↑
Účastník (35 let) a 1 dítě	↓	→	↑
Účastník (45 let) bez dětí	↓	→	↑

In: vlastní zpracování na základě Tab. 29. – 55.

12.9 Zhodnocení vlivu upraveného DPS na státní rozpočet

Ve stávajícím DPS stát vyplácí příspěvky pouze na základě příspěvku účastníka. Maximální výše státního příspěvku je omezena částkou 230 Kč měsíčně, pokud klient spoří 1 000 Kč. V upraveném DPS je výše státních příspěvků prakticky neomezena resp. omezena počtem dětí (a jejich věkem), které má účastník v péči. V 9 sledovaných modelových příkladech došlo pouze v případě účastníka, který vychovává dvě děti (nar. po 1.1.2008), k navýšení celkově vyplacených státních příspěvků. To je způsobeno především státními příspěvky, které účastník získá v prvních letech trvání smlouvy, jelikož čerpá příspěvky za sebe a za dvě děti. V případě účastníka, který vychovává pouze jedno dítě, dojde v kumulovaných výsledcích k nižší hodnotě celkově vyplacených státních příspěvků. Bezdětný účastník získá také méně státních příspěvků, jelikož po celou dobu trvání smlouvy čerpá příspěvky pouze na svou osobu.

K 31.9.2016 byl u jedné smlouvy o DPS průměrný příspěvek účastníka ve výši 730 Kč měsíčně. Účastníci tedy nevyužívají možnost získat státní příspěvek v plné výši (230 Kč

měsíčně), jelikož nespoří 1 000 Kč měsíčně. Stát tedy vyplácel průměrně příspěvek ve výši 156 Kč (ZDROJ). Na základě těchto údajů a výsledků z upravených DPS (modelové příklady A1 až C3) lze konstatovat tyto závěry pro jednotlivé typy účastníků:

1. 1 účastník + 2 děti

- **minimální mzda** → vyplacené **státní příspěvky vzrostou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků a bude hradit vlastní příspěvek v plné výši);
- **průměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky vzrostou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků a bude hradit vlastní příspěvek v plné výši);
- **nadprůměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky vzrostou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků a bude hradit vlastní příspěvek v plné výši).

2. 1 účastník + 1 dítě

- **minimální mzda** → vyplacené **státní příspěvky vzrostou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků a bude hradit vlastní příspěvek v plné výši);
- **průměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky poklesnou** (většina účastníků nebude motivována výší státních příspěvků a nebude schopna hradit vlastní příspěvek v plné výši);
- **nadprůměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky vzrostou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků a bude hradit vlastní příspěvek v plné výši).

3. 1 účastník + 0 dětí

- **minimální mzda** → vyplacené **státní příspěvky poklesnou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků, které jsou však v upraveném DPS nižší);
- **průměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky poklesnou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků, které jsou však v upraveném DPS nižší);
- **nadprůměrná mzda** → vyplacené **státní příspěvky poklesnou** (většina účastníků bude motivována výší státních příspěvků, které jsou však v upraveném DPS nižší).

Z výše uvedeného přehledu je zřejmé, že stát bude v upraveném DPS vyplácet více státních příspěvků především u účastníků s více dětmi a nižšími příjmy. Tyto skupiny obyvatel budou motivovány vysokým státním příspěvkem. Nízký vlastní příspěvek bude těmto občanům umožňovat získat příspěvky od státu v plné výši. Na druhé straně dojde k poklesu celkově vyplacených státních příspěvků u bezdětných občanů resp. občanů

s vyššími příjmy. Tyto skupiny osob nebudou motivovány nižším státním příspěvkem resp. vysoký vlastní příspěvek jim neumožní spořit tuto částku v plné výši.

Po zavedení upraveného DPS lze očekávat, že **objem celkově vyplacených státních příspěvků nevýrazně vzroste**, jelikož převáží zájem osob s dětmi resp. množství vyplacených státních příspěvků u této skupiny osob.

13 PROJEKT ÚPRAVY INVESTIC DO PODÍLOVÝCH FONDŮ DLE NĚMECKÉHO MODELU

Následující část bude věnována srovnání investic do podílových fondů v ČR a SRN. Jak je zřejmé z předchozích kapitol, podílové fondy hrají důležitou roli při zabezpečení se na důchodový věk. V případě DPS se jedná o spoření podobné investování do podílových fondů. V případě německé Riester-Rente to platí pro variantu investování. V této části práce bude provedena simulace vývoje v minulých letech průměrného portfolia českého a německého investora. Pro simulaci historického vývoje bude použita upravená alokace do podílových fondů, která vychází z tabulky (Tab. 58.). V následujících kapitolách budu postupovat chronologicky následovně:

- Úprava portfolií českého a německého investora.
- Určení předpokladů pro simulaci modelových příkladů.
- Volba podílových fondů.
- Simulace modelových příkladů s investičním horizontem 10, 20 a 30 let.
- Zhodnocení rizikovosti portfolií.
- Zhodnocení výsledků.

13.1 Úprava portfolií českého a německého investora

Cílem úpravy je zjistit, jakou část majetku investují čeští a němečtí investoři do akciových, dluhopisových a nemovitostních fondů.

Tab. 58. Alokace majetku v podílových fondech v ČR a SRN k 31.12.2015

v %	Fond peněžního trhu	Dluhopisový fond	Akciový fond	Smíšený fond	Fond fondů	Strukturovaný fond	Nemovitostní fond	Celkem
ČR	1,13	29,28	18,15	36,08	4,69	7,41	3,26	100
SRN	1,29	19,98	33,79	22,76	7,57	5,85	8,76	100

In: vlastní zpracování dle Akatcr.cz (© 2016), Bvi.de (© 2017)

Po první úpravě již dále nebudou zohledněny investice do fondů peněžního trhu, strukturovaných fondů a fondů fondů. Investice do fondů peněžního trhu jsou u českých i německých investorů velmi okrajovým vkladovým produktem a jejich podíl na celkovém majetku v podílových fondech je pouze kolem 1 %. Výnosy těchto fondů jsou v posledních letech prakticky nulové. Fondy fondů a strukturované fondy dosahují v součtu stejné podíly (cca. 12 – 14 %) na celkovém majetku u českých i německých investorů a jejich vynechání tedy nebude mít zásadní vliv na simulaci vývoje. U strukturovaných fondů se navíc zpravidla jedná o složitější produkty (např. garantované fondy), u kterých nelze určit jejich alokační zaměření a strategii.

Tab. 59. Alokace majetku v podílových fondech v ČR a SRN po částečné úpravě

v %	Fond peněžního trhu	Dluhopisový fond	Akciový fond	Smíšený fond	Fond fondů	Strukturovaný fond	Nemovitostní fond	Celkem
ČR	-	33,74	20,92	41,58	-	-	3,76	100
SRN	-	23,43	39,62	26,68	-	-	10,27	100

In: vlastní zpracování na základě Tab. 58.

V další části úpravy je nutné zjistit, kam alokují finanční prostředky klientů smíšené fondy, které jsou velmi oblíbené u českých i německých investorů. Vzhledem k faktu, že z dostupných zdrojů nelze dohledat statistiku, která eviduje průměrnou alokaci finančních prostředků smíšených fondů, byly osloveny asociace v ČR a SRN, které sdružují investiční společnosti. Asociace pro kapitálový trh ČR (AKAT ČR) však podobnou statistiku

neviduje a není schopna tyto data poskytnout. Spolková federace pro investice (Bundesverband Investment) na dotaz nereagovala vůbec a data tedy také neposkytla.

Průměrné umístění finančních prostředků ve smíšených fondech bylo zjištěno až porovnáním vybraných konkrétních smíšených fondů. V ČR bylo porovnáno těchto 5 největších (dle majetku fondu) smíšených fondů:

- Konzervativní Mix FF (ISIN: CZ0008472321);
- Optimum (ISIN: CZ0008474814);
- ČSOB Bohatství (ISIN: 770000002244);
- KB Privátní správa aktiv 2 – Exclusive (ISIN: CZ0008473154);
- KB Absolutních výnosů (ISIN: CZ0008473543).

Na základě porovnání uvedených smíšených fondů bylo zjištěno, že průměrná alokace do akcií je ve výši 20,36 % a průměrná alokace do dluhopisů ve výši 68,36 %.

V SRN byly pro srovnání využity vždy dva největší (dle majetku fondu) smíšené fondy tří největších investičních společností. Jedná se o tyto smíšené fondy:

- Deutsche Bank Zins & Dividende (ISIN: LU0791195471);
- DWS Stiftungsfonds (ISIN: DE0005318406);
- UniRak (ISIN: DE0008491044);
- UniStrategie: Konservativ (ISIN: DE0005314108);
- Allianz Income and Growth – A – EUR (ISIN: LU0766462104);
- VermögensManagement Balance – A – EUR (ISIN: LU0321021155).
-

Tab. 60. Průměrná alokace smíšených fondů v ČR a SRN

v %	Peněžní trh	Dluhopisy	Akcie
Průměrná alokace v ČR	11,28	68,36	20,36
Průměrná alokace v SRN	-	56,8	43,2

In: vlastní zpracování dle Dws.de (© 2017), Allianzgi.com (© 2017), Union-investment.de (© 2017), Csob.cz (© 2017), Cz.products.erstegroup.com (© 2017), Iks-kb.cz (© 2017)

Srovnání těchto fondů přineslo zjištění, že průměrná alokace do akcií je 43,2 % a do dluhopisů 56,8 %. Lze tak konstatovat, že německé smíšené fondy investují agresivněji, jelikož podíl akcií na majetku je více jak dvojnásobný proti českým smíšeným fondům. Zjištěné výsledky byly přeneseny do tabulky (Tab. 61.), kde jsou již veškeré hodnoty po provedených úpravách.

Tab. 61. Průměrné portfolio v ČR a SRN po konečné úpravě

v %	Dluhopisový fond	Akciový fond	Nemovitostní fond
Portfolio v ČR	67,0	29,24	3,76
Portfolio v SRN	39,44	50,29	10,27

In: vlastní zpracování na základě Tab. 59. a Tab. 60.

Tabulka (Tab. 61.) ilustruje, jaké je průměrné portfolio českého a německého investora, který své finance zhodnocuje v podílových fondech. Z tabulky je zřejmé, že český investor je opatrnější, jelikož dvě třetiny majetku investuje do dluhopisových fondů. Téměř třetina majetku je v akciových fondech a velmi malá část v nemovitostních fondech. Průměrné portfolio německého investora volí agresivnější strategii a polovina majetku je investována do akciových fondů. Téměř 40 % je umístěno do dluhopisových fondů a desetina majetku do nemovitostních fondů.

Na základě údaje v tabulce (Tab. 61.) bude provedena simulace spoření do podílových fondů v minulých letech. V simulaci bude kalkulováno s měsíční spořicí částkou ve výši 100 EUR po dobu 10, 20 a 30 let. V příkladech bude u českého i německého investora zohledněno průměrné portfolio českého a německého investora tak, jak je uvedeno v tabulce (Tab. 62.). Český investor tedy bude částku 100 EUR investovat převážně do dluhopisového fondu. Malá část bude pravidelně umístěna do akciového fondu a minimální částka do nemovitostního fondu.

Tab. 62. Rozložení měsíční spořicí částky ve výši 100 EUR

v EUR	Dluhopisový fond	Akciový fond	Nemovitostní fond	Celkem
ČR	67,00	29,20	3,80	100,00
SRN	39,40	50,30	10,30	100,00

In: vlastní zpracování na základě Tab. 61.

Simulace vývoje portfolií bude vycházet z těchto předpokladů:

- investování měsíční částky ve výši 100 EUR do akciových, dluhopisových a nemovitostních fondů dle tabulky (Tab. 62.);
- zohlednění vstupních a správních poplatků u podílových fondů;
- jiné poplatky (výstupní poplatky, poplatky za vedení depotních účtů) nebudou zohledněny;
- investiční horizont bude začínat vždy k 1.1. a končit 31.12.;
- částka bude investována vždy k 10. v měsíci.

Kvůli možnosti srovnání budou při výpočtech použity stejné podílové fondy. Jedná se o tyto tři fondy, které vzhledem k datu vzniku poskytují relevantní historické údaje o vývoji :

- hausInvest (nemovitostní fond, zal. 7.4.1972, ISIN: DE0009807016);
- RenditDeka CF (dluhopisový fond, zal. 6.5.1968, ISIN: DE0008474537);
- AriDeka CF (akciový fond, zal. 5.2.1962, ISIN: DE0008474511).

13.2 Investiční horizont 10 let

Tab. 63. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 10 let)

v EUR	Kapitál německého portfolia	Výnos německého portfolia	Kapitál českého portfolia	Výnos českého portfolia	Rozdíl výnosů
1973-1982	17 482	5 482	16 915	4 915	567
1974-1983	18 071	6 071	17 022	5 022	1 049
1975-1984	18 319	6 319	17 383	5 383	936
1976-1985	22 147	10 147	19 677	7 677	2 470
1977-1986	22 277	10 277	19 731	7 731	2 546
1978-1987	17 448	5 448	16 930	4 930	518
1979-1988	18 948	6 948	17 547	5 547	1 401
1980-1989	20 421	8 421	18 060	6 060	2 361
1981-1990	17 056	5 056	15 647	3 647	1 409
1982-1991	16 109	4 109	15 244	3 244	865
1983-1992	14 996	2 996	14 864	2 864	132
1984-1993	17 418	5 418	16 693	4 693	725
1985-1994	15 252	3 252	14 837	2 837	415
1986-1995	15 615	3 615	15 546	3 546	69
1987-1996	17 547	5 547	16 682	4 682	865
1988-1997	20 864	8 864	18 563	6 563	2 301
1989-1998	22 889	10 889	19 865	7 865	3 024
1990-1999	27 812	15 812	21 937	9 937	5 875
1991-2000	24 398	12 398	19 930	7 930	4 468
1992-2001	19 214	7 214	16 918	4 918	2 296
1993-2002	14 497	2 497	14 361	2 361	136
1994-2003	14 145	2 145	14 002	2 002	143
1995-2004	14 088	2 088	13 948	1 948	140
1996-2005	14 650	2 650	14 080	2 080	570
1997-2006	14 632	2 632	13 738	1 738	894
1998-2007	14 131	2 131	13 249	1 249	882
1999-2008	10 901	-1 099	11 537	-463	-636
2000-2009	12 562	562	12 642	642	-80
2001-2010	13 380	1 380	12 909	909	471
2002-2011	12 716	716	12 494	494	222

2003-2012	13 989	1 989	13 586	1 586	403
2004-2013	14 740	2 740	13 843	1 843	897
2005-2014	15 403	3 403	14 533	2 533	870
2006-2015	15 569	3 569	14 450	2 450	1 119

In: vlastní zpracování na základě Tab. 62. a dle Deko.de (© 2017), Hausinvest.de (© 2017)

V letech 1973 až 2015 bylo provedeno celkem 34 simulací spoření částky 100 EUR měsíčně po dobu 10 let. Na základě vypočítaných hodnot lze z tabulky (Tab. 63.) zjistit, že pouze v jednom sledovaném období (1999 až 2008) by došlo k vyplacení nižší částky, než bylo klientem naspořeno. Klient by v případě spoření dle průměrného německého portfolia utrpěl ztrátu ve výši cca. 1 100 EUR. negativní vývoj investice je způsoben propadem na akciových trzích v roce 2008 v důsledku propuknutí finanční krize. Porovnáním výsledků lze také dojít k závěru, že v 32 z celkových 34 případů přineslo spoření dle německého portfolia lepší zhodnocení než investice dle českého portfolia. Pouze v již zmiňovaném období 1999 až 2008 se vyplatila investice do českého portfolia, které obsahuje více dluhopisů a které nezaznamenalo tak velký propad v krizovém roce 2008. Na druhou stranu je potřeba zmínit období 1990 až 1999 nebo 1991 až 2000. V těchto obdobích zhodnocení v případě německého portfolia výrazně převyšuje zhodnocení, které by klient získal v případě spoření do českého portfolia. Závěrem lze konstatovat, že v případě pravidelného spoření po dobu 10 let, lze doporučit větší podíl akcií jako např. v průměrném německém portfoliu. Již v těchto sledovaných obdobích přináší akcie vyšší zhodnocení než dluhopisy.

13.3 Investiční horizont 20 let

Tab. 64. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 20 let)

v EUR	Kapitál německého portfolia	Výnos německého portfolia	Kapitál českého portfolia	Výnos českého portfolia	Rozdíl výnosů
1973-1992	49 388	25 388	48 302	24 302	1 086
1974-1993	58 243	34 243	54 569	30 569	3 674
1975-1994	49 937	25 937	47 656	23 656	2 281
1976-1995	50 676	26 676	49 438	25 438	1 238
1977-1996	56 064	32 064	52 405	28 405	3 659
1978-1997	66 865	42 865	58 163	34 163	8 702
1979-1998	74 684	50 684	63 265	39 265	11 419
1980-1999	91 612	67 612	70 629	46 629	20 983
1981-2000	78 551	54 551	63 039	39 039	15 512
1982-2001	60 533	36 533	52 545	28 545	7 988

1983-2002	44 727	20 727	43 872	19 872	855
1984-2003	43 449	19 449	42 524	18 524	925
1985-2004	43 066	19 066	42 124	18 124	942
1986-2005	45 645	21 645	42 978	18 978	2 667
1987-2006	47 103	23 103	42 668	18 668	4 435
1988-2007	45 111	21 111	40 728	16 728	4 383
1989-2008	32 113	8 113	33 442	9 442	-1 329
1990-2009	35 470	11 470	35 488	11 488	-18
1991-2010	35 826	11 826	34 898	10 898	928
1992-2011	32 634	8 634	32 659	8 659	-25
1993-2012	34 303	10 303	34 347	10 347	-44
1994-2013	35 378	11 378	34 299	10 299	1 079
1995-2014	36 235	12 235	35 411	11 411	824
1996-2015	35 720	11 720	34 457	10 457	1 263

In: vlastní zpracování na základě Tab. 62. a dle Deko.de (© 2017), Hausinvest.de (© 2017)

V případě spoření do podílových fondů po dobu 20 let lze v letech 1973 až 2015 provést 24 simulací. Z tabulky (Tab. 64.) je zřejmé, že ve 20 případech bylo zhodnocení v případě investice do průměrného německého portfolia vyšší než pokud by klient investoval do českého portfolia. Ve třech případech bylo zhodnocení českého portfolia pouze nepatrně lepší. Pouze ve sledovaném období 1989 až 2008 byla výsledná hodnota českého portfolia o cca. 4 % vyšší než u německého. Je také nutné podotknout, že ve sledovaných obdobích by klient vždy dosáhl kladného zhodnocení svých prostředků, ať již investoval dle českého nebo německého portfolia. Závěrem lze opět konstatovat, že i v případě spoření po dobu 20 let platí, že vyšší podíl akcií přináší vyšší zhodnocení. Z tohoto důvodu investování dle německého portfolia přineslo lepší zhodnocení než v případě spoření dle českého portfolia.

13.4 Investiční horizont 30 let

Tab. 65. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 30 let)

v EUR	Kapitál německého portfolia	Výnos německého portfolia	Kapitál českého portfolia	Výnos českého portfolia	Rozdíl výnosů
1973-2002	115 400	79 400	110 734	74 734	4 666
1974-2003	112 419	76 419	107 234	71 234	5 185
1975-2004	110 692	74 692	105 260	69 260	5 432
1976-2005	118 162	82 162	107 662	71 662	10 500
1977-2006	120 049	84 049	105 655	69 655	14 394
1978-2007	113 453	77 453	99 768	63 768	13 685
1979-2008	77 370	41 370	79 340	43 340	-1 970
1980-2009	84 725	48 725	83 563	47 563	1 162
1981-2010	83 145	47 145	80 697	44 697	2 448

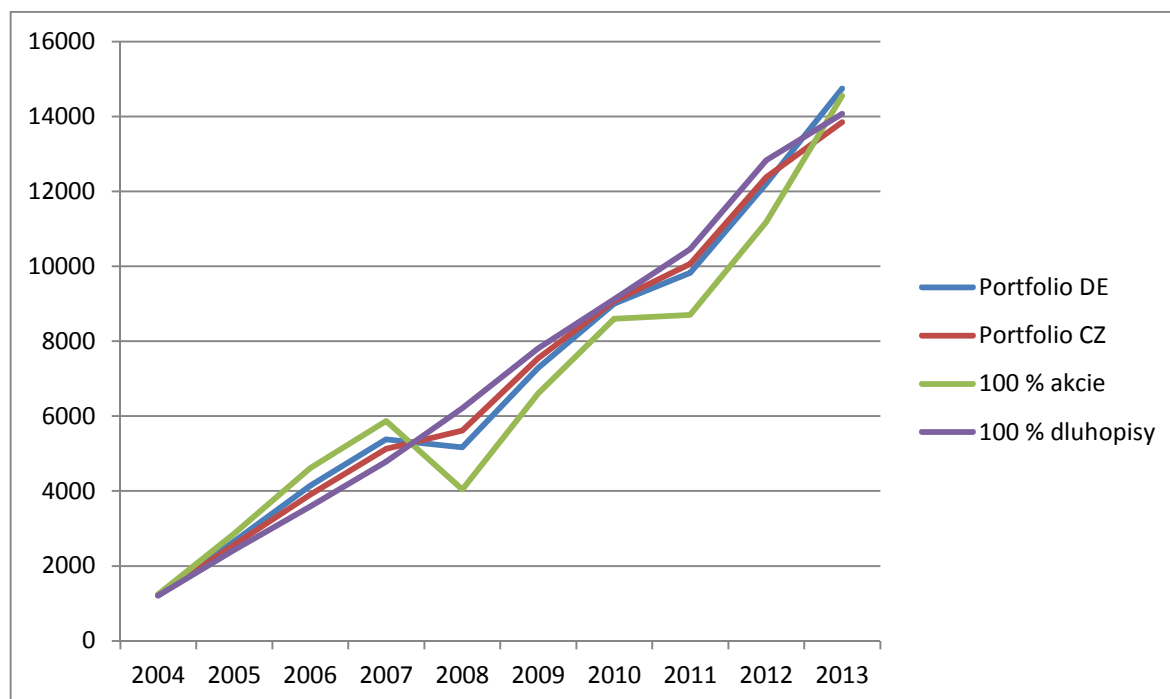
1982-2011	72 871	36 871	73 555	37 555	-684
1983-2012	76 063	40 063	76 689	40 689	-626
1984-2013	77 707	41 707	75 797	39 797	1 910
1985-2014	78 701	42 701	77 399	41 399	1 302
1986-2015	77 566	41 566	75 085	39 085	2 481

In: vlastní zpracování na základě Tab. 62. a dle Deko.de (© 2017), Hausinvest.de (© 2017)

V letech 1973 až 2015 lze v případě spoření po dobu 30 let vytvořit celkem 14 simulací. Z tabulky (Tab. 65.) je zřejmé, že investice dosáhla vysokého zhodnocení v případě německého i českého portfolia. Pouze ve 3 sledovaných obdobích přineslo spoření dle českého modelu vyšší výslednou hodnotu naspořené kapitálu, přičemž v obdobích 1982 až 2011 a 1983 až 2012 byl tento rozdíl minimální. Spoření ukončené v roce 2008 přineslo v případě investování dle českého portfolia vyšší zhodnocení. Ve všech ostatních sledovaných obdobích se klientovi vyplatilo investování dle německého portfolia. I v případě 30-tiletého investičního horizontu platí, že vyšší podíl akcií přinese vyšší zhodnocení.

13.5 Zhodnocení rizikovosti a výnosnosti portfolií

V kapitole 13.1 bylo uvedeno, že průměrné české portfolio je díky většímu podílu dluhopisových fondů více zaměřené na bezpečnost kapitálu. Průměrné německé portfolio má větší poměr akciových fondů a lze jej tedy považovat za rizikovější. Akcie resp. akciové fondy z dlouhodobého hlediska přináší vyšší zhodnocení, ale jsou vystaveny většímu kolísání, převážně pak v časech hospodářské krize. Tuto skutečnost potvrzují předešlé kapitoly. V případě investičních horizontů, které končily v letech hospodářské krize (2008, 2009 a 2011), dosáhlo průměrné české portfolio vyšších výnosů než průměrné německé portfolio. Pokud však krizové roky nastaly během investičních horizontů, akcie resp. akciové fondy dokázaly korigovat svůj propad. Graf (Obr. 10.) ilustruje průběh desetiletého investičního horizontu, které začalo 1.1.2004 a skončilo 31.12.2013. Průměrné německé portfolio tedy v těchto letech přesto dosáhlo vyššího zhodnocení. Průměrné německé portfolio dokázalo korigovat svůj propad v roce 2008 a na konci investičního horizontu zaznamenalo vyšší zhodnocení než průměrné české portfolio. Křivka vývoje českého portfolia má konstantnější průběh (méně volatility) a je díky menšímu podílu akcií resp. akciových fondů méně náchylná na krizové hospodářské roky.

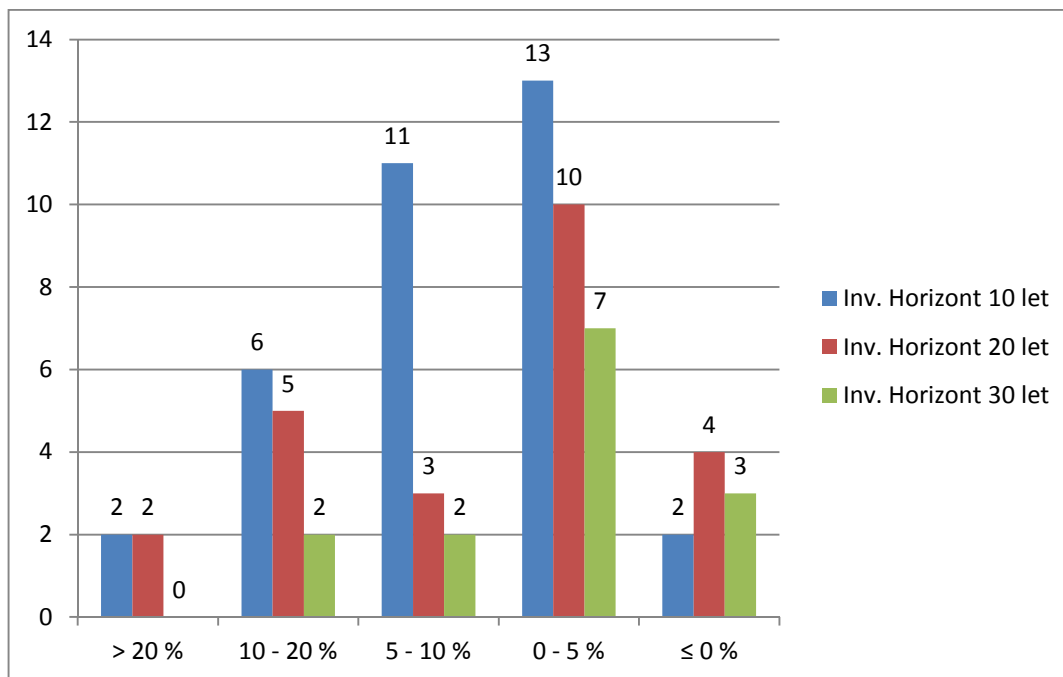

Obr. 10. Vývoj německého a českého portfolia v investičním období 2004-2013

In: vlastní zpracování na základě Tab. 63. a dle Dekade (© 2017), Hausinvest.de (© 2017)

Každý investor musí při investování hodnotit faktory, které jsou součástí tzv. magického trojúhelníku, likvidita, výnos a bezpečnost. Téměř u všech podílových fondů platí, že jsou velice likvidní (pokud se nejedná o tzv. uzavřené fondy). Přeměna na hotovost je možná téměř kdykoliv, jelikož podílové listy lze kdykoliv prodat investiční společnosti zpět. České a německé průměrné portfolia se tedy liší pouze ve faktorech výnos a bezpečnost.

Jak je zřejmé z níže uvedeného grafu (Obr. 11.), německé portfolia dosáhlo ve většině sledovaných období vyššího zhodnocení. Ve sledovaných období byl výsledný naspořený kapitál v případě německého portfolia o 0 až 10 %, vyšší. V několika sledovaných období byl naspořený kapitál vyšší dokonce o 10 až 20 %. Pouze v 9 případech dosáhlo české portfolia lepších výsledků.

Obr. 11. Rozdíl mezi naspořeným kapitálem u německého a českého portfolia

In: vlastní zpracování na základě Tab. 63. – Tab. 65.

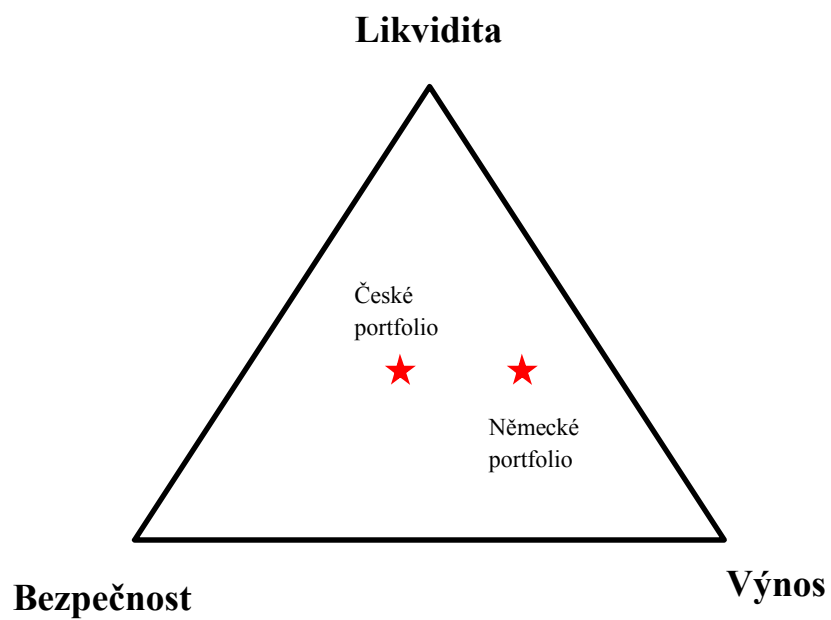
Jak bylo dokázáno ve výše uvedeném grafu (Obr. 11.), průměrné německé portfolio dosáhlo v minulých letech vyššího zhodnocení. Zároveň se však jedná o rizikovější portfolio, které je více volatilní, jak bylo doloženo grafem (Obr. 10.). Platí tedy, že neexistuje tzv. ideální vklad, který by byl bezpečný, likvidní a přinášel vysoké zhodnocení. Průměrné německé a české portfolio lze tedy do magického trojúhelníku umístit následovně (viz Obr. 12.).

Na základě zjištěných výsledků lze průměrné německé portfolio doporučit jako doplňkový produkt pro zabezpečení se na důchodový věk. V dlouhodobém horizontu bylo dosaženo vyššího zhodnocení při zachování likvidity. Bezpečnost portfolia byla v dlouhodobém investičním horizontu (i přes kolísání v průběhu) také částečně zajištěna.

Při investování do podílových fondů je však vždy potřeba vyhodnotit vztah k riziku každého jednotlivého investora. Výše zjištěné výsledky tedy nelze použít jako všeobecné doporučení pro každého investora.

Obr. 12. Umístění českého a německého portfolia v magickém trojúhelníku

In: vlastní zpracování

ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zpracovat Projekt úpravy produktů, které slouží občanům na zabezpečení se na důchodový věk, dle německého modelu. Důraz je kladen především na produkty, které jsou občanům k dispozici v ČR i v SRN. Po přezkoumání trhu byly proto vybrány produkty, které tvoří tzv. třetí pilíř v obou zemích. Tyto produkty by měly tvořit základ při tvorbě struktury budoucích důchodů každého občana. Doplňkovým produktem poté mohou být podílové fondy, které byly také hlavním tématem této diplomové práce.

Jak již bylo uvedeno, diplomová práce je složena z teoretické a praktické části. V teoretické části byla provedena rešerše tuzemské i zahraniční odborné literatury, na základě které byly představeny důchodové systémy v ČR a SRN. Dále byl vypracován teoretický přehled o tzv. třetím pilíři a produktech, které mohou být také využity pro tvorbu kapitálu na důchodový věk (životní pojištění a podílové fondy).

Praktickou část tvoří analytická a projektová část. V analytické části byl analyzován a srovnán český a německý třetí pilíř. Důraz byl při tom kladen na státní příspěvky (výše příspěvků a systém vyplácení) a varianty třetího pilíře. V dalších kapitolách bylo vzhledem k rozdílnosti v obou zemích stručně porovnáno životní pojištění. Dále byly analyzovány podílové fondy, které byly také detailně porovnány v obou zemích.

Projektovou část tvoří dva dílčí projekty. Hlavní projekt, který tvoří hlavní část této práce, byl zaměřen na úpravu stávajícího DPS v ČR dle německého modelu. V 9 modelových příkladech byla následně simulována úprava státních příspěvků (výše a systém vyplácení). Na základě závěrečného hodnocení tohoto projektu lze konstatovat, že **úprava stávajícího DPS dle německého modelu je možná a realistická**. Lze však předpokládat, že by tato úprava znamenala částečné **navýšení státních výdajů na výplatu státních příspěvků**. Toto navýšení by mohlo být částečně kompenzováno snížením důchodů z prvního pilíře. Jak bylo zjištěno, důchody z prvního pilíře jsou vzhledem k mzdám ve srovnání s Německem stále vysoké. Zákonodárci by však museli zvážit, zda u důchodového systému upřednostní prvky solidarity nebo zásluhovosti.

Vedlejším projektem byla úprava investic do podílových fondů dle německého modelu. Jak bylo z historických simulací zjištěno, **průměrné německé portfolio lze** vzhledem k výnosům a bezpečnosti **doporučit**. Vždy je však potřeba zvážit individuální vztah

k rizikovosti každého občana. Je nutné také zmínit známý dodatek, že historický vývoj není žádnou zárukou pro vývoj podílového fondu v budoucnu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Akatcr.cz. [online]. © Asociace pro kapitálový trh České republiky, 2016 [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://www.akatcr.cz/>

Allianzgi.com. [online]. © Allianz Global Investors GmbH, 2017 [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <https://www.allianzgi.com/>

Apfcr.cz. [online]. © Asociace penzijních společností ČR, 2016 [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/>

Brutto-netto-rechner.info. [online]. © Brutto-netto-rechner.info Ralf Jung, 2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <http://www.brutto-netto-rechner.info/>

BUNDESMINISTERIUM FÜR ARBEIT UND SOZIALES. [online]. © Bundesministerium für Arbeit und Soziales, 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <http://www.bmas.de/DE/Startseite/start.html>

BUNDESZENTRALAMT FÜR STEUERN. *Liste aller erteilten Zertifikate*. © Bundeszentralamt für Steuern, 2015 [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné z: http://www.bzst.de/DE/Steuern_National/Zertifizierungsstelle/Zertifikatsliste/Zertifikatsliste_node.html

BUNDESZENTRALE FÜR POLITISCHE BILDUNG. *Rentenpolitik*. © Bundeszentrale für politische Bildung, 2016 [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.bpb.de/politik/innenpolitik/rentenpolitik/>

Bvi.de. [online]. © BVI Bundesverband Investment und Asset Management e.V., 2017 [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <https://www.bvi.de/start/>

Ceskapojistovna.cz. [online]. © Česká pojišťovna a.s., 2017 [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/danove-vyhody>

Csob.cz. [online]. © ČSOB, 2017 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/>

Csob-penze.cz. [online]. © ČSOB Penzijní společnost, 2016-2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/>

Csobpoj.cz. [online]. © ČSOB Pojišťovna, 2017 [cit. 2017-01-18]. Dostupné z: <https://www.csobpoj.cz/>

Csps.cz. [online]. © Česká spořitelna a.s., 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.csps.cz>

Cz.products.erstegroup.com. [online]. © Česká spořitelna a.s., 2017 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://cz.products.erstegroup.com/Retail/cs/index.phtml>

ČESKO. *Zákon 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním spoření*, 2011 [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

Deka.de. [online]. © DekaBank Deutsche Girozentrale, 2017 [cit. 2017-01-18]. Dostupné z: <https://www.deka.de/privatkunden>

Deutsche-altersvorsorgeberatung.de. *Grosse Auswahl bei Lebensversicherungen*. © Deutsche-Altersvorsorgeberatung.de, 2017 [online]. [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <http://www.deutsche-altersvorsorgeberatung.de/lebensversicherungen.html>

Deutsche-bank-bauspar.de. [online]. © Deutsche Bank Bauspar AG, 2016 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <https://www.deutsche-bank-bauspar.de/>

Deutsche-rentenversicherung.de. [online]. © Die Deutsche Rentenversicherung, 2012-2017 [cit. 2016-10-27]. Dostupné z: <http://www.deutsche-rentenversicherung.de/>

DEUTSCHE RENTENVERSICHERUNG BUND. *Unsere Sozialversicherung*. 44. Aufl. Berlin: Fa. H. Heenemann GmbH & Co., 2016

DORAZIL, Daniel. *BP Ochrana investorů u investic do cenných papírů – srovnání situace v ČR a SRN*. 2013.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

Duchodovareforma.cz. [online]. © Důchodová-reforma.cz, 2017 [cit. 2016-10-21]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/duchodovy-system/>

Dws.de. [online]. © Deutsche Asset Management International GmbH, 2017 [cit. 2017-01-18]. Dostupné z: <https://www.dws.de/Home>

Finance.cz. [online]. © Mladá fronta a.s., 2017 [cit. 2016-10-21]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/starobni-duchody/>

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG. *Das bringt die betriebliche Altersvorsorge*. © Frankfurter Allgemeine Zeitung GmbH, 2001-2017 [online]. [cit. 2016-10-27]. Dostupné z: <http://www.faz.net/aktuell/finanzen/meine-finanzen/vorsorgen-fuer-das-alter/vor-und-nachteile-der-betrieblichen-altersvorsorge-13527867.html>

GRILL, Wolfgang a Hans PERCZYNSKI. *Wirtschaftslehre des Kreditwesens*. 38. Aufl. Stuttgart: Deutscher Sparkassen Verlag, 2004. ISBN 303399020.

Hausinvest.de. [online]. © Commerz Real AG, 2017 [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://hausinvest.de/>

Iks-kb.cz. [online]. © Investiční kapitálová společnost KB, a.s., 2017 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.iks-kb.cz/web/index.html>

Imacc.de. [online]. © Imacc.de, 2017 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z:
<https://www.imacc.de/>

Juris.de. [online]. © juris GmbH, 2017 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z:
https://www.juris.de/jportal/docs/news_anlage/jpk/svgl-2/mat/bvgl101s1310.pdf

Kfw.de. [online]. © KfW, Frankfurt am Main, 2017 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z:
<https://www.kfw.de/kfw.de.html>

KUČERA, Tomáš a Boris BURCIN. *Demografický výhled České republiky a očekávané trendy populačního vývoje*, 2016 [online]. [cit. 2016-10-15]. Dostupné z:
http://www.ivd.cz/download/Tomas_Kucera.pdf

Kurzy.cz. [online]. © Kurzy.cz, spol. s r.o., 2000-2017 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z:
<http://www.kurzy.cz/>

Lbs.de. [online]. © LBS Ostdeutsche Bausparkasse AG, 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.lbs.de/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *III. pilíř – Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění*. © Ministerstvo financí ČR, 2005-2013 [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/penzijni-sluzby-a-systemy/iii-pilir-doplnkove-penzijni-sporeni-a-p>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR a MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Manuál k důchodové reformě*. © Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005-2013, 2017 [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z:
file:///C:/Users/Daniel/Downloads/Methodika_2013_Duchodova-reforma-Manual-2013-2013-01-07.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Důchodová reforma*. © Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2017 [online]. [cit. 2016-10-27]. Dostupné z:
<http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/164>

MÜLHEIMS, Laurenz et al. *Handbuch Sozialversicherungswissenschaft*. 1. Aufl. Wiesbaden: Springer Fachmedien, 2015. ISBN 978-3-658-08839-2.

MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-86929-70-5.

N-tv.de. *Die besten Riester-Bauspartarife*. © N-tv.de, 2017 [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <http://www.n-tv.de/ratgeber/Die-besten-Riester-Bauspartarife-article7494836.html>

PAVLÁT, Vladislav a kolektiv. *Kapitálové trhy*. 1. vyd. Průhonice: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-33-9.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. 4. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2008. ISBN 978-80-7357-358-4.

Penize.cz. [online]. © Peníze.cz a dodavatelé, 2000-2017 [cit. 2016-10-21]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/socialni-pojisteni>

Penze.nn.cz. [online]. © NN Penzijní společnost, 2017 [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://penze.nn.cz/doplnkove-penzijni-sporeni/doplnkove-penzijni-sporeni/#tab3>

Pfcp.cz. [online]. © Penzijní společnost České pojišťovny, 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.pfcp.cz/doplnkove-penzijni-sporeni/predduchody.html>

Reico.cz. [online]. © REICO investiční společnost České spořitelny, a.s., 2008 [cit. 2017-01-30]. Dostupné z: <http://www.reico.cz/cs>

Riester-rente.net. [online]. © Riester-Rente.net, 2001-2017 [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://www.riester-rente.net/auszahlung/>

RÜHL, Andreas. *Investmentfonds verstehen und richtig nutzen*. 4. Aufl. München: FinanzBuch Verlag GmbH, 2006. ISBN 978-3-89879-222-6.

Ruv.de. [online]. © R+V Versicherung AG, 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.ruv.de/home/>

Schwaebisch-hall.de. [online]. © Bausparkasse Schwäbisch Hall AG, 2017 [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: <https://www.schwaebisch-hall.de/>

Spolková republika Německo. *Altersvermögensgesetz* ze dne 26.06.2001 [online]. Dostupné z:

https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?start=%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl101s1310.pdf%27%5D#__bgbl__%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl101s1310.pdf%27%5D__1492284865706

Statista.com. [online]. © Statista GmbH, 2016 [cit. 2017-01-30]. Dostupné z: <https://de.statista.com/>

STEINMEYER, Heinz-Dietrich. *Die deutsche Sozialversicherung im Überblick*. [online]. [cit. 2016-10-28]. Dostupné z: http://www.springer.com/cda/content/document/cda_downloaddocument/9783658088392-c1.pdf?SGWID=0-0-45-1519473-p177300363

SV-Sachsen.de. [online]. © Sparkassen-Versicherung Sachsen, 2017 [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: <https://www.sv-sachsen.de/web/html/privat/versicherungen/familie/produkt/>

ŠULC, Jaroslav. *Penzijní připojištění*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

TAUER, Roland. *Der demographische Wandel in Deutschland – Bestandsaufnahme und Prognosen*, 2016 [online]. [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: <https://www.kfw.de/PDF/KfW-Research/Economic-Research/Publikationsarchiv/Mittelstands-und-Strukturpolitik/Demografische-Entwicklung/Demographischer-Wandel-in-Deutschland.pdf>

Union-investment.de. [online]. © Union Investment Privatfonds GmbH, 2017 [cit. 2017-01-18]. Dostupné z: <https://www.union-investment.de/startseite>

VLÁDA ČR. *Druhý pilíř byl nefunkční experiment, peníze dostanou lidé zpět*. © Vláda ČR, 2009-2017 [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-sobotka-druhy-pilir-byl-nefunkcni-experiment--penize-dostanou-lide-zpet-136337/>

WALTERMANN, Raimund. *Sozialrecht*. 12. Aufl. Heidelberg: C. F. Müller Verlag, 2016. ISBN 978-3-8114-4249-8.

Zurich.de. [online]. © Zurich, 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <https://www.zurich.de/de-de/privatkunden>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AG	Aktiengesellschaft
AT	Rakousko
AUS	Austrálie
CF	Classic Fonds
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
DPS	Doplňkové penzijní spoření
EUR	Euro
GB	Velká Británie
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
IKS	Investiční kapitálová společnost
ISIN	International Securities Identification Number
JAP	Japonsko
LBS	Landesbausparkasse
MFČR	Ministerstvo financí ČR
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NDR	Německá demokratická republika
NL	Nizozemsko
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PER	Product expense ratio
PKF	Povinně konzervativní fond
PP	Penzijní připojištění
PS	Penzijní společnost
SRN	Spolková republika Německo

SV	Sparkassen-Versicherung
TF	Transformovaný fond
TÚM	Technická úroková míra
ÚF	Účastnický fond
USA	Spojené státy americké
ZP	ZukunftsPlan
ŽP	Životní pojištění

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Věková struktura obyvatel ČR v letech 2008 a 2050	16
Obr. 2. Věková struktura obyvatel SRN v letech 2001 a 2050.....	20
Obr. 3. Podíl transformovaných fondů na trhu (dle počtu klientů) k 30.09.2016.....	44
Obr. 4. Podíl transformovaných fondů na trhu (dle majetku) k 30.09.2016.....	44
Obr. 5. Podíl účastnických fondů na trhu (dle počtu klientů) k 30.09.2016.....	47
Obr. 6. Podíl účastnických fondů na trhu (dle majetku) k 30.09.2016.....	47
Obr. 7. Rozdělení majetku v účastnických fondech dle rizikovosti k 30.09.2016	48
Obr. 8. Počet institucí, které nabízí Riester-Rente k 31.12.2016.....	51
Obr. 9. Alokace ZukunftsPlan k 31.01.2017	59
Obr. 10. Vývoj německého a českého portfolia v investičním období 2004-2013	93
Obr. 11. Rozdíl mezi naspořeným kapitálem u německého a českého portfolia.....	94
Obr. 12. Umístění českého a německého portfolia v magickém trojúhelníku.....	95

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Přehled pojistného na sociální zabezpečení v roce 2016.....	14
Tab. 2. Přehled pojistného na sociální zabezpečení v roce 2017.....	19
Tab. 3. Varianty Riester-Rente	28
Tab. 4. Výpočet vlastního příspěvku účastníka u Riester-Rente	32
Tab. 5. Poměr mezd a starobních důchodů v ČR a SRN	41
Tab. 6. Podíl příjmů z kapitalizovaných pilířů na celkových důchodových příjmech v roce 2008.....	42
Tab. 7. Vývoj počtu klientů ve třetím pilíři v ČR.....	43
Tab. 8. Vývoj majetku ve třetím pilíři v ČR.....	43
Tab. 9. Výnos transformovaných fondů v letech 2011 – 2015.....	45
Tab. 10. Alokace vybraných transformovaných fondů k 31.12.2015.....	46
Tab. 11. Alokace účastnických fondů PS České spořitelny k 31.12.2016	50
Tab. 12. Podíl jednotlivých variant Riester-Rente na celkovém množství smluv	52
Tab. 13. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta pojištění s pevným úročením) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	53
Tab. 14. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta investiční pojištění) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	53
Tab. 15. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta pojištění s pevným úročením) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	55
Tab. 16. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta investiční pojištění) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	55
Tab. 17. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta stavební spoření).....	56
Tab. 18. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta stavební spoření) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	56
Tab. 19. Srovnání produktů Riester-Rente (varianta podílové fondy) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	57
Tab. 20. Srovnání nákladů u Riester-Rente (varianta podílové fondy) při úložce ve výši 87 EUR měsíčně	58
Tab. 21. Investiční limity a alokace ZukunftsPlan k 31.12.2016	60
Tab. 22. Alokace jednotlivých fondů ZukunftsPlan k 31.12.2016.....	60
Tab. 23. Srovnání vývoje ZP a MSCI World v období 07/2011-07/2016.....	61

Tab. 24. Srovnání nákladů u životního pojištění	63
Tab. 25. Srovnání alokace majetku v podíl. fondech v ČR a SRN k 31.12.2015.....	64
Tab. 26. Srovnání vybraných akciových fondů k 31.12.2016	65
Tab. 27. Srovnání vybraných dluhopisových fondů k 31.12.2016.....	67
Tab. 28. Srovnání vybraných nemovitostních fondů k 31.12.2016.....	68
Tab. 29. Výše státních příspěvků u DPS	70
Tab. 30. Výpočet vlastního příspěvku účastníka u Riester-Rente	71
Tab. 31. Výše státních příspěvků u Riester-Rente.....	71
Tab. 32. Výpočet nových hodnot státní podpory u DPS	72
Tab. 33. Přehled vybraných mezd v ČR a SRN k 31.12.2016.....	73
Tab. 34. Přehled modelových příkladů, u kterých bude provedena simulace	73
Tab. 35. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 25 let + 2 děti)	74
Tab. 36. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, min. mzda + 2 děti)	74
Tab. 37. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, min. mzda + 2 děti).....	74
Tab. 38. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, prům. mzda + 2 děti) ..	75
Tab. 39. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, prům. mzda + 2 děti).....	75
Tab. 40. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, nadprům. mzda + 2 děti).....	76
Tab. 41. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 25 let, nadprům. mzda + 2 děti).....	76
Tab. 42. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 35 let + 1 dítě)	77
Tab. 43. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, min. mzda + 1 dítě)	77
Tab. 44. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, min. mzda + 1 dítě).....	77
Tab. 45. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, prům. mzda + 1 dítě) ..	78
Tab. 46. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, prům. mzda + 1 dítě).....	78
Tab. 47. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, nadprům. mzda + 1 dítě).....	79
Tab. 48. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 35 let, nadprům. mzda + 1 dítě).....	79

Tab. 49. Kumulované částky u stávajícího DPS (1 účastník 45 let, bez dětí)	80
Tab. 50. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, min. mzda, bez dětí) ...	80
Tab. 51. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, min. mzda, bez dětí).....	80
Tab. 52. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, prům. mzda, bez dětí).81	
Tab. 53. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, prům. mzda, bez dětí)	81
Tab. 54. Roční částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, nadprům. mzda, bez dětí).....	81
Tab. 55. Kumulované částky u upraveného DPS (1 účastník 45 let, nadprům. mzda, bez dětí).....	82
Tab. 56. Vliv upraveného DPS na výši státních příspěvků	82
Tab. 57. Vliv upraveného DPS na výši vlastních příspěvků účastníka	83
Tab. 58. Alokace majetku v podílových fondech v ČR a SRN k 31.12.2015	86
Tab. 59. Alokace majetku v podílových fondech v ČR a SRN po částečné úpravě...86	
Tab. 60. Průměrná alokace smíšených fondů v ČR a SRN	87
Tab. 61. Průměrné portfolio v ČR a SRN po konečné úpravě.....	88
Tab. 62. Rozložení měsíční spořicí částky ve výši 100 EUR.....	88
Tab. 63. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 10 let)	89
Tab. 64. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 20 let)	90
Tab. 65. Historický vývoj českého a německého portfolia při měsíční úložce ve výši 100 EUR (inv. horizont 30 let)	91

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozdíl mezi naspořeným kapitálem českého a německého portfolia

P II Přehled účastnických fondů

Inv. horizont 10 let		Inv. horizont 20 let		Inv. horizont 30 let	
Inv. období	v %	Inv. období	v %	Inv. období	v %
1973-1982	3,35	1973-1992	2,25	1973-2002	4,21
1974-1983	6,16	1974-1993	6,73	1974-2003	4,84
1975-1984	5,38	1975-1994	4,79	1975-2004	5,16
1976-1985	12,55	1976-1995	2,50	1976-2005	9,75
1977-1986	12,90	1977-1996	6,98	1977-2006	13,62
1978-1987	3,06	1978-1997	14,96	1978-2007	13,72
1979-1988	7,98	1979-1998	18,05	1979-2008	-2,48
1980-1989	13,07	1980-1999	29,71	1980-2009	1,39
1981-1990	9,00	1981-2000	24,61	1981-2010	3,03
1982-1991	5,67	1982-2001	15,20	1982-2011	-0,01
1983-1992	0,89	1983-2002	1,95	1983-2012	-0,01
1984-1993	4,34	1984-2003	2,18	1984-2013	2,52
1985-1994	2,80	1985-2004	2,24	1985-2014	1,68
1986-1995	0,44	1986-2005	6,21	1986-2015	3,30
1987-1996	5,19	1987-2006	10,39		
1988-1997	12,40	1988-2007	10,76		
1989-1998	15,22	1989-2008	-3,97		
1990-1999	26,78	1990-2009	0,00		
1991-2000	22,42	1991-2010	2,66		
1992-2001	13,57	1992-2011	0,00		
1993-2002	0,95	1993-2012	0,00		
1994-2003	1,02	1994-2013	3,15		
1995-2004	1,00	1995-2014	2,33		
1996-2005	4,05	1996-2015	3,67		
1997-2006	6,51				
1998-2007	6,66				
1999-2008	-5,51				
2000-2009	-0,01				
2001-2010	3,65				
2002-2011	1,78				
2003-2012	3,10				
2004-2013	6,48				
2005-2014	5,99				
2006-2015	7,74				

P I Rozdíl mezi naspořeným kapitálem českého a německého portfolia

In: vlastní zpracování na základě Tab. 63. – Tab. 65.

Penz. spol.	Název ÚF	Popl. za obhosp. (v %)	Popl. ze zhodnocení (v %)	Rizikovost (1 – 7)	Výnos 2016 (v %)	Hlavní zaměření
Allianz PS	PKF	0,4	10	2	-0,04	PT, DL
	Vyvážený	0,8	15	3	2,21	AK, DL
	Dynamický	1,0	15	5	1,51	AK
AXA PS	PKF	0,4	10	2	n/a	PT, DL
	Dluhopisový	1,0	15	3	n/a	DL
	Vyvážený	1,0	15	5	n/a	AK, DL
Conseq PS	PKF	0,4	10	2	n/a	PT, DL
	Dluhopisový	1,0	15	3	1,94	DL
	Glob.akciový	1,0	12	5	10,81	AK
ČS PS	PKF	0,4	10	2	-0,05	PT, DL
	Vyvážený	1,0	15	3	5,17	PT, DL, AK
	Dynamický	1,0	15	5	7,42	AK
ČSOB PS	PKF	0,4	10	2	0,00	PT, DL
	Vyvážený	1,0	15	4	3,11	AK, DL
	Dynamický	1,0	15	5	5,36	AK
	Garantovaný	1,0	15	2	-0,47	DL
NN PS	PKF	0,4	0	3	0,21	PT, DL
	Růstový	1,0	15	6	9,35	AK
	Spořicí	0,8	15	4	2,44	AK, DL
KB PS	PKF	0,4	10	2	-0,15	PT, DL
	Vyvážený	1,0	15	4	-0,84	AK, DL
	Dynamický	1,0	15	4	0,87	AK
	Spořicí	1,0	15	3	0,45	DL
PS ČP	PKF	0,4	10	1	-0,10	PT, DL
	Spořicí	1,0	15	2	0,80	DL
	Vyvážený	1,0	15	3	3,50	PT, DL, AK
	Dynamický	1,0	15	4	6,40	PT, DL, AK

Pozn.: PT...peněžní trh, AK...akcie, DL...dluhopisy

P II Přehled účastnických fondů

In: Akater.cz (© 2017)